

Fülöpné Erdő Mária

ÉLET A HITBEN

Hittankönyv és munkafüzet
az általános iskolák 4. osztálya számára

A SZENT ISTVÁN TÁRSULAT HITTANKÖNYVEI

Sorozatszerkesztő
FÜLÖPNÉ ERDŐ MÁRIA

FÜLÖPNÉ ERDŐ MÁRIA

ÉLET A HITBEN

HIT- ÉS ERKÖLCSTAN GYEREKEKNEK

Hittankönyv és munkafüzet
az általános iskolák 4. osztálya számára

Második kiadás

SZENT ISTVÁN TÁRSULAT
Az Apostoli Szentszék Könyvkiadója
Budapest 2014

Egyházi jóváhagyás és engedély

Nihil obstat
Dr. Attila Puskás
Budapestini, die 6 mensis Iulii anni 2010
censor deputatus

Nro. 1667-1/2010
Imprimatur
Budapestini, die 25 mensis Augusti anni 2010
✠ Péter Card. Erdő
Archiepiscopus Strigoniensis-Budapestinensis

© Fülöpné Erdő Mária (szöveg), 2010
© Kállai Nagy Krisztina (illusztrációk), 2014
© Szent István Társulat (sorozat), 2010

Illusztrálta: Kállai Nagy Krisztina

Munkatárs: Sebesi Zsuzsanna

Szerkesztő: Sajgó Krisztián

Borítóterv, tipográfia: Gregor László

ISSN 2061-9286
ISBN 978 963 277 490 9

Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye megbízásából
kiadja a Szent István Társulat
1053 Budapest, Veres Pálné utca 24.
www.szit.katolikus.hu
Felelős kiadó: Dr. Rózsa Huba alelnök
Felelős kiadóvezető: Farkas Olivér igazgató

Készült a Szekszárdi Nyomdában
Felelős vezető: Vadász Katalin ügyvezető igazgató

Javaslatok a tankönyv használatához

A tankönyv úgy épül fel, hogy az egyes leckék elején egy a témához kapcsolódó színes kép található. A kép alatt az óra anyagának leglényegesebb gondolatait fogalmaztuk meg röviden. Ezt érdemes felolvasni az új ismeretanyag feldolgozásának kezdetén, majd a jobb oldalon található szemelvények és kiegészítő szempontok alapján értelmezni, valamint a leckék végén található feladatok segítségével elmélyíteni, feldolgozni. Az óra végén jó újra elolvasni a kép alatti összefoglalót, és az alatta lévő ellenőrző kérdések segítségével visszakérdezni a tananyagot.

A kérdéssorok arra is alkalmasak, hogy a következő óra elején ezek segítségével ismételjük át az előző három-négy témát. Ez a folyamatos ismétlés segít a diákoknak abban, hogy alaposan megjegyezzék és maradandóan elsajátítsák a tanultak lényegét.

Nem szükséges minden egyes órán új leckét feldolgozni, a nehezebb témákra több órát is szánhatunk. Lényeges az összefoglaló-ismétlő órák beiktatása is. Az értékeléshez letölthető feladatlapok, az éves munka tervezéséhez kifejezetten a tankönyv anyagára épülő tanmenetek, és más segédanyagok is találhatóak a tankönyvsorozat honlapján, a www.hittansuli.hu oldalon.

A tankönyv végén található űrlapra beírhatjuk a tanulók értékelését szövegesen vagy osztályzattal, de rövid feljegyzések is elférnek az utolsó oldalon.

Örömteli tanítást és tanulást, áldott tanévet kívánunk a tankönyv használóinak!

A szerkesztők

I. ERKÖLCSI ÉLETÜNK ALAPFOGALMAI

1. A BŰN ÉS KÖVETKEZMÉNYEI

(Lk 22,1–6.47–53; Lk 22,54–62)

Ősszüleink, az első emberek, **Ádám és Éva** az Édenkertben éltek, ahol mindent megkaptak Istentől, amire szükségük volt. Mégis **megszegték Isten parancsát**, ettek a tiltott fa gyümölcséből, és **ezzel elkövették az eredeti, vagy más néven ősbűnt**. Isten megbüntette őket és utódait. Azóta minden ember ezzel az áteredő bűnnel a lelkén születik, és hordozza következményeit. Az áteredő

bűnt eltörli a keresztség szentsége. **Minden ember követ el** élete során kisebb-nagyobb **bűnöket**, ezeket **személyes bűnnek** nevezzük. **Akkor követünk el bűnt, amikor Isten törvényeit, parancsait tudatosan és szándékosan nem tartjuk meg.** Ilyen bűnös cselekedet volt Júdás árulása és Péter tagadása is. A **bűn lehet súlyos (halálos) vagy kevésbé súlyos (bocsánatos) bűn.** A súlyos bűnben elveszítjük a megszentelő kegyelmet*. A bocsánatos bűn nem foszt meg a megszentelő kegyelemtől, mégis kerülni kell, mert ezzel is megbántjuk Istent.

- *Kik követték el az eredeti bűnt? Mit hordoz minden ember születésekor?*
- *Mi törli el lelkünkről az áteredő bűnt?*
- *Mikor követünk el bűnt?*
- *Miben különbözik egymástól a halálos és a bocsánatos bűn?*

* A megszentelő kegyelem állapota azt jelenti, hogy nem választ el minket Istentől semmilyen súlyos bűn.

A bűn és következményei

ISMÉTELJ! Elevenítsétek fel Ádám és Éva történetét (vö. Ter 3,1–24)! Hogyan követték el az ősbűnt? Mi lett a következménye?

Júdás árulása (Lk 22,1–6.47–53)

Közeledett a kovásztalan kenyér ünnepének nevezett húsvét. A főpapok és az írástudók keresték a módját, hogyan ölhetnék meg Jézust, de félték a néptől. **A sátán hatalmába kerítette az iskarióti Júdást**, a tizenkettő közül az egyiket. Elment, hogy megbeszélje a főpapokkal meg a templomórség vezetőivel, hogyan tudná nekik kiszolgáltatni. Ezek örömmel fogadták, és meg egyeztek vele, hogy pénzt adnak neki. Beleegyezett, és kereste a kedvező alkalmat, hogy a nép tudta nélkül kiszolgáltassa nekik.

Mielőtt még befejezte volna szavait, egy csapat érkezett. Júdás vezette, egy a tizenkettő közül. Jézushoz közeledett, hogy megcsókolja. Jézus megkérdezte: „Júdás, csókkal árulod el az Emberfiát?”

Miért akarták a főpapok megölni Jézust? Értelmezzétek a kiemelt szövegrészt! Milyenek ismertük meg Júdást a Szentírásból? Keressetek még róla szóló részeket!

Péter tagadása (Lk 22,54–62)

Jézust elfogták, és a főpap házába vitték. Péter messziről követte. Az udvar közepén tüzet raktak és körbeülték. Péter is közéjük ült. Egy szolgáló meglátta, hogy ott ül a tűznél. Szemügyre vette, aztán megjegyezte: „Ez is vele volt!” De ő tagadta: „Asszony, nem is ismerem.” Nem sokkal ezután egy másik vette észre: „Te is közéjük tartozol!” – szólt neki. Péter tiltakozott: „Ember, nem tartozom!” Alig telt el egy óra, másvalaki bizonygatta: „De igen, ez is vele volt, hiszen galileai!” – „Ember – tagadta újra Péter –, nem tudom, mit beszélsz!” Még ki sem mondta, máris megszólalt a kakas. Az Úr megfordult, s rátekintett Péterre. Péternek eszébe jutott, mit mondott neki az Úr: „Mielőtt ma megszólal a kakas, háromszor megtagadsz.” Kiment, és keserves sírásra fakadt.

GONDOLKODJ! Mit tett Júdás? Súlyosan vétkezett ezzel? Bűn volt-e, hogy Péter megtagadta Jézust? Megbánta-e tettét Péter? Miért mondjuk, hogy az emberek esendők?

JÓ, HA TUDOD: A „*halálos bűn*” elnevezés onnan ered, hogy az ilyen bűn *elszakít Istentől, és lelkileg „halottá” tesz.* Bűnt gondolattal, szóval, cselekedettel vagy mulasztással lehet elkövetni. Ha például gondolatban valami rosszat eltervezünk, elhatározunk, az bűn; vagy ha saját hibánkból elmulasztunk valamit, ami a kötelességünk lenne (pl. vasárnapi szentmise), az szintén bűn.

IMÁDKOZZ! Kérd Istent, hogy mindig el tudd kerülni a bűnt, és meg tudd tenni a jót, amit vár tőled!

Feladatok

1. Közös megbeszélés után karikázzátok be az igaz állítások betűjelét!

- A Az ősbűnt Ádám és Éva követte el.
- B Az ősbűnt más kifejezéssel eredeti bűnnek is mondjuk.
- C Az eredeti bűnnek nem voltak következményei.
- D Bűnt csak tudatosan és szándékosan lehet elkövetni.
- E Véletlenül is követhetünk el bűnt.
- F Véletlenül is okozhatunk kárt, bajt, de ha nem szándékosan tettük, az nem bűn.

2. Közös megbeszélés után írjatok példákat a mindennapi életből az alábbiakra!

Valaki tudva és akarva nem Isten akarata szerint cselekszik:

.....

.....

.....

.....

Valaki véletlenül kárt okoz, bajba kever másokat:

.....

.....

.....

.....

3. Beszéljétek meg, melyik szó nem illik a többi közé! Karikázzátok be!

hazudozás, csúnya beszéd, ügyetlenség, torkosság, veszekedés, csalás, irigység

4. Írjatok három-három igaz állítást Júdásról és Péterről!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Bűnt elkövethetünk gondolattal, szóval, cselekedettel és mulasztással. Írjatok közösen a mindennapi életből példát mindegyikre!

.....

.....

.....

.....

.....

6. Készíts a füzetedbe rajzot arról, hogyan árulta el Júdás Jézust! Színezd ki, amit rajzoltál!

2. A KEGYELEM ÉS A KÍSÉRTÉS

(Lk 4,1–13; Jak 1,12–18)

A kegyelem Isten ajándéka az emberek számára, ezzel segít abban, hogy eljuthassunk az örök boldogságra. A megszentelő kegyelem állapota azt jelenti, hogy nem választ el minket Istentől semmilyen súlyos bűn. Ezt a kegyelmi ajándékot a keresztségben kapjuk meg először, ha súlyos (halálos) bűnt követünk el, elveszítjük. A bűnbánat szentségében Isten megbocsátja elköve-

tett bűneinket, és újra megadja a **megszentelő kegyelmet**. Jézus életével, tanításával Isten kegyelmét hirdette az embereknek. **A kísértés szó bűnre csábítást jelent.** Kísértés idején késztetést érzünk a bűn elkövetésére. A kísértésben szerepe lehet a Gonoszléleknek, az embertársak és a bennünk lévő rossz hajlamok hatásának egyaránt. A kísértés önmagában még nem bűn, akkor válik azzá, ha engedünk neki, azaz meg is tesszük a rosszat.

- *Mi a kegyelem?*
- *Mikor kapjuk meg először a megszentelő kegyelmet? Mikor veszítjük el?*
- *Melyik szentségben kapunk bocsánatot Istentől az elkövetett bűneinkre?*
- *Mi a kísértés?*
- *Minek hatására követhetünk el bűnt?*

A kegyelem és a kísértés

Jézus megkísértése (Lk 4,1–13)

Jézus a Szentlélektől eltelve elment a Jordántól, s a Lélek ösztönzésére a pusztába vonult negyven napra. Itt **megkísértette a sátán**. Ezekben a napokban **nem evett semmit** sem, de végül is **megéhezett**. Ekkor így szólt hozzá az ördög: „Ha Isten Fia vagy, **mondj ennek a kőnek, hogy váljék kenyérré!**” De Jézus ezt felelte: „Írva van, nem csak kenyérral él az ember.” Erre az ördög fölvezette egy magas hegyre, és egy szempillantás alatt megmutatta neki a földkerekség minden országát. „Mindezt **a hatalmat és dicsőséget neked adom** – mondta –, **mert hisz én kaptam meg**, és annak adom, akinek akarom. **Ha leborulva hódolsz előttem**, ez mind a tied lesz.” Jézus elutasította: „Írva van: Uradat, Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!” Ekkor az ördög Jeruzsálembé vitte, a templom párkányára állította és így szólt: „**Ha Isten Fia vagy, vedd le magad innét! Hisz írva van: Angyalainak parancsolta felőled, hogy oltalmazzanak**, és kezükön hordoznak majd, nehogy kőbe üsd a lábad.” De Jézus ezt válaszolta: „Az is írva van: Ne kísértsd Uradat, Istenedet!” Miután az ördög minden kísértést végbevitt, egy időre elhagyta Jézust.

Mire akarta rávenni az ördög Jézust? Milyen módszereket használt, hogy elérje célját?

JÓ, HA TUDOD: *A kísértő sokszor valami olyat ígér, amire vágyódunk vagy amire szükségünk van, de cserébe arra akar rávenni, hogy valamilyen bűnt kövessünk el! Soha ne hallgassatok rá!*

A kísértés (Jak 1,12–18)

Boldog az az ember, aki a kísértésben helytáll, mert miután kiállja a próbát, megkapja az élet koszorúját, amelyet az Úr azoknak ígért, akik őt szeretik. Senki se mondja, aki kísértést szenved: „Az Isten kísért”, mert Istent nem lehet rosszra csábítani, és ő sem csábít rosszra senkit. Minden embert a saját kívánsága vonzza és csábítja, így esik tőrbe. Aztán a kívánság, ha már megfogant, bűnt szül, a bűn meg, ha elkövetik, halált szül. Ne legyetek hát tévedésben, szeretett testvéreim! Minden jó adomány, és minden tökéletes ajándék felülről van, a világosság Atyjától száll alá, akiben nincs változás, még árnyéka sem a változásnak. Akarattal hívott minket életre az igazság szavával, hogy mintegy zsengeje legyünk teremtményeinek.

GONDOLKODJ! *Ki buzdította az eredeti bűn elkövetésére Ádámot és Évát? Ki kísértette meg Jézust a pusztában? Mit akart elérni? Miért? Miben tért el ősszüleink viselkedése Jézus magatartásától a kísértés idején?*

JÓ, HA TUDOD: *Isten tisztán szellemi lényeket is teremtett, ők **az angyalok**. Közülük azok, akik Istennek engedelmeskednek, akaratát követik, a jó angyalok (pl. őrangyalok). Azokat az angyalokat, akik szembefordultak Istennel, **ördögnek vagy Gonoszléleknek** szoktuk nevezni. Az ördög gonosz, azt akarja, hogy az ember is elforduljon Istentől, ezért igyekszik rávenni a bűnök elkövetésére. Minden embernek van **szabad akarata**. Ez azt jelenti, hogy tud szabadon választani: engedelmeskedik-e Istennek vagy bűnt követ el. Senki nem köteles hallgatni a kísértőre, hanem a kegyelem segítségével képes a jót tenni. Isten mindenkinek ad annyi kegyelmet, amennyi szükséges ahhoz, hogy eljusson az üdvösségre. A **megszentelő kegyelem** képessé tesz arra, hogy Isten iránti szeretetből jót tegyünk.*

IMÁDKOZZ! *Kérd Istent, adjon erőt ahhoz, hogy mindig a jó mellett tudj dönteni, és örömmel, lelkesen tudd megtenni, amit vár tőled!*

Feladatok

1. Karikázzátok be az igaz állítások előtti betűt!

- A Az angyalok szellemi lények, Isten teremtményei.
- B Az angyalok egy része nem engedelmeskedett Istennek, őket gonosz lelkeknek, ördögöknek nevezük.
- C Az ördög jót akar az embereknek.
- D Az ördög azt akarja, hogy az emberek is bűnt kövessenek el.
- E Isten szereti az embereket, azt akarja, hogy mindenki boldog legyen.
- F Az ördög nem akarta bűnre csábítani Jézust, hanem hatalmat akart adni neki.

2. Olvassátok el a történetet! Válaszoljatok közösen a kérdésekre!

Vili egyik osztálytársa különleges, új radírt kapott. Mindenki csodálta. Vilinek is nagyon tetszett, szeretett volna ilyet. Egyik szünetben, amikor a többiek az udvaron játszottak, meglátta a radírt a padon. Úgy érezte, jó lenne eltenni, hiszen senki sem látja. Egy pillanatra gondolkodott, végül nem nyúlt a radírhoz, hanem kiszaladt játszani a többiekkel. A szünet végén boldog volt; már nem is sajnálta, hogy nem az övé a radír.

Milyen bűn elkövetésére érzett kísértést Vili?

Mit mondhatott a lelkiismerete?

Mit tett Vili a radírral?

Miért volt boldog a szünet végén?

◆ Meséld el, hogy sikerült-e már legyőznöd valamilyen kísértést? Hogyan történt?

3. Fogalmazz meg írásban egy rövid imádságot, amelyben megköszönöd Istennek a kegyelmeket, amelyeket kaptál tőle! Írd le a füzetedbe! (Gondolkodj, mi minden jót kaptál Istentől!)

4. Válaszolj írásban a kérdésekre! (Kérheted szüleid, hittanárod segítségét!)

Mi a különbség a kísértés és a bűn között?

.....

Ki volt az a szentek közül, aki mentes maradt az áteredő büntől? Miért kapta ezt a kegyelmet Istentől?

.....

Jézus követett-e el bűnt?

.....

5. Keress képet arról a szentről, akire a Szeplőtelen Fogantatás elnevezést is szoktuk használni! Ragaszd be a füzetedbe!

3. A BŰNÖS EMBER ÉS ISTEN

(Jn 8,1–11; Lk 15,1–7)

Jézus példájából, viselkedéséből, tanításából, példabeszédeiből **megtudjuk, hogyan tekint Isten a bűnös emberre**. Jézus **nem ítéli el** a házasságtörésen ért asszonyt, akit a kor szokása szerint halállal megkövezéssel akartak büntetni, hanem **megbocsát neki; azt akarja, hogy megtérjen**, ezután pedig már ne kövessen el súlyos bűnt. Lehetőséget ad, hogy megváltozzon, és Istennek tet-

szően folytassa életét. Vádlóit arra figyelmezteti, hogy ne ítélkezzenek mások felett, hanem saját életüket alakítsák Isten akarata szerint. Az elveszett bárányról szóló példabeszéd **Isten** szeretetét mutatja be, azt, hogyan **„keresi” a bűnösöket**, és hogyan akarja „megtalálni” őket, **hogy nekik ajándékozhassa az örök boldogságot**. Érezni lehet a történetből azt a kimondhatatlan örömet, melyet a bűnös megtérése jelent a mennyben.

- *Honnan tudhatjuk meg, hogyan tekint Isten a bűnösökre?*
- *Mit tesz Jézus a házasságtörő asszonnyal?*
- *Mire figyelmezteti vádlóit?*
- *Miért akarja Isten a bűnösök megtérését?*
- *Hogyan fogadják a mennyben egy bűnös megtérését?*

A bűnös ember és Isten

A házasságtörő asszony (Jn 8,1–11)

Jézus kiment az Olajfák hegyére, majd kora reggel újra megjelent a templomban. A nép köréje sereglett, s ő leült és tanította őket. Az írástudók és a farizeusok egy házasságtörésen ért asszonyt vittek eléje. Odaállították középre, és így szóltak hozzá: „Mester, ezt az asszonyt röviddel ezelőtt házasságtörésen érték. Mózes azt parancsolta a törvényben, hogy az ilyet meg kell kövezni. Hát te mit mondasz?” Ezt azért kérdezték, hogy próbára tegyék, s vádolhassák. Jézus lehajolt, és az ujjával írni kezdett a földön. De tovább faggatták, azért fölegyenesedett, és azt mondta nekik: „Az vesse rá az első követ, aki bűntelen közületek!” Aztán újra lehajolt, s tovább írt a földön, ők meg ennek hallatára eloldalogtak, egyikük a másik után, kezdve a véneken, s csak Jézus maradt ott a középütt álló asszonnal. Jézus fölegyenesedett és megszólította: „Asszony, hova lettek a vádlóid? Senki sem ítélte el?” – „Senki, Uram” – felelte az asszony. Erre Jézus azt mondta neki: „Én sem ítéllek el. Menj, de többé ne vétkezzél!”

Mit jelent az, hogy Isten megbocsátó és irgalmas? Miért van mindannyiunknak szüksége erre?

Az elveszett bárány (Lk 15,1–7)

A vámosok és a bűnösök mind jöttek, hogy hallgassák. A farizeusok és az írástudók méltatlankodtak miatta. „Ez bűnösökkel áll szóba, sőt eszik is velük!” – mondták. Erre mondott nekik egy példabeszédet: „Ha közületek valakinek van száz juha, és egy elvész belőlük, nem hagyja-e ott a pusztában a kilencvenkilencet, hogy keresse az egy elveszettet, amíg meg nem találja? Ha megtalálja, örömeiben vállára veszi, hazasiet vele, összehívja barátait és szomszédait: Örüljete ti is – mondja –, mert megtaláltam elveszett bárányomat! Mondom nektek, éppen így nagyobb öröm lesz a mennyek országában egy megtérő bűnösön, mint kilencvenkilenc igazon, akinek nincs szüksége rá, hogy megtérjen.”

Igazoljátok a történetből vett idézetekkel, hogy Isten szereti a bűnösöket, nem veti meg őket és aggódik örök sorsuk miatt! Örül-e Isten az igazaknak is? Miért vannak ők jobb helyzetben, nagyobb „biztonságban” a bűnösöknél?

GONDKODJ! Miért kell megbocsátanunk egymásnak, ha valamilyen sérelem ér minket? Kinek a példáját követjük ezzel? Hogyan kell viselkednünk, ha már megbocsátottunk valakinek? A mi emberi megbocsátásunk nem törli el a bűnöket. Miért van mégis szükség rá?

JÓ, HA TUDOD: A bűnöket egyedül csak Isten bocsáthatja meg. Fontos, hogy megbánjuk a rosszat, amit elkövettünk, és kérjük Istentől a megbocsátást. Ezt először a keresztségben, majd (általában) a szentgyónásban, a bűnbánat és bűnbocsánat szentségében kapjuk meg.

Feladatok

1. Egészítsétek ki közösen a mondatokat a hiányzó szavakkal a tanultak alapján!

Jézus a házasságtörésen ért asszonyt, hanem
....., azt akarja, hogy megtérjen, ezután pedig már
..... Lehetőséget ad, hogy
....., és Istennek tetszően folytassa életét. Vádlóit arra figyelmezteti, hogy ne mások felett, hanem saját életüket alakítsák Isten akarata szerint.

2. Készíts rajzot a füzetedbe az elveszett bárány történetéről! Ha akarsz, színezd ki!

3. Írjatok közösen igaz állításokat a következő kifejezések felhasználásával!

bűnös ember, Isten, megbocsátó, irgalmas, megtérés

.....
.....
.....

.....
.....
.....

4. Előfordult-e már, hogy valaki szívből megbocsátott neked? Hogyan történt? Mit éreztél akkor? Röviden írd le!

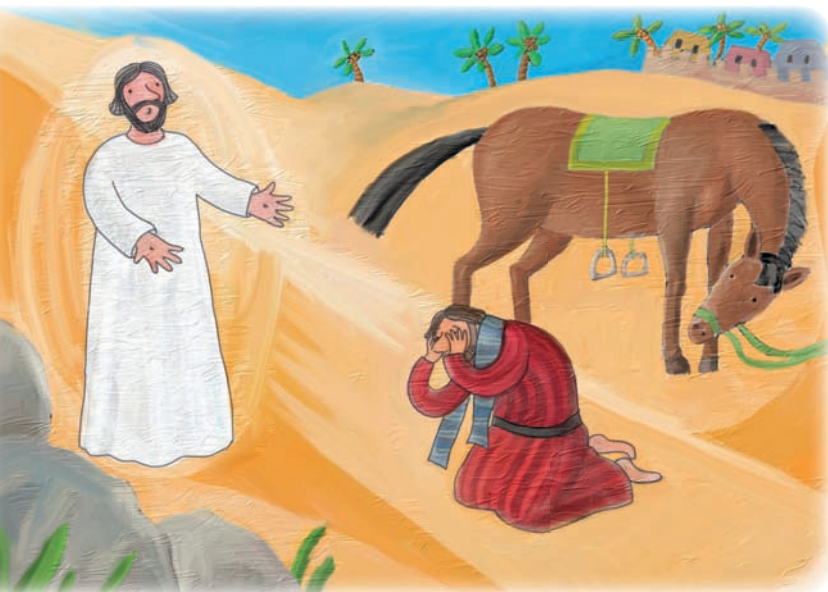
.....
.....
.....
.....
.....
.....

**5. A következő alkalomra kartonból vagy rajzlapból vágjatok ki egy nagy szívet! Készítsetek kis szókártyákat, amelyeken bűnök és jótettek szerepelnek! Ragasz-
szátok fel a szívre minden órán azokat, amelyekről már tanultatok, beszéltek!**

4. A BŰNBÁNAT ÉS A MEGTÉRÉS

(Lk 13,1–5; ApCsel 9,1–19; Mt 27,3–10)

Saul (Pál) élete fordulatot vett, gyökeresen **megváltozott a Damaszkuszba vezető úton. Felismerte, hogy** Jézus követőinek üldözésével **nem Isten akaratát követte. Megbánta, amit tett, és megváltoztatta életét.** Ha ismerjük az Egyház tanítását és figyelünk lelkiismeretünk szavára, akkor fel tudjuk ismerni, hogy mi a bűn, és mi nem az. Lelkiismeretünkön keresztül Isten szól

hozzánk. Amikor megbánjuk bűneinket, sajnáljuk, hogy ezekkel megbántottuk Istent, elhatározzuk, hogy ezután kerüljük a bűnt és Isten akaratát követjük. **A megtérés azt jelenti, hogy** elfordulunk a bűntől, és **teljes szívből igyekszünk Isten szándékai szerint élni.** Júdás – árulása után – megbánta tettét, de nem bízott a megbocsátásban, ezért kétségbe esett. Fontos, hogy **bízzunk abban, hogy Isten megbocsát nekünk, és merjük kérni tőle még a legsúlyosabb bűnök bocsánatát is.**

- *Mit ismert fel Saul a damaszkuszi úton? Mit tett ezután?*
- *Mi segít bűneink felismerésében?*
- *Mi a bűnbánat lényege?*
- *Mit jelent a megtérés?*
- *Mi volt az oka Júdás kétségbeesésének?*
- *Hogyan kell Isten felé fordulnunk, ha bűnt követtünk el?*

A bűnbánat és a megtérés

A bűnbánat szükségessége (Lk 13,1–5)

Jött néhány ember, s azokról a galileaiakról hozott hírt, akiknek vérét Pilátus áldozatuk vérével vegyítette. Erre ezt mondta: „Azt hiszitek, hogy ezek a galileaiak bűnösebbek voltak, mint a többi galileai, azért, hogy így jártak? Mondom nektek: nem! De ha nem tartotok bűnbánatot, éppúgy elvesztek ti is mind. Vagy az a tizennyolc ember, akire rádőlt Siloámban a torony, és agyonzúzta őket, azt hiszitek, hogy bűnösebbek voltak, mint Jeruzsálem lakói közül bárki? Mondom nektek: nem! De ha nem tartotok bűnbánatot, éppúgy elvesztek ti is mindnyájan.”

Jézus korában úgy gondolták, hogy a bajok a bűnök miatt érik az embereket. Miért mondja Jézus, hogy aki nem tart bűnbánatot, el fog veszni? Hogy értette ezt?

Saul (Pál) megtérése (ApCsel 9,1–19)

Saul még mindig lihegett a dühtől, és halállal fenyegette az Úr tanítványait. Elment a főpaphoz, s arra kérte, adjon neki ajánlólevelet a damaszkuszi zsinagógához, hogy ha talál ott embereket, férfiakat vagy nőket, akik ezt az utat követik, megkötözve Jeruzsálembe hurcolhassa őket. Már Damaszkusz közelében járt, amikor az égből egyszerre nagy fényesség ragyogta körül. Földre hullott, és hallotta, hogy egy hang így szól hozzá: „Saul, Saul, miért üldözöl engem?” Erre megkérdezte: „Ki vagy, Uram?” Az folytatta: „Én vagyok Jézus, akit te üldözöl. De állj fel és menj a városba, ott majd megmondják neked, mit kell tenned!” Útitársainak elakadt a szavuk, mert hallották a hangot, de látni nem láttak semmit. Saul feltápászkodott a földről, kinyitotta a szemét, de nem látott. Úgy vezették be Damaszkuszba, kézen fogva. Három napig nem látott, nem evett, és nem ivott. Damaszkuszban volt egy Ananiás nevű tanítvány. Az Úr egy látomásban megszólította: „Ananiás!” „Itt vagyok, Uram!” – felelte. S az Úr folytatta: „Kelj fel, és siess az Egyenes utcába! Keresd meg Júdás házában a tarzuszi Saul! Nézd: imádkozik, és látomásban lát egy Ananiás nevű férfit, ahogy belép hozzá és ráteszi a kezét, hogy visszanyerje látását.” Ananiás tiltakozott: „Uram, sokaktól hallottam, hogy ez az ember mennyit ártott szentjeidnek Jeruzsálemben. Megbízatása van a főpapoktól, hogy bilincsbe verjen mindenkit, aki segítségül hívja a nevedet.” Az Úr azonban ezt válaszolta neki: „Menj csak, mert választott edényem ő, hogy nevémet hordozza a pogány népek, a királyok és Izrael fiai között! Megmutatom majd neki, mennyit kell nevéért szenvednie.” Ananiás elment,

betért a házba, és e szavakkal tette rá kezét: „Saul testvér, Urunk Jézus küldött, aki megjelent neked idejövet az úton, hogy visszakapd szemed világát, és eltelj a Szentlélekkel.” Azon nyomban valami hályogféle vált le szeméről, és visszanyerte látását. Felállt, megkeresztelkedett, majd evett és erőre kapott.

Miért nevezzük „pálfordulásnak”, ha valaki gyökeresen megváltoztatja az életét? Milyenné vált Pál a megtérése után? Mely bibliai szereplőkről tudjuk még, hogy kezdetben bűnösen éltek és Jézus megismerése után tértek meg? Keressetek erről szóló szentírási részeket!

Júdás kétségbeesése (Mt 27,3–10)

Amikor Júdás, az áruló látta, hogy elítélték, megbánta tettét, és visszavitte a harminc ezüstöt a főpapoknak és a véneknek. „Vétkeztem – mondta –, elárultam az igaz vért.” – „Mi közünk hozzá? – válaszolták – a te dolgod!” Erre az ezüstöt beszórta a templomba, aztán elment és felakasztotta magát. A főpapok fölszedték a pénzt, de úgy vélték: „Nem szabad a templom kincstárába tenni, mert vér díja.” Tanácsot tartottak, és megvették rajta a fazekas telkét az idegenek számára temetőnek. Ezért hívják azt a telket még ma is Vérmezőnek. Így beteljesedett, amit Jeremiás próféta jövendölt: Fogtam a harminc ezüstöt, annak árát, akit ennyire becsültek, akit Izrael fiai becsültek ennyire, és a fazekas telkéért adták, ahogy az Úr parancsolta nekem.

JÓ, HA TUDOD: Jó cselekedet a bűnösök megtéréseért imádkozni és szentmisét felajánlani ezért.

Feladatok

1. Írd le röviden a füzetedbe, mi történt Saullal a Damaszkuszba vezető úton! Olvasd el a leckéből a szentírási részletet!

2. Rajzold le a füzetedbe Saul megtéréseinek egyik jelenetét! Színezd ki!

3. Kössétek össze közösen az összetartozókat! Indokoljátok! (Egy szónak több párja is lehet.)

	megbocsátás
Péter	árulás
Júdás	Pál
Jézus	megettérés
Saul	tagadás
	kétségbeesés
	bűnbánat

4. Olvassátok el közösen a történetet, majd válaszoljatok a kérdésekre!

Vali nem tanulta meg a leckét, ezért egyest kapott magyarból. Amikor hazament, nem mondta el, hogy mi történt, hanem saját maga írta alá az osztályzatot a szülei helyett. Másnap az iskolában kiderült a hamisítás, ezért az egyes mellé egy beírást is kapott az ellenőrzőjébe. Vali félt, hogy otthon megbüntetik, ezért elcsavargott és nem ment haza késő estig. Amikor már sötét volt az utcán, fázott és éhes volt, félelmét legyőzve elindult hazafelé. Otthon sírva mondta el szüleinek az igazságot, majd bocsánatot kért. Elhatározta, hogy ezentúl mindig tanul, és becsületes lesz.

Miben hibázott Vali?

.....

Helyesen cselekedett-e Vali a történet végén? Miért?

.....

Mit tegyen, hogy a jót, amit elhatározott, meg is tudja tartani?

.....

5. Fogalmazzatok meg közösen egy rövid imát a bűnösök megettéréséért! Írjátok le a füzetetekbe!

5. A BŰNBOCSÁNAT ÉS A MEGBOCSÁTÁS

(Mk 2,1–12; Mt 6,9–13; Lk 17,3–4; Lk 19,1–10)

Jézus meggyógyítja a béna embert, hogy bizonyítsa a kételkedőknek: a bűnök megbocsátására is van hatalma. A bűnök egyedül Isten bocsáthatja meg, Jézus a Második Isteni Személy, tehát van hatalma a bűnök megbocsátani. A bűnbocsánat lényege, hogy Isten eltörli bűneinket és újra megkapjuk a megszentelő kegyelmet. Amikor Jézus imádkozni tanítja az apostolokat, arra

buzdítja őket, hogy kérjék: „Bocsásd meg a bűneinket, amint mi is megbocsátunk minden ellenünk vétőnek!” Ezzel arra tanít, hogy **nekünk is meg kell bocsátanunk egymásnak**, nem tarthatunk haragot, nem állhatunk bosszút. Zakeus ezt mondja: „Íme, Uram, vagyonom felét a szegényeknek adom, és ha valakit valamiben megcsaltam, négyannyit adok helyette.” **Fontos, hogy bűneinket** a lehetőségekhez képest **jóvátegyük**, így lesz teljes a bánatunk.

- *Hogyan bizonyítja Jézus, hogy van hatalma megbocsátani a bűnököt?*
- *Ki bocsáthatja meg a bűnt? Mi a bűnbocsánat lényege?*
- *Miért kell megbocsátanunk az ellenünk vétőknek?*
- *Ha ártottunk valakinek vagy megkárosítottuk, mit kell tennünk?*

A bűnbocsánat és a megbocsátás

A béna meggyógyítása (Mk 2,1-12)

Néhány nap múlva visszatért Kafarnaumba. Mihelyt elterjedt a híre, hogy a házban van, annyian összejöttek, hogy még az ajtó előtti téren sem fértek el. Hirdette nekik az igét. Közben hoztak egy bénát, négyen cipelték. Mivel a tömegből nem tudták eléje vinni, kibontották fölötte a tetőt, és a nyíláson át engedték le a hordágyat, amelyen a béna feküdt. Hitüket látva, Jézus így szólt a bénához: „Fiam, bűneid bocsánatot nyertek.” Néhány írástudó is ült ott. Ezek ilyen gondolatokat forgattak magukban: „Hogy beszélhet ez így? Káromkodik! Ki bocsáthatja meg a bűnt más, mint az Isten?” Jézus belelátott gondolataikba. „Miért gondoltok ilyeneket magatokban? – kérdezte. Mi könnyebb? Azt mondani a bénának: Bűneid bocsánatot nyertek, vagy azt mondani: Kelj föl, fogd az ágyadat és menj? Tudjátok hát meg, hogy az Emberfiának van hatalma a földön a bűnök megbocsátására!” Ezzel odafordult a bénához: „Mondom neked, kelj fel, fogd az ágyadat és menj haza!” Az felkelt, fogta a hordágyat, és mindenki szeme láttára elment. Mindnyájan ámultak, dicsőítették az Istent, s mondták: „Ilyet még nem láttunk soha!”

Miért fontosabb a bűnbocsánat még a testi egészségnél is? Miért gondolták az írástudók, hogy Jézus káromkodik? Hittek-e abban, hogy Jézus a Messiás, az Isten Fia?

A Miatyánk (Mt 6,9-13)

Ti így imádkozzatok: „Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a neved, jöjjön el az országod, legyen meg az akaratod, mint a mennyben, úgy a földön is! Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma! **Bocsásd meg a vétkeinket, amint mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek! És ne vigy minket kísértésbe, hanem szabadíts meg a gonosztól!**”

Miért nagyon fontos, amit a kiemelt részben kérünk? Miért veszélyes a kísértés? Miben tud ártani a Gonoszlélek? Miért van szükségünk Isten segítségére a kísértéskor?

A megbocsátás (Lk 17,3-4)

Vigyázzatok magatokra! Ha vét ellened testvéred, fedd meg! De ha megbánja, bocsáss meg neki! Ha hétszer vétkezik is naponta ellened, és hétszer fordul hozzád azzal, hogy „bánom”, bocsáss meg neki!

A „hétszer” kifejezés jelképes, azt jelenti, hogy nagyon sokszor. Miért kell megbocsátónak lennünk? Milyen példát mutatott nekünk ebben Jézus? Keressetek rá példákat a Szentírásban!

Zakeus (Lk 19,1–10)

Aztán odaért Jerikóba, és végigment rajta. Élt ott egy Zakeus nevű tehetős ember, a vámosok feje. Szerette volna látni Jézust szemtől szembe, de a tömeg miatt nem tudta, mert alacsony termetű volt. Így hát előrefutott, felmászott egy vadfügefára, hogy láthassa, mert arra kellett elhaladnia. Amikor Jézus odaért, felnézett és megszólította: „Zakeus, gyere le hamar! Ma a te házában kell megszállnom!” Erre az gyorsan lemászott, és boldogan fogadta. Akik ezt látták, méltatlankodva megjegyezték, hogy bűnös emberhez tér be megpihenni. Zakeus azonban odaállt az Úr elé, és így szólt: „Íme, Uram, vagyonom felét a szegényeknek adom, és ha valakit valamiben megcsaltam, négyannyit adok helyette.” Jézus ezt felelte neki: „Ma **üdvösség köszöntött erre a házra**, hiszen ő is Ábrahám fia. **Az Emberfia azért jött, hogy megkeresse és megmentse azt, ami elveszett.**”

Mit jelent a kiemelt rész?

GONDOLKODJ! Tettél-e rosszat valakinek? Hogyan tehetnéd jóvá?

IMÁDKOZZ! Mondj el egy imát azokért, akik megbántottak, és szívből bocsáss meg nekik!

Imádkozz azokért, akiket te bántottál meg, és igyekezz szeretettel fordulni feléjük! Ha van rá alkalmad, kérj bocsánatot!

Feladatok

1. Közös megbeszélés után válaszoljatok a kérdésekre!

Hogyan bizonyítja Jézus, hogy van hatalma megbocsátani a bűnöket?

.....

Ki bocsáthatja meg a bűnöket?

Mi a bűnbocsánat lényege?

.....

Miért kell megbocsátanunk az ellenünk vétőknek?

.....

Ha ártottunk valakinek vagy megkárosítottuk, mit kell tennünk?

.....

2. Közös megbeszélés után karikázzátok be az igaz állítások betűjelét!

- A Jézusnak nincs hatalma a bűnök megbocsátására.
- B A béna orvosi kezelés hatására nyerte vissza egészségét.
- C Zakeus magas termetű ember volt.
- D Zakeus megbánta bűneit, és igyekezett kárpótolni azt, akit megkárosított.
- E Jézus arra tanította az embereket, hogy álljanak bosszút sérelmeikért.
- F Megbocsátónak kell lennünk, mert Isten is megbocsát nekünk.

3. Közös megbeszélés után írd le, hogyan mondanád más szavakkal!

Emberfia:

Hirdette az igét:

Ne vigy kísértésbe:

4. Játsszátok el bábokkal a béna meggyógyításának történetét! Készítsetek el a saját szereplőtök bábfiguráját! Ha a figura elkészült, készülj fel a szerep eljátszására!

Az én szereplőm:

A szereplő ezeket fogja mondani:

.....

Ezeket cselekszi:

.....

6. ERÉNYEK – A BENNÜNK LÉVŐ JÓ

(Lk 19,11–27)

A minákról* szóló példabeszéd arra tanít bennünket, hogy **az Istentől kapott adományainkat**, például jó tulajdonságainkat, egészségünket, szerencsés körülményeinket, esetleg anyagi javainkat a saját **üdvösségünkre és mások javára kell használni**. Az erény azt jelenti, hogy mindig **készek vagyunk megtenni a jót, akkor is, ha ez nehéz vagy áldozatokkal, esetleg hátrányokkal jár**

számunkra. Léteznek emberi erények, például megfontoltság, együttérzés, kitartás, szorgalom, fegyelmezettség. Ezeket erősíthetjük magunkban a helyes cselekedetek, a helyes viselkedés gyakorlásával. Vannak úgynevezett **isteni erények**, amelyek lelkesítenek a jó megtételére. Ezek: **a hit, a remény és a szeretet**. Ismerünk úgynevezett sarkalatos erényeket, ezek: az okosság, az igazságosság, az erősség és a mértékletesség. Akiben a sarkalatos erények megvannak, abban könnyebben alakulnak ki a többi emberi erények is.

- *Mire tanít a minákról szóló példabeszéd?*
- *Mi az erény?*
- *Hogyan erősíthetjük erényeinket?*
- *Melyek az isteni erények? Mire tesznek képessé?*
- *Melyek a sarkalatos erények? Mi jellemzi ezeket?*

* Tömegmérték, kb. 1 kg.

Erények – a bennünk lévő jó

Példabeszéd a minákról (Lk 19,11–27)

Egy másik példabeszédet is mondott hallgatóinak: „Egy főember – kezdte – messze földre indult, hogy királyságot szerezzen magának, s aztán visszatérjen. Magához hívatta tíz szolgáját, adott nekik tíz minát, és így szólt hozzájuk: Kamatoztassátok, míg vissza nem térek! Polgártársai gyűlöltek, ezért követséget küldtek utána és tiltakoztak: Nem akarjuk, hogy királyunk legyen! Mégis megszerezte a királyságot, és visszatért. Hívatta szolgálait, akiknek a pénzt adta, hogy megtudja, ki hogyan forgatta. Jött az első, s így szólt: Uram, minád tíz minát hozott. Jól van, derék szolga! – felelte neki. – Mivel a kicsiben hű voltál, hatalmad lesz tíz város felett. Jött a második is: Uram – mondta –, minád öt minát jövedelmezett. Ennek ezt válaszolta: Téged öt város fölé rendellek. Végül jött a harmadik, és így beszélt: Uram, itt a minád! Kendőbe kötöttem, és eldugtam, féltem ugyanis tőled, mert szigorú ember vagy. Fölveszed, amit nem te tettél le, és learatod, amit nem te vetettél. – A magad szájából ítélek meg – mondta neki –, te mihaszna szolga! Tudtad, hogy szigorú ember vagyok. Fölveszem, amit nem én tettem le, és learatom, amit nem én vettem. **Miért nem adtad hát oda pénzemet a pénzváltóknak, hogy megjövet kamatostul kaptam volna vissza?** Ezzel a körülállókhoz fordult: Vegyétek el tőle a minát, és adjátok oda annak, aki tíz minát kapott! Azok megjegyezték: Uram, neki már tíz minája van. – Mondom nektek, hogy akinek van, az kap, akinek meg nincs, attól azt is elveszik, amije van.”

Milyen képességeidet nem kamatoztatod eléggé? Hogyan változtathatnál ezen?

JÓ, HA TUDOD: A minák az Istentől kapott adományainkat jelképezik, amelyeket azért kaptunk, hogy kamatoztassuk, használjuk. A minákról szóló példabeszédhez hasonló a jelentése a talentumokról szólóknak is; innen ered, hogy a jó tulajdonságokat talentumoknak is nevezzük.

GONDOLKODJ! Mire utal a szentírási részben a következő mondat? „Mondom nektek, hogy akinek van, az kap, akinek meg nincs, attól azt is elveszik, amije van.”

Milyen következményei lehetnek, ha lustaságból, hanyagságból nem használjuk ki lehetőségeinket a helyes cselekedetekre?

IMÁDKOZZ! Kérd Istent, hogy helyesen ismerd fel azokat a „talentumaidat”, amelyeket kamatoztatnod kell, és legyen erőd és kitartásod a jó megvalósítására! Kérd arra is, hogy erősítse benned az erényeket!

Feladatok

1. Keresd meg a tankönyvben, melyek az isteni erények! Írd le őket!

.....
.....

2. Közös megbeszélés után válaszoljatok a kérdésekre! Segítségül használjátok a tankönyv szövegét!

Mire tanít a minákról szóló példabeszéd?

.....
.....

Mi az erény?

.....
.....

Hogyan erősíthetjük erényeinket?

.....
.....

Melyek az isteni erények? Mire tesznek képessé?

.....
.....

Melyek a sarkalatos erények? Mi jellemzi ezeket?

.....
.....

3. Vágjatok ki (lehetőleg sárga) kartonból 5-6 cm átmérőjű köröket! Ezek lesznek a talentumok, amelyek Istentől kapott ajándékainkat jelképezik. Írj fel mindegyikre egyet-egyed saját talentumaidból! Beszélgetsetek arról, mi minden jóra lehet használni ezeket!

Talentum lehet: egészség, jó család, erő, gyorsaság, értelmesség, kedvesség, figyelmesség, jó barátok, vallásos neveltetés stb.

4. Gyűjts olyan képeket, amelyeken valaki helyesen használja jó tulajdonságait, valamilyen jót tesz! Ragaszd be a füzetedbe!

5. Csoportosítsátok közösen a következő fogalmakat! Írjátok a megfelelő helyre! Mit figyeltetek meg?

gyorsaság, egészség, hit, remény, jóság, testi erő, vagyon, szeretet, becsületesség, igazlelkűség, bátorság, szépség, ügyesség, nagylelkűség

Erények:

.....

.....

.....

.....

Jó tulajdonságok:

.....

.....

.....

.....

7. AZ „ISTENI” ERÉNYEK

(1Kor 13,1–8.13; Zsid 11,1–4.33–38; Zsid 12,1–2; 1Jn 5,1–5; 1Tessz 3,13–14.18)

Az „isteni” erények a hit, a remény és a szeretet. Akiben él a **hit Istenben, a remény az örök életben, és a szeretet Isten és az emberek iránt,** az Isten akarata szerint alakítja életét. Igényli, hogy az imádság, a szentmise és a szentiségek által folyamatosan kapcsolatban legyen Istennel. A szeretet arra ösztönzi, hogy minél több jót tegyen, és törekedjen másokat is segíteni a jóban. Az ilyen ember minden jó tulajdonságát, képességét, tehetségét Istennek tetsző módon

akarja felhasználni, mert szeretetből a kedvében akar járni. Reméli, hogy így eljut a mennybe, az örök boldogságba, ahol láthatja Istent, akit nagyon szeret. Szeretetből lemondásokra és áldozatokra is képes Istenért és a többi emberért. Akiben él a szeretet, abban a többi erény is könnyebben fejlődik, mert a szeretet a többi erény alapja.

- *Hány isteni erény van? Sorold fel ezeket!*
- *Hogyan él az, akiben élnek az isteni erények?*
- *Mire ösztönzik a hívőket az isteni erények?*
- *Hogyan akarják használni emberi képességeiket, akikben élnek az isteni erények?*
- *Miben segít a hit, a remény és a szeretet?*

Szeretethimnusz (1Kor 13,1–8.13)

Szóljak bár emberek vagy angyalok nyelvén,
Ha szeretet nincs bennem,
Csak zengő érc vagyok vagy pengő cimbalom.
Legyen bár prófétáló tehetségem,
Ismerjem bár az összes titkokat és minden tudományt,
Legyen akkora hitem, hogy hegyeket mozgassak,
Ha szeretet nincs bennem,
Mit sem érek.
Osszam el bár egész vagyonomat a szegényeknek,
S vessem oda testemet, hogy elégessenek,
Ha szeretet nincs bennem,
Mit sem használ nekem.
A szeretet türelmes, a szeretet jóságos,
A szeretet nem féltékeny,
Nem kérkedik, nem gőgösködik,
Nem tapintatlan, nem keresi a magáét,
Haragra nem gerjed, a rosszat föl nem rója,
Nem örül a gonoszságnak,
De együtt örül az igazsággal.
Mindent eltűr, mindent elhisz,
Mindent remél, mindent elvisel.
A szeretet soha el nem múlik. (...)

Most megmarad a hit, remény, szeretet,

Ez a három,

De köztük legnagyobb a szeretet.

Törekedjete a szeretetre!

A hit példaképei az Ószövetségben (Zsid 11,1–4.33–38)

A hit a remélt dolgok biztosítéka, **a nem látható dolgok bizonyítéka**. Őseink ebből merítették bizonyosságot. A hitből ismerjük meg, hogy a világot az Isten szava alkotta, vagyis a látható a láthatatlanból lett. (...) Kifogynék az időből, ha felsorolnám (...) a prófétákat, akik a hit erejével országokat győztek le, igazságot osztottak, ígéreteket nyertek el, oroszlánok torkát tömték be, lángoló tüzet oltottak el, megmenekültek a kard életől, gyengeségükben erő-

re kaptak, hősök voltak a háborúban, és megfutamították az ellenség sorait. Asszonyok feltámasztás útján visszakapták halottaikat. **Némelyek kínpadra jutottak, de nem fogadták el a szabadságot, csak hogy dicsőségesebb feltámadásban részesüljenek.** Mások gúnyt és megostorozást, sőt bilincseket és börtönt tűrtek el, megkövezték, kettéfűrészelték, agyonkínozták, kardéltre hányták őket, juhbőrbe és kecskebőrbe öltözve bujdosnak, nélkülözés, üldözés és zaklatás közepette.

Miben hittek a vértanúk? Mi adott erőt nekik?

Krisztus példája a lelki erő forrása (Zsid 12,1-2)

Ezért mi, akiket a tanúknak ilyen felhője övez, váljunk szabaddá minden teheredtől, különösen a bűntől, amely behálóz minket, és fussuk meg kitartással az előttünk levő pályát. **Emeljük tekintetünket a hit szerzőjére és bevégzőjére, Jézusra,** aki a rá váró öröm helyett elszenvedte a keresztet, nem törődött a gyalázattal, és most az Isten trónjának jobbán ül.

Hít Jézus Krisztusban (1Jn 5,1-5)

Mindenki, aki hiszi, hogy Jézus a Krisztus, az Istentől született. És aki a szülőt szereti, szereti szülöttét is. Abból tudjuk meg, hogy szeretjük Isten gyermekeit, hogy szeretjük Istent és eleget teszünk parancsainak. Mert **az az Isten iránti szeretet, hogy megtartjuk parancsait. Parancsai nem nehezek.** Mert mindenki, aki Istentől született, legyőzi a világot. És ez a győzelem – győzelem a világ fölött! – a mi hitünk. Ki győzi le a világot, ha nem az, aki hiszi, hogy Jézus Krisztus az Isten Fia?

Miért nem nehezek Isten parancsai? Értelmezzétek!

Az elhunytak sorsa (1Tessz 3,13-14.18)

Az elhunytak sorsáról nem akarunk tájékozatlanságban hagyni benneteket, testvérek, hogy ne szomorkodjatok, mint a többiek, akiknek nincsen **reményük.** Ha Jézus, mint ahogy hisszük, meghalt és feltámadt, akkor **Isten** vele együtt **feltámasztja azokat is, akik Jézusban hunytak el.** (...) Vigasztaljátok tehát egymást ezzel a tanítással!

IMÁDKOZZ! Kérd Istent, erősítse benned és szeretteidben a hitet, a reményt és a szeretetet!

Feladatok

1. Válaszoljatok közösen a kérdésekre! Használhatjátok a tankönyvet!

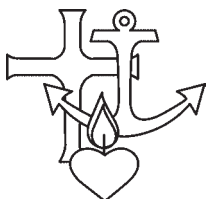
Mire tesznek képessé az isteni erények?

Mire ösztönzik a hívőket az isteni erények?

Milyen kapcsolatban állnak az emberi képességek felhasználásával?

Miben segít a hit, a remény és a szeretet?

2. A képen a három isteni erény szimbolikus ábrázolását láthatod. Beszéljétek meg, melyik rajz melyik erényt jelképezi! Miért? Írjátok le!

.....

.....

.....

3. Fogalmazzátok meg közösen, mit jelent a szeretet alábbi két tulajdonsága! Írjatok példát is a mindennapi életből!

„Nem keresi a magáét”:

„A rosszat föl nem rója”:

4. Beszéljétek meg az órán, vagy otthon szüleitekkkel!

Mit jelent a „hitet tettekre váltani”? Írj példákat is!

◆ Miből vehetjük észre, ha valakiben megvan a remény erénye?

8. A „SARKALATOS” ERÉNYEK

Az emberi erények közé tartoznak az **úgynevezett „sarkalatos” erények: az okosság, az igazságosság, az erősség és a mértékletesség.** Az okosság segít az igazi jó felismerésében, és abban, hogy ezt meg is tudjuk valósítani, akkor is, ha nem egyszerű, vagy nehézségek adódnak. Az igazságosság azt jelenti, hogy tudjuk, hogy Istent imádnunk és szeretnünk kell, engedelmeskednünk kell akaratának, az emberekben pedig Jézust kell látnunk: úgy kell viselked-

nünk velük, mint ha Jézussal találkoztunk volna. Aki igazságos embertársai-val, soha nem ítélkezik felettük, ezt Istenre bízva, és mindig kész megbocsátani. Az erősség a nehézségekben való helytállásban a jóban való kitartásban, és a jóért való áldozathozatalban mutatkozik meg. A mértékletesség biztosítja, hogy elkerüljük a túlzásokat, a függőségeket, a pazarlást, és helyesen használjuk lehetőségeinket és javainkat. A sarkalatos erényekre épül a többi emberi erény.

- Sorold fel a sarkalatos erényeket!
- Miben segít az okosság erénye?
- Mi az igazságosság?
- Miben segít az erősség erénye?
- Mi a mértékletesség lényege?

A „sarkalatos” erények

Mahatma Gandhi írta

„Használd az igazságot az üllődnek, az erőszakmentességet a kalapácsodnak, és utasíts el mindent, ami nem állja ki az igazság üllőjének és az erőszakmentesség kalapácsának próbáját.”

Melyik sarkalatos erényre utal az idézet közvetlenül, és melyikre közvetve?

Vianney Szent János írta

„Aki szeretetben él, nem büszke, nem akar másokon uralkodni, nem halljátok soha, hogy hibáztatna vagy gúnyolna másokat. Nem kutat mások szándékai felől, nem hiszi azt, hogy ő jobban cselekszik, mint mások, és soha nem tartja többre magát embertársainál. Aki szeret, az amennyire csak lehet, elkerüli, hogy fájdalmat okozzon.”

Hogyan kapcsolódik az idézet az igazságosság erényéhez?

Assisi Szent Ferenc imája

Uram, tégy engem a te békéd eszközévé, hogy ahol gyűlölet van, oda szeretetet vigyek; ahol sérelem, oda megbocsátást; ahol széthúzás, oda egyetértést; ahol tévedés, oda igazságot; ahol kétség, oda hitet; ahol kétségbeesés, oda reményt; ahol sötétség, oda világosságot; ahol szomorúság, oda örömet.

Hogy ne vigaszt keressek, hanem vigasztaljak; hogy ne megértést keressek, hanem másokat értsek meg. Hogy ne engem szeressenek, hanem szeretetet nyújtsak. Mert amikor adunk, akkor kapunk, amikor megbocsátunk, akkor nyerünk bocsánatot, amikor meghalunk, születünk meg az örökkévalóságra! Ámen.

Melyik részlet utal a szövegben az erősség erényére? Milyen erényekre találtok még utalást? Hol?

GONDOLKODJ! Mit jelent az okosság, az igazságosság, az erősség és a mértékletesség? Miért fontosak? Milyen más erények alapjai lehetnek? Próbálj példákat mondani ezekre!

Volt-e életedben vagy családod életében olyan helyzet, amikor a sarkalatos erények gyakorlása segített valamilyen probléma helyes megoldásában?

JÓ, HA TUDOD: A szentek példaképeink lehetnek az erények gyakorlásában. Azt szokták mondani, hogy ők „hősi fokban” gyakorolták az erényeket, azaz hatalmas áldozatokat hoztak személyes életükben azért, hogy mindenben teljesen Isten akaratához igazodjanak és maximálisan megvalósítsák mindazt a jót, amit Isten velük eltervezett.

BESZÉLJÉTEK MEG! Milyen erények gyakorlását követhetjük nyomon Árpád-házi Szent Margit életében? Milyen erények gyakorlásában tűnt ki Assisi Szent Ferenc? Milyen erények gyakorlására mutatott példát Szent Imre? Miben lehet példaképünk Szent II. János Pál?

IMÁDKOZZ! Kérd Istent, hogy minden helyzetben felismerd az ő akaratát, és legyen mindig erőd megtenni, amit vár tőled!

Feladatok

1. Olvassátok el a történetet, beszéljétek meg, majd válaszoljatok a kérdésekre!

 Cili egyik osztálytársa megbetegedett, és több napig nem tudott iskolába menni. Cili vállalta, hogy meglátogatja, és elviszi a füzeteit, hogy segítsen neki a pótlásban. Vasárnap azonban nem jutott eszébe ígérete, csak este, amikor a családjával szentmisére indultak. A mise után anyukája már nem engedte el Cilit, mert túl késő volt. Cilit nagyon bántotta a dolog, és elhatározta, hogy másnap pótolja a látogatást. Így is tett, alaposan elmagyarázta társának a tananyagot, nem sajnálta rá az időt.

Nem kellett volna Cilinek mise helyett inkább a barátjához mennie? Miért?

.....

Melyik erény segítette Cilinek, hogy helyesen döntsön?

.....

Helyesen cselekedett-e Cili anyukája? Miért?

.....

2. Közös megbeszélés után válaszoljatok a kérdésekre! Segít a könyv.

Miben segít az okosság erénye?

.....

Mi az igazságosság?

.....

Miben segít az erősség erénye?

.....

Mi a mértékletesség lényege?

.....

3. Gondold végig, nézz utána!

Melyik sarkalatos erény a te erősséged? Miben nyilvánul ez meg?

.....

Van a családotokban valaki, akire felnézel erényessége miatt? Ki ő? Mi jellemzi?

.....

Védőszentek mely sarkalatos erény hősi példája?

.....

4. Közös megbeszélés után írjatok az igaz állítások elé „I”, a hamis állítások elé „H” betűt!

..... A sarkalatos erények gyakorolhatók és fejleszthetők az ember életében.

..... Az emberi erények egy része mulandó, időleges tulajdonság.

..... A mértékletesség erénye fegyelmezettséget, lemondást igényel az embertől.

..... Az okosság erénye több, mint a jó tanulmányi eredmény az iskolában.

9. FELELŐSSÉGÜNK – A SZABAD AKARAT

(Lk 17,1–2. 7–10; Mt 7,1–5)

Isten **szabad akaratot** adott az embereknek, hogy mindenki a saját elhatározásából választhasson, hogy **jót tesz-e, vagy rosszat**. A jót és a rosszat lelkiismeretünk segítségével tudjuk megkülönböztetni egymástól. **Lelkiismeretünket** nevelni, fejleszteni kell. Ebben segít, ha egyre alaposabban megismerjük Jézus tanítását, gyakran vizsgáljuk meg a lelkiismeretünket, átgondoljuk a cselekedeteinket,

mielőtt megtennénk valamit, és imádkozhatunk Istenhez, hogy vezessen minket. Amikor **szabadon választunk jó és rossz között, felelősek vagyunk döntésünkért** és következményeiért. Egy-egy cselekedetünkkel, szavunkkal mutathatunk jó példát, de rosszat is, és ezzel megbotránkoztatunk másokat. **Rossz cselekedeteink ártanak másoknak**, kárt okoznak és eltávolíthatják őket a jótól, Istentől. Nem ítélezhetünk senki felett, mert ehhez csak Istennek van joga. Fontos, hogy a **saját életünkben kövessük Jézust**.

- *Miért adott Isten szabad akaratot az embernek?*
- *Mi segít a jó és a rossz megkülönböztetésében?*
- *Hogyan nevelhetjük lelkiismeretünket?*
- *Miért vagyunk felelősek döntéseinkért?*
- *Milyen következményei lehetnek bűnös cselekedeteinknek?*
- *Miért nem ítélezhetünk el másokat?*

Felelősségünk – a szabad akarat

A botrány (Lk 17,1–2)

Jézus így szólt tanítványaihoz: „Lehetetlen, hogy botrányok elő ne forduljanak. De jaj annak, aki okozza őket! Jobb volna neki, ha malomkövet kötnének a nyakára, és a tengerbe vetnék, mint hogy e kicsik közül egyet is megbotránkoztasson.

Mit jelent az, hogy valaki megbotránkozik? Kikre utal a „kicsik” elnevezés?

A kötelességteljesítés (Lk 17,7–10)

Ki mondja közületek béresének vagy bojtárjának, amikor a mezőről hazajön: Gyere gyorsan, ülj asztalhoz! Helyette nem ezt mondja-e inkább: Készíts vacsorát, övezd fel magad és szolgálj ki, amíg eszem és iszom, aztán majd ehetsz és ihatsz magad is? Megköszöni tán a szolgának, hogy teljesítette parancsait? Így ti is, **amikor megteszitek, amit parancsoltak nektek, mondjátok:** „Mihaszna szolgák vagyunk, hisz **csak kötelességünket teljesítettük.**”

Miért fontos, hogy ne legyünk elbizakodottak?

Az ítélkezés (Mt 7,1–5)

Ne ítélkezzetek, hogy fölöttetek se ítélkezzenek! Amilyen ítélettel ti ítélkeztetek, olyannal fognak majd fölöttetek is ítélkezni. Amilyen mértékkel mérték, olyannal fognak majd nektek is visszamérni. Miért látod meg a szálkát embertársad szemében, amikor a magadéban a gerendát sem veszed észre? Hogy mondhatod embertársadnak: hadd vegyem ki a szemedből a szálkát, amikor a magad szemében gerenda van? Képmutató! Előbb vedd ki a gerendát a saját szemedből, s akkor hozzáláthatsz ahhoz, hogy kivedd a szálkát embertársad szeméből!

Miért fontos, hogy a saját hibáinkat igyekezzünk kijavítani, és ne a másokéval foglalkozzunk?

GONDOLKODJ! *Előfordult már veled, hogy mások rossz példája hatására tettél meg valami rosszat? Hogyan történt? Volt-e olyan, hogy te követtél el bűnt, és mások követték a példádát? Mi volt ez? Gondoltál akkor arra, hogy te is felelős vagy?*

JÓ, HA TUDOD: A szenteknek fontos szerepe van abban, hogy életük példájával másokat is segítsenek a jóban. Érdekes olvasni róluk, tanulmányozni az életüket és követni példájukat.

IMÁDKOZZ! Kérd imában védőszented közbenjárását, hogy te is tudj mindig a jót választani, megtenni, és Isten szándéka szerint élni!

Feladatok

1. Egészítsétek ki közösen a szöveget! Segítségképpen megnézhetitek a tankönyv szövegét.

Isten adott az embernek, hogy saját elhatározásából választhasson, jót tesz-e, A jót és a rosszat lelkiismeretünk segítségével tudjuk megkülönböztetni egymástól. nevelni kell. Ezt tehetjük Jézus tanításának
....., gyakori lelkiismeret-vizsgálattal, tudatos odafigyeléssel. Ha szabad elhatározásból választunk jó és rossz között, döntésünkért. Egy-egy cselekedetünkkel, szavunkkal mutathatunk de okozhatunk megbotrányozást is.

2. Beszéljétek meg, melyik szó nem illik a többi közé! Karikázzátok be!

lelkiismeret, bűnbánat, kísértés, megbocsátás, ügyesség, megtérés, bűn

3. Válaszoljatok közösen a kérdésekre! A válaszokat írjátok le a füzetbe!

- ◆ Írj legalább három igaz állítást a lelkiismeretről!
- ◆ Írj példákat a mindennapi életből a szabad akaratú választásra, döntésre!
- ◆ Mit jelent ítélkezni mások felett? Írj példát rá!

4. Olvassátok el a történetet, beszéljétek meg! Válaszoljatok a kérdésekre!

Miki segíteni szeretett volna az édesanyjának, ezért elhatározta, hogy kitakarítja a lakást, mire anyukája hazaér. Örömmel kezdett dolgozni, de portörítés közben véletlenül leverte a tükröt, ami apró darabokra tört. Nagyon elszomorodott. Összeszedte a szilánkokat, és felporszívózta az apró darabkákat is. Még arra is maradt ideje, hogy a szemetet kivigye a kukába. Már csak a takarítóeszközöket kellett volna elrakni, amikor hazaérkezett az édesapja, aki csodálkozott a nagy tisztaság és rend láttán. „Kitakarítottál?” – kérdezte Mikit. „Igen! Örömet akartam szerezni anyának!” Édesapja ekkor vette észre, hogy hiányzik a tükör. „Biztosan rosszkodtál, eltörted a tükröt, azután kitakarítottál, hogy ne vegyük észre, és még hazudtál is, hogy segíteni szeretted volna! Nahát, milyen gyerek vagy!” Miki sírva fakadt.

Ki ítélkezett ebben a történetben meggondolatlanul?

.....

.....

Mit kellett volna tennie az édesapának?

.....

.....

Miért szomorodott el Miki? Később miért kezdett sírni?

.....

.....

Mit tegyen most Miki?

.....

.....

10. A HÉT „FŐBŰN”

(Gal 5,13–26)

A főbűnök olyan bűnök, melyek önmagukban nem mindig súlyosak, de **súlyos bűnök forrásai lehetnek.** **A főbűnök: a gőg, a fősévényesség, irigység, harag, bujaság, torkosság és a jóra való restség.** Ezekből sok rossz szokás is származik, amelyek elhomályosítják a lelkiismeretet, vagyis megnehezítik a jó és rossz egyértelmű megkülönböztetését és fokozzák a rossz elkövetésére való hajlandó-

ságunkat. Ezek a rossz szokások az erények ellentétei. A bűn sok esetben másik bűn elkövetésére indít, vagy szokássá válik, így szaporodik bennünk. Azért, hogy ezt elkerüljük, fontos felismernünk, megbánnunk és mielőbb meggyógnunk bűneinket, valamint kitartóan törekedni a jóra.

- *Sorold fel a főbűnöket!*
- *Miért veszélyesek a főbűnök?*
- *Milyen hatásai vannak a rossz szokásoknak?*
- *Hogyan szaporodik bennünk a bűn?*
- *Hogyan kerülhetjük el a bűnök elburjánzását lelkünkben?*

A hét „főbűn”

Isten gyermekeinek szabadsága (Gal 5,13–26)

Testvérek, a meghívásotok szabadságra szól, csak ne éljeteztek vissza a szabadsággal a test javára, hanem szeretettel szolgáljatok egymásnak. Mert az egész törvény ebben a mondatban teljeseedik be: Szeresd felebarátodat, mint saját magadat! De ha marjátok és rágjátok, vigyázzatok, nehogy felfaljátok egymást! Kérlek tehát benneteket, hogy Lélek szerint éljeteztek, s akkor majd nem teljesítitek a test kívánságait. A test ugyanis a Lélek ellen tusakodik, a Lélek meg a test ellen. Ellentétben állnak egymással, s így nem azt teszitek, amit szeretnétek. Vezessen benneteket a Lélek, akkor nem vagytok alávetve a törvénynek. A test cselekedetei nyilvánvalók: **kicsapongás, tisztátalanság, fajtalanság, bálványimádás, babonáság, ellenségeskedés, viszálykodás, vetélkedés, harag, veszekedés, szakadás, pártoskodás, irigykedés, gyilkosság, részegeskedés, tobzódás** és ezekhez hasonlóak. Mint már előbb mondtam, most ismét kijelentem: **Akik ilyeneket művelnek, nem öröklük Isten országát.** A Lélek gyümölcse viszont: szeretet, öröm, békesség, türelem, kedvesség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás. Ezek ellen nincs törvény. Akik Krisztus Jézushoz tartoznak, keresztre feszítették testüket szenvedélyeikkel és kívánságaikkal együtt. Ha a Lélek szerint élünk, viselkedjünk is a Léleknek megfelelően. Ne törtessünk kihívóan s egymásra irigykedve hiú dicsőség után!

Mely főbűnökből fakadnak a szövegben kiemelt bűnök? Mit jelent a kifejezés, hogy „nem öröklük Isten országát”? Mi jellemzi a Lélek szerint élőket?

JÓ, HA TUDOD: Milyen szavakkal mondhatnánk másként, hogyan értelmezhetnénk a főbűnöket?

Kevélység: mások lenézése, góg, felfuvalkodottság, önhittség, önelégültség.

Fösvénység: túlzott ragaszkodás a pénzhez, anyagi javakhoz – zsugoriság, garasoskodás, fukarság.

Bujaság: a tisztaság elleni bűnök fő forrása – szemérmetlen gondolat, beszéd, tekintet, cselekedet.

Irigység: mások értékei, sikere, jó sorsa láttán érzett ellenséges indulat.

Torkosság: mértéktelenség ételben-italban.

Harag: indulat, amely arra indít, hogy másoknak ártsunk, rosszat tegyünk.

Jóra való restség: lustaság, a kötelességteljesítés vagy a jótettek elmulasztása kényelemszeretetből.

BESZÉLJÉTEK MEG! Keressetek példákat a hétköznapi életből arra, hogyan vannak jelen a mai világunkban a főbűnök! Hogyan küzdhetünk a bűnök ellen saját életünkben?

IMÁDKOZZ! Kérd Istent, hogy kegyelmével segítsen felismerni, megbánni és elkerülni a bűnöket!

Feladatok

1. Közös megbeszélés után válaszoljatok a kérdésekre!

Miért veszélyesek a főbűnök?

.....

Milyen hatásai vannak a rossz szokásoknak?

.....

Hogyan szaporodik bennünk a bűn?

.....

Hogyan kerülhetjük el a bűnök elburjánzását lelkünkben?

.....

2. Mely főbűnökből erednek az alábbi bűnök? Kössétek össze!

kevélység

verekedés, bosszúállás

fősvénység

dicsekvés, hatalomvágy

harag

kötelességeink elhanyagolása, segítség elmulasztása

jóra való restség

csalás, sikkasztás, lopás

3. Közös megbeszélés után karikázzátok be az igaz állítások betűjelét!

- A A rendszeres önvizsgálat segít minket a bűnök elszaporodása elleni küzdelemben.
- B A főbűnök minden esetben halálos bűnök forrásai.
- C A főbűnök elhomályosítják a lelkiismeretet.
- D A főbűnök arra figyelmeztetnek, hogy rossz tulajdonságaink rossz tettekhez vezethetnek.
- E A főbűnök ellen felesleges harcolnunk, mert emberi természetünkből adódnak.

4. Gondolkodjatok közösen! A hetes szám sok helyen előfordul vallásunkban, kultúránkban, meséinkben! Miből van hét? Írjatok példákat!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Válasszatok ki közösen egyet a főbűnök közül, és gyűjtsetek olyan jó cselekedeteket, amelyek a kiválasztott bűnnel ellenkező erényre vezetnek (pl. a kevélység ellen küzdhetünk azzal, ha igyekszünk másokban észrevenni a jót, megdicsérünk, elismerünk másokat stb.)!

.....

.....

.....

.....

11. AZ ÖRÖK ÉLET

(Mt 22,1–14; Mt 13,24–30.36–43; Lk 16,19–31)

Életünk nem ér véget a halállal. Jézus királyi menyegzőről szóló példabeszédében arra tanít bennünket, hogy Isten minden embert meghívott a mennyek országának örök boldogságába. Ezt a meghívást el kell fogadni, és „menyegzős ruhában”, lelkileg felkészülten kell megjelenni a „lakomán”. Mindezt úgy tehetjük meg, hogy Isten akarata szerint élünk. Halálunk után a különítéletkor dől el, hogy

az örök boldogságra vagy a kárhozatra, esetleg a tisztulás állapotába kerülünk. A dúsgazdagról és a szegény Lázárról szóló példabeszéd mutatja, hogy halálunk után sorsunkon már nem változtathatunk, életünkben kell hallgatnunk Isten szavára, és jót tennünk, hogy az örök boldogságba juthassunk. A búza és a konkoly példája az utolsó ítéletre utal, amikor a világ végén Jézus újra eljön, és elválasztja egymástól a jókat és a gonoszokat. A jók a mennybe jutnak, a rosszak pedig elkárhoznak. Mindkét állapot örökké tart, ezért nagyon lényeges, hogyan élünk.

- *Mire tanít a királyi menyegző története? Hová kerülünk halálunk után?*
- *Mit tehetünk azért, hogy az üdvösségre jussunk?*
- *Mi történik majd a világ végén?*
- *Meddig tart az üdvösség és a kárhozat?*

A királyi menyegzőről szóló példabeszéd (Mt 22,1-14)

Jézus ismét példabeszédben szólt hozzájuk: „A mennyek országa hasonlít a királyhoz, aki menyegzőt rendezett a fiának. Elküldte szolgálait, hogy szóljanak a meghívottaknak, jöjjenek a menyegzőre! Azok nem akartak jönni. Erre más szolgálakat küldött: Mondjátok meg a meghívottaknak, hogy a lakomát előkészítettem, ökreimet és hizlalt állataimat leöltem, minden készen van, gyertek a menyegzőre! Azok nem törődtek vele. (...) Egyesek a szolgálknak estek, összeverték, sőt meg is ölték őket. A király ennek hallatára haragra lobbant. Elküldte csapatait, a gyilkosokat felkoncoltatta, városaikat pedig fölégette. Aztán így szólt szolgálaihoz: A menyegző ugyan kész, de a meghívottak nem voltak rá méltók. Menjetek ezért ki az útkereszteződésekre, s akit csak találtok, hívjátok meg a menyegzőre! A szolgálak ki is mentek az utakra, és összeszedtek mindenkit, akit csak találtak: jókat, gonoszakat egyaránt. A menyegzős terem megtelt vendégekkel. Amikor a király bejött, hogy lássa a vendégeket, észrevett egy embert, aki nem volt menyegzőre öltözve. Megszólította: Barátom, hogy kerültél ide, amikor nem vagy menyegzőre öltözve? Az elnémult, a király pedig megparancsolta a szolgálknak: Kötözzétek meg kezét-lábát, s dobjátok ki a külső sötétségre! Ott sírás és fogcsikorgatás lesz. **Sokan vannak a meghívottak, de kevesen a választottak.**”

Lehet-e tudni az üdvözültek és a kárhozottak arányát?

A búza és a konkoly (Mt 13,24-30.36-43)

Más példabeszédet is mondott: „A mennyek országa hasonlít ahhoz az emberhez, aki jó magot vetett a földjébe. Amikor szolgálai aludtak, jött az ellensége, és konkolyt szórt a búza közé. A vetés szárba szökött, de a konkoly is felütötte a fejét. A szolgálak elmentek a gazdához, és megkérdezték: Uram, ugye jó magot vetettél földedbe? Honnét került hát bele a konkoly? Az így válaszolt: Ellenséges ember műve. A szolgálak tovább kérdezték: Akarod, hogy elmenjünk és kigyomláljuk? Nem – válaszolta –, nehogy a konkolyt gyomlálva vele együtt a búzát is kitépjétek! Hagyjátok, hadd nőjön mind a kettő az aratásig! Aratáskor majd szólok az aratóknak: Előbb a konkolyt szedjétek össze, égessetek el, a búzát pedig gyűjtsétek csűrömbe!” (...) Tanítványai kérték: „Magyarázd meg nekünk a példabeszédet!” Aki a jó magot veti, az, az Emberfia. A szántóföld a világ, a jó mag az ország fia, a konkoly pedig a gonoszság fia. Az ellenség, aki veti, az ördög. Az aratás a világ vége, az aratók az angya-

lok. Ahogy a konkolyt összeszedik és tűzre vetve elégetik, úgy lesz a világ végén is. Az Emberfia elküldi angyalait, hogy szedjenek össze országában minden törvényszegőt. Ezeket tüzes kemencébe vetik, ott sírás és fogcsikorgatás lesz. Akkor az igazak ragyogni fognak, mint a nap Atyjuk országában.

Mit mond nekünk a példabeszéd? Mi a tanulsága számunkra?

A dúsgazdag és a szegény Lázár (Lk 16,19–31)

Volt egy gazdag ember. Bíborban és patyolatban járt, és mindennap nagy lakomát rendezett. Volt egy Lázár nevű koldus is, ez ott feküdt a kapuja előtt, tele fekélyvel. Örült volna, ha jóllakhat abból, ami a gazdag ember asztaláról hulladékként lekerült. Történt, hogy a koldus meghalt, és az angyalok Ábrahám kebelére vitték. Meghalt a gazdag ember is, és eltemették. Amikor a pokolban kínjai közt feltekintett, meglátta messziről Ábrahámot és kebelén Lázárt. Felkiáltott: Atyám, Ábrahám! Könyörülj rajtam! Küldd el Lázárt, hogy ujjá hegyét vízbe mártva hűsítse nyelvemet! Fiam – felelte Ábrahám –, emlékezzél csak vissza, hogy milyen jó dolgod volt életedben, Lázárnak meg hogy kijutott a rosszból! Most tehát neki itt vigasztalásban van része, a te osztályrészed pedig a gyötirelem. Ráadásul köztünk és köztetek nagy szakadék tátong, hogy akik innét át akarnának menni hozzátok, ne tudjanak, se onnét ne tudjon hozzánk átjönni senki. Akkor arra kérlek, atyám – mondta újra –, küldd el legalább az atyai házba! Van még öt testvérem, hadd figyelmeztesse őket, nehogy ők is ide jussanak a gyötrelmek helyére. Ábrahám ezt felelte: Van Mózesük és vannak prófétáik. Azokra hallgassanak! De az erősködött: Nem hallgatnak, atyám, Ábrahám! De ha a halottak közül megy el valakit, bűnbánatot tartanak. Ő azonban így felelt: Ha Mózesre és a prófétákra nem hallgatnak, ha a halottak közül támad fel valaki, annak sem hisznek.

Feladatok

1. Egészítsétek ki közösen a szöveget a hiányzó szavak beírásával! Használhatjátok a tankönyvet.

Halálunk után a dől el, hogy az örök boldogságra vagy a esetleg a tisztulás állapotába kerülünk. Halálunk után sorsunkon, életünkben

kell hallgatnunk szavára, és jót tennünk, hogy az örök boldogságba juthassunk. Az utolsó ítéletkor, a világ végén újra eljön, és elválasztja egymástól a és a gonoszokat. A jók a jutnak, a rosszak pedig elkárhoznak.

2. Válaszoljatok közösen a kérdésekre! Használjátok a tankönyvet!

Mire tanít a királyi menyegző története?

Hová kerülünk halálunk után?

Mit tehetünk azért, hogy az üdvösségre jussunk?

Mi történik majd a világ végén?

Meddig tart az üdvösség és a kárhozat?

3. Készíts rajzot a füzetedbe a királyi menyegző vagy a dúsgazdag és a szegény Lázár történetéről! Színezd ki!

4. Beszéljétek meg, majd írájátok le, hogyan mondanátok más szavakkal!

Ábrahám kebelén:

Gyötrelem:

Felkoncoltatta:

Menyegző:

Konkoly:

Szárba szökött:

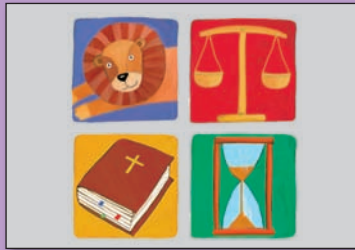
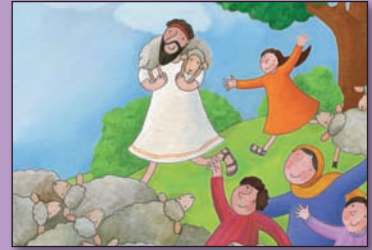
Bíborban, patyolatban járt:

Csűr:

Osztályrésze:

Fekély:

RAJZOS ÖSSZEFOGLALÁS – ISMÉTLÉS

Összefoglaló feladatok

1. Kössétek össze közösen a fogalmakat és a hozzájuk tartozó magyarázatot!

lelkiismeret	Megpróbáltatás vagy bűnre csábítás.
bűnbocsánat	Isten parancsának súlyos, tudatos és szándékos megszegése.
megtérés	Hit, remény, szeretet.
kísértés	Isten szava bennünk, mely erkölcsi ítéltőképességünket vezeti.
isteni erények	Bűnök, melyeket életünk során követünk el.
személyes bűn	Elfordulás a bűntől, erős elhatározás, hogy Isten szándékai szerint éljünk.
halálos bűn	Isten újra megajándékoz a megszentelő kegyelemmel.

2. Olvassátok el közösen Jézus szavait! Milyen igazságokra tanít minket?

„Írva van: Uradat, Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!”

.....

„Én sem ítélek el. Menj, de többé ne vétkezzél!”

.....

„De ha nem tartotok bűnbánatot, éppúgy elvesztek ti is mindnyájan.”

.....

„Ha vét ellened testvéred, fedd meg! De ha megbánja, bocsáss meg neki!”

.....

„Előbb vedd ki a gerendát a saját szemedből, s akkor hozzáláthatsz ahhoz, hogy kivedd a szálkát embertársad szeméből!”

.....

„Sokan vannak a meghívottak, de kevesen a választottak.”

.....

3. Közös megbeszélés után válasszátok ki mindegyik sorban azt a fogalmat, amelyik nem illik a többi közé! Karikázzátok be! Indokoljátok!

erények, szabad akarat, bűnbánat, lelkiismeret

.....

irigység, kevélység, harag, hiszékenység

.....

üdvösség, okosság, igazságosság, mértékletesség

.....

4. Közös megbeszélés után magyarázzátok meg röviden az alábbi fogalmakat!

Áteredő bűn:

Kegyelem:

Bűnbánat:

Bocsánatos bűn:

Erény:

Szabad akarat:

5. Beszéljétek meg közösen, kire ismertek rá a témakörben tanult személyek közül! Írjátok le!

Bűnük az engedetlenség, melynek következtében mindannyiunk természete rosszra hajló lett.

Az ő példájuk nyomán tanulhatjuk meg, hogy halálunk után a különítélen rögtön számot kell adnunk életünkről.

Bűnét felismerte és megbánta, de nem hitt a bűnbocsánatban. Kétségbeesése okozta halálát.

Jézus megbocsátott neki, és ezzel a farizeusoknak is leckét adott az ítélkezésről.

6. Az előző feladathoz hasonlóan fogalmazzatok meg együtt, mit tanulhatunk az alábbi személyek történetéből!

Péter apostol:

.....

.....

Pál apostol:

.....

.....

Zakeus:

.....

.....

7. Csoportosítsátok közösen a felsorolt erényeket!

hit, nagylelkűség, becsületesség, mértékletesség, remény, erősség, bátorság, igazságosság, szeretet, jóság, okosság

Isteni erények:

.....

Emberi erények:

.....

Sarkalatos erények:

.....

II. TÍZPARANCSOLAT – FŐPARANCS – BOLDOGSÁGOK

1. URADAT, ISTENEDET IMÁDD, ÉS CSAK NEKI SZOLGÁLJ!

(Kiv 32,1–14)

Isten Mózes közvetítésével **adta a tízparancsolatot** a választott népnek. Mindezzel **megismertette akaratát az emberekkel**. A keresztények is megtartják ezeket a parancsokat, így mutatják meg, hogy szeretik Istent. Az első három parancs az istenszeretetre, a további hét pedig a felebaráti szeretetre vonatkozik. Az első parancs: „Én vagyok a te Urad, Istened. **Uradat, Istenedet imádd,**

és csak neki szolgálj!” Azt jelenti számunkra, hogy **hiszünk Istenben**, és abban, hogy örök életet szán nekünk, és minden embert meghívott az **örök boldogságra**. Istent mindennél jobban **szeretjük**, imádkozunk hozzá. Úgy **szolgálunk neki**, hogy akaratát szeretettel és örömmel teljesítjük. Jelenti azt is, hogy **kerüljük a bálványimádást, a babonát, a szentségtörést, az istentagadást és a közömbösséget**. Az izraeliták a bálványimádás bűnébe estek, amikor az aranyborjút imádták Isten helyett.

- *Kinek adta Isten a tízparancsolatot?*
- *Hogyan mutathatják meg a keresztények, hogy szeretik Istent?*
- *Mire vonatkozik az első három parancs? Mire irányul az utolsó hét parancs?*
- *Hogy hangzik az 1. parancs? Mit jelent számunkra?*

Uradat, Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!

Az aranyborjú (Kiv 32,1-14)

A nép látta, hogy Mózes késik lejönni a hegyről, azért összegyűlt Áron körül, és követelőzött: „Készíts nekünk egy istent, amely előttünk jár! Nem tudjuk, mi történt azzal a Mózessel, aki kihozott bennünket Egyiptomból!” Áron így válaszolt: „Szedjétek le az aranyfüggőket feleségeitek, fiaitok és leányaitok füléről, és hozzátok ide!” Az egész nép leszedte füléről az aranyfüggőket, és Áronhoz vitte. Ő átvette a kezükből, összeolvasztotta és aranyborjút öntött belőle. Azok így kiáltoztak: „Izrael, ez a te istened, aki kihozott Egyiptomból!” Mikor Áron ezt látta, oltárt épített előtte, és kijelentette: „Holnap az Úr ünnepe lesz.” Másnap reggel korán fölkeltek, égőáldozatot és közösségi áldozatot mutattak be. Az egész nép letelepedett enni és inni, azután újra fölkeltek, és mulatoztak.

Az Úr így szólt Mózeshez: „Siess, menj le, mert vétkezett a nép, amelyet kihoztál Egyiptomból! Hamar letértek az útról, amelyet előírtam nekik! Öntött borjút csináltak maguknak, azt imádták, áldozatot mutattak be előtte, és így beszéltek: Izrael, ez a te istened, aki kihozott Egyiptomból.” Az Úr még ezt mondta Mózesnek: „Látom jól, hogy keménynyakú nép ez, engeddd, hadd gyűljön fel ellenük haragom, hadd töröljem el őket, és téged teszek nagy néppé.”

Mózes igyekezett kiengesztelni az Urat, az Istent, s így szólt: „Uram, miért lobbannál haragra néped ellen, amelyet nagy hatalommal és erős kézzel hoztál ki Egyiptomból? Az egyiptomiak nemde megállapítanák: csalárdul kivezette őket, hogy a hegyek között megölje, és eltörölje a föld színéről? Lohadjon le tehát haragod, és vond vissza a csapást, amellyel a népet sújtani akarod! Gondolj Ábrahámra, Izsákra és Jákobra, a szolgáládra, akiknek meg esküdtél magadra, és akiknek megígérted: utódaitokat úgy megsokasítom, mint az ég csillagait, s azt az egész földet, amelyről beszéltem, utódaitoknak adom, hogy az övék legyen örökre!” Erre az Úr visszavonta a csapást, amellyel népét megfenyegette.

Miért akarta Isten megbüntetni a választott népet? Milyen isteneket tiszteltek a zsidók környezetében élő népek? Miért imádtak az izraeliták egy aranyborjút Isten helyett?

JÓ, HA TUDOD: *Istent imádni azt jelenti, hogy megadjuk neki a Teremtőnek járó hálát, tiszteletet, imádkozunk hozzá. Mindezt kifejezhetjük azzal, hogy figyelmesen, összeszedetten imádkozunk, hogy Isten iránti szeretetből megtartjuk a parancsokat és jót teszünk.*

A **bálványimádás** azt jelenti, hogy egy teremtményt, vagy a pénzt, hatalmat istenítik, tartják mindennél fontosabbnak.

A **babona** a jövendölés (kártya, horoszkóp, tenyérjósítás stb.), a mágia (ráolvasás stb.), a spiritizmus (szellemidézés stb.) formájában mutatkozik meg.

A **szentségtörés** az Oltáriszentség, szent személyek, helyek (pl. templom), tárgyak meggyalázása, vagy az Egyház szentségeinek méltatlan felvétele.

Az **istentagadás** lényege, hogy nem ismerik el Isten létét.

A **közömbösség** nem tagadja Isten létét, de nem is keresi az igazságot Istenről.

GONDOLKODJ! Keress olyan szentet, akinek imaéletéről, lelki élményeiről sokat tudunk!

Honnan, milyen forrásból szerezhetünk ismereteket valakinek az imaéletéről? Mi a „lelki napló”? Honnan tudjuk, hogy ezeknek a szenteknek az életében Isten imádása központi helyet foglalt el?

Feladatok

1. Beszéljétek meg, hogyan fejeznétek ki más szavakkal a fogalmak jelentését! Írjátok le!

Csalárdul:

Keménynyakú:

Lohadjon le haragod:

Csapással sújtani:

2. Rajzold le a füzetedbe, hogyan készült az aranyborjú! Színezd ki!

3. Válaszoljatok közösen a kérdésekre! Használhatjátok a tankönyvet.

Kinek adta Isten a tízparancsolatot?

Hogyan mutathatják meg a keresztyenyek, hogy szeretik Istent?

.....

Mire vonatkozik az első három parancs?

.....

Mire irányul az utolsó hét parancs?

Hogy hangzik az első parancs?

.....

Mit jelent számunkra az első parancs?

4. Közös megbeszélés után írjátok le a fogalmak jelentését! Használjátok a tankönyvet!

Bálványimádás:

Babona:

Szentségtörés:

5. Számozással állítsátok helyes sorrendbe a tízparancsolat mondatait!

..... Atyádat és anyádat tiszteld! Felebarátod házastársát ne kívánd! Az Úr napját szenteld meg! Ne ölj! Uradat, Istenedet imádd, és csak neki szolgálj! Felebarátod tulajdonát ne kívánd! Ne lopj! Isten nevét hiába ne vedd! Ne paráználkodj! Ne hazudj, mások becsületében kárt ne tégy!

6. Tanuld meg kívülről a tízparancsolatot a következő órára!

7. Készíts kartonból kártyákat, amelyeken számok vannak 1-től 10-ig! Más színű kartonból készíts kártyákat, amelyen egy-egy parancsolat szövege szerepel! Játsszatok ezekkel! Mondjatok egy parancsolatot, és mutassátok fel a hozzá tartozó számot, vagy mondjatok egy számot, és válasszátok ki, olvassátok fel a hozzá tartozó parancsot! A leggyorsabbak jutalmat kaphatnak.

2. ISTEN NEVÉT HIÁBA NE VEDD!

(Zsolt 19,1–15)

Isten nevét hiába ne vedd, tisztelet nélkül vagy feleslegesen ne mondd ki!

Amikor Isten nevének megadjuk a kellő tiszteletet, ezzel magát Istent tiszteljük. Ezt úgy mutathatjuk ki, hogy lélekben, vagy kimondott szavakkal, imával segítségül hívjuk, **áldjuk, dicsérijük**. Erre sok szép példát találunk a Bibliában és a szentek imádságaiban. Ezeket mi is rendszeresen imádkozhatjuk. **Kerülnünk**

kell a káromkodást, az átkozódást, a hamis esküt és az esküszegést, mert ezek súlyos bűnök. Soha sem szabad komoly ok nélkül esküdni, Istenről tiszteletlenül beszélni.

- *Hogyan fejezhetjük ki tiszteletünket Isten neve iránt?*
- *Kiknek a példáját követhetjük az imában?*
- *Milyen súlyos bűnök sértik ezt a parancsot?*
- *Miért nem szabad feleslegesen esküdni?*

Isten nevét hiába ne vedd!

Isten nagysága (Zsolt 19,1–15)

Dávid zsoltára. Az egek hirdetik Isten dicsőségét, az égbolt vallja kezének művét. A nap továbbadja a szót a másik napnak, az éj jelenti a hírt az éjnek. Nem beszéd ez, nem szó, hang nem hallható, a hír mégis terjed, szerte a világon, a szózat elhangzik a föld határáig. Ott vert sátrat a napnak: mint a vőlegény, lakából úgy kel fel, s ujjong, akár a hős, aki megfutja pályáját. Az ég egyik szélén kel, és siet a másik szélére, tüze elől semmi sem rejtőzhet el. Az Úr törvénye tökéletes, enyhíti a lelket. Az Úr tanúsága megbízható, a balgát bölcsé teszi. Az Úr parancsai egyenesek, földérik a szívet, útmutatása érthető, megvilágítja a szemet. Az Úr félelme tiszta, s örökké megmarad. Az Úr ítéletei igazak, és mind jogosak, értékesebbek az aranynál, a tiszta aranykincsnel, szavai édesebbek a méznél, a lépből kicsordult méznél. Szolgád hűségesen megtartja őket, hisz követésük bő jutalmat terem. De ki látja meg saját hibáit? Tisztíts meg mindtől, ami rejtve maradt! Őrizd meg szolgádat a kevélységtől, nehogy hatalmába ejtsen! Akkor mentes maradok a büntől, és tiszta a súlyos vétectől. Teljék örömed számnak szavaiban, s engeddd, hogy szívem szándéka elérjen hozzád, Uram, menedékem, üdvözítőm!

Hogyan dicsóíti Dávid király Istent? Mi mindenért dicséri hálásan? Mit kér Istentől?

JÓ, HA TUDOD: A **káromkodás** azt jelenti, hogy Istent szóval vagy gondolattal szidjuk, gyalázzuk, haraggal, gyűlölködve fordulunk felé.

Az **átkozódás** lényege, hogy mások számára rosszat, károsat, büntetést kérünk Istentől; olyat, ami Isten jóságával, irgalmával és szeretetével ellenkezik.

Esküdni azt jelenti, hogy Istent hívjuk bizonyságul állításunk vagy ígéretünk igazolására.

Hamis eskü: Hazug kijelentések vagy megtartani nem kívánt ígéretek igazolására Isten nevét használjuk.

IMÁDKOZZ! Sokan káromolják Istent. Az ő bűneikért engesztelésül imádkozz el egy Dicsőség imát! Ha káromkodást hallasz, magadban dicsőítsd Istent!

GONDOLKODJ! Szoktad-e Isten nevét feleslegesen vagy tiszteletlenül kimondani? Gondolsz-e arra, hogy ő a világ Teremtője, Ura, és a mi Mennyei Atyánk, akinek szeretettel, hálával tartozunk?

Feladatok

1. Válaszoljatok írásban a kérdésekre! Segítségképpen használhatjátok a tankönyvet.

Hogyan fejezhetjük ki tiszteletünket Isten neve iránt?

.....

Kiknek a példáját követhetjük az imában?

Milyen súlyos bűnök sértik ezt a parancsot?

.....

Miért nem szabad feleslegesen esküdni?

.....

2. Fogalmazzatok meg közösen egy rövid dicsőítő imát! Írjátok le a füzetbe!

3. Beszéljétek meg! Dicsőíthetjük-e Istent tettekkel? Ha igen, írjatok rá példát is! A füzetbe dolgozzatok!

4. Olvassátok el, beszéljétek meg a történetet! Válaszoljatok a kérdésekre!

Cili osztálytársai nagyon csúnyán beszélnek, gyakran káromkodnak is. Cilit sokszor ki-nevetik, ha szól nekik, hogy ne használjanak trágár szavakat, és Isten nevét ne keverjék bele a szitkozódásba. A szülei azt javasolták Cilinek, hogy amikor káromkodást, átkozódást hall, mondjon el magában egy fohászt, amellyel Istent dicséri és engeszteli.

Melyik parancs ellen vétenek Cili osztálytársai?

Milyen imát, fohászt mondhatunk ilyenkor magunkban? Írj rá példákat!

.....

.....

.....

Mit jelent az engesztelés?

.....

.....

.....

5. Közös megbeszélés után karikázzátok be az igaz állítások betűjelét!

- A A káromkodás súlyos bűn.
- B A káromkodás rossz szokás, de nem bűn.
- C A dicsőítő imában mindig kérünk valamit Istentől.
- D Felesleges mások bűneiért engesztelnünk Istent, hiszen nem mi kapunk érte büntetést.
- E Kedves Isten előtt, ha saját vagy mások bűneiért engeszteljük őt.
- F Hamisan esküdni súlyos bűn, sérti a 2. parancsolatot.

6. Karikázd be a kakukktojást! Indokold választásodat!

átkozódás, káromkodás, hamis eskü, hazugság, esküszegés

.....

.....

.....

.....

.....

3. AZ ÚR NAPJÁT SZENTELED MEG!

(Ter 2,1–4; Mt 28,1–7)

Az Úr napját szenteld meg! A zsidók a szombatot tekintették az Úr napjának, ekkor emlékeztek meg arról, hogy Isten a teremtést befejezve megpihent, valamint az Egyiptomból való szabadulásukra és a szövetségre, amelyet Isten kötött a néppel. **A keresztények a vasárnapot,** Krisztus feltámadásának a napját **ünneplik.** A parancsolt ünnepekkel együtt **úgy szentelik meg, hogy szentmisén**

vesznek részt, igyekeznek tartalmasan pihenni, és jót tenni különösen a betegekkel és idősekkel. **Súlyos bűn, ha vasárnap saját hibánkból nem megyünk szentmisére.** Helytelen a szentmiséről rendszeresen elkésni, vagy vasárnap komoly ok nélkül nehéz munkát végezni.

- *A zsidók melyik napot tartották az Úr napjának?*
- *Mire emlékeztek ekkor?*
- *A keresztények melyik napot ünneplik? Miért?*
- *Hogyan kell a vasárnapot megszentelni?*
- *Milyen bűnök sértik ezt a parancsot?*

Az Úr napját szenteld meg!

A világ teremtése (Ter 2,1–4)

Így készült el a föld és az ég minden bennelévővel együtt. Isten a hetedik napon befejezte művét, amit alkotott. A hetedik napon megpihent munkája után, amit végzett. **Isten megáldotta, és megszentelte a hetedik napot, mert azon megpihent egész teremtő munkája után.** Ez a története az ég és a föld teremtésének, ahogy az lefolyt.

Hogyan kell értenünk, hogy Isten hat nap alatt teremtette a világot? Mi a lényeges mondanivalója a teremtéstörténetnek?

Jézus feltámadása (Mt 28,1–7)

Szombat elmúltával, a hét első napjának hajnalán a magdalai Mária és a másik Mária elment, hogy megnézze a sírt. Hirtelen nagy földrengés támadt. Az Úr angyala ugyanis leszállt az égből, odament, elhengerítette a követ, és ráült. Tekintete olyan volt, mint a villám, öltözete meg, mint a hó. Az örök remegtek tőle való félelmükben, s csaknem halálra váltak. Az angyal azonban felszólította az asszonyokat: **„Ne féljete! Tudom, hogy ti Jézust kerestek, akit keresztre feszítettek. Nincs itt. Feltámadt, ahogy előre megmondta.** Gyertek, nézzétek meg a helyet, ahol nyugodott! Aztán siessetek, vigyétek hírül tanítványainak: Feltámadt a halálból, előttetek megy Galileába! Ott viszontlátjátok. Íme, tudtotokra adtam.”

Milyen kapcsolat van a zsidó vallás és a kereszténység között? A zsidók mely ünnepei kaptak új tartalmat a kereszténységben?

JÓ, HA TUDOD: A keresztények számára minden vasárnap a húsvét ünneplése.

GONDOLKODJ! Mivel tehetnéd még szebbé, tartalmasabbá, Istennek tetszőbbé az Úr napjának megszentelését saját családjában? Szoktál-e gondolni az idősek, betegek meglátogatására ezen a napon? Gondolsz-e távolabb élő rokonaidra, barátaidra – legalább egy telefonhívással?

IMÁDKOZZ! Fontos, hogy a szentmisén lélekben felkészülten vegyél részt. Érkezz időben, és mondj el egy rövid imát a szentmise előtt! (Ezt otthon, indulás előtt is teheted.) Például ezekkel a szavakkal:

Jöjj, Szentlélek, tölts el engem!
Az Atya Lelke, éltesz engem!
A Fiú Lelke, válts meg engem!
Ó, örök Szeretet, hass át engem!
Tüzeddel gyújts lángra engem!
Fényességeddel világosíts meg engem!
Bűneimtől tisztíts meg engem! Ámen.

Feladatok

1. Válaszoljatok közösen a kérdésekre! Használhatjátok a tankönyvet.

A zsidók melyik napot tartották az Úr napjának?

Mire emlékeztek ekkor?

A keresztények melyik napot ünneplik? Miért?

.....

Hogyan kell a vasárnapot megszentelni?

.....

Milyen bűnök sértik ezt a parancsot?

.....

2. Írd le, hogyan telik nálatok a vasárnap! Miben tér el más napoktól?

.....

.....

.....
.....

3. Közös megbeszélés után karikázzátok be az igaz állítások betűjelét!

- A Az Úr napja a vasárnap.
- B Vasárnap nem feltétlenül kell szentmisére menni.
- C A vasárnapi szentmise elmulasztása komoly ok nélkül súlyos bűn.
- D Helyes a vasárnapot bevásárlással, és a ház körüli feladatok elvégzésével tölteni.
- E Igyekezni kell a vasárnapot pihenéssel, jó cselekedetekkel is megszentelni.

4. Minden vasárnap a húsvéti öröme, Jézus feltámadására gondolunk. Készíts rajzot, vagy gyűjts képeket a feltámadt Jézusról! A füzetedbe dolgozz!

5. Írjatok közösen öt igaz állítást a 3. parancsolattal kapcsolatban!

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

6. Határozd el, milyen jót teszel a következő vasárnap! Tedd meg!

4. ATYÁDAT ÉS ANYÁDAT TISZTELD!

(Sir 7,27–28; Sir 3,1–20; Péld 6,20–23; Kol 3,19–20; Ef 6,1–4)

Atyádat és anyádat tiszteld! A szülők iránti megbecsülésen kívül a családtagokkal, elöljárókkal való kapcsolatra is vonatkozik a parancsolat. **A gyermekek tisztelettel, engedelmességgel tartoznak szüleiknek, a szülők pedig gondoskodással gyermekeiknek.** Ez magában foglalja a gyerekek testi és lelki szükségleteit: az ellátást, tanítást és a vallásos nevelést is. A felnőtt gyermekeknek

törődniük kell szüleikkel, ha szükséges, segítséget kell nyújtaniuk nekik. Gondoskodniuk kell szükségleteikről. Ide tartozik a beteg vagy idős szülők szentségekkel való ellátásáról történő gondoskodás is. A parancs ellen **vét, aki elhanyagolja rászoruló családtagjait, tiszteletlen, szeretetlen velük, és aki hatalmával visszaél.**

- *A szülők iránti tiszteleten kívül mire vonatkozik még a 4. parancsolat?*
- *Mivel tartoznak a szülők gyermekeiknek?*
- *Mi a kötelessége a felnőtt gyermekeknek?*
- *Ki vét a parancs ellen?*

Atyádat és anyádat tiszteld!

A szülők (Sir 7,27–28)

Szívedből, lelkedből tiszteld az apádat, s anyád fájdalmát soha el ne feledd! Gondolj arra, hogy általuk létezel! Hogy hálálod meg, amit veled tettek?

Te hogyan mutatod ki háládat szüleidnek, tanáraidnak?

Kötelességeink szüleink iránt (Sir 3,1–20)

Rám hallgassatok fiaim, atyátokra, s tartsátok meg szavam, hogy üdvöt nyerjete! Az Úr az apát többre nézi gyermekeinél, s az anyának jogot ad fiai fölött. Aki tiszteli apját, levezekli bűneit, s aki becsüli anyját, az kincset gyűjt magának. Aki tiszteli apját, az majd örülhet fiainak, s meghallgatást nyer, hogyha imádkozik. Aki becsüli apját, hosszú életű lesz, s **az Úrnak szolgál, aki anyját felüdíti: szüleit szolgálva Istennek is szolgál!** Fiam! Szóban s tettben tiszteld apádat, hogy az ő áldása szálljon életedre! Az apa áldása védi a fiak házáat, az anya átka szétzúzza alapját. A férfi dicsősége apja becsülete, a becsstelen anya szégyene a gyermekeknek. Fiam, legyen gondod elaggott apádra, és ne szomorítsd meg életed egy napján se! Nézd el neki, ha értelme csökken, ne vesd meg, ha virágjában van is életed! Nem felejtik el, ha szánod apádat, elszámolják neked majd a bűneidért. Balsorsodnak napján gondol rád az Isten, s mint dér a melegben, eltűnnek bűneid. Gonosz, aki semmibe sem veszi az apját, azt, aki bántja az anyját, megátkozza az Úr.

Ismersz-e olyan idős embert, akiről a családja nem gondoskodik? Hogyan segíthetnél neki?

Az atyai intelmek folytatása (Péld 6,20–23)

Fiam, tartsd hát meg apádnak parancsát, ne vedd semmibe anyád tanítását! Egyszer s mindenkorra kösd a szívedre és akaszd a nyakadba! Vezessen jártodban-keltesben, amikor alszol, virrasszon fölöttes, ha meg fölébredsz, beszélgessen veled! Mert a parancs lámpás, fény a tanítás, életre vivő út az intelem, s a feddés.

Miért kell engedelmeskedni a szülőknek, tanároknak?

Állapotbeli kötelességek (Kol 3,19–20; Ef 6,1–4)

Gyermekek, fogadjatok szót szüleiteknek mindenben, mert ez kedves az Úr szemében! Apák, ne keserítsétek gyermekeiteket, nehogy kedvüket veszítsék! (...) Gyermekek, engedelmeskedjetek szüleiteknek az Úrban, mert így

van rendjén! Ez az első, ígérettel egybekötött parancs: „Tiszteld apádat és anyádat, hogy boldog, és hosszú életű légy a földön!” Apák, ne keserítsétek meg gyermekeiteket, hanem neveljétek őket fegyelemben az Úr útmutatása szerint!

IMÁDKOZZ! *Imádkozz naponta szüleidért! Kérd számukra Isten kegyelmét!*

GONDOLKODJ! *Mivel szerezhetsz örömet szüleidnek? Tedd meg!*

JÓ, HA TUDOD: *A 4. parancsolat tartalmazza a tanárok, papok, felettesek iránti tiszteletet, hálát és engedelmességet is. Gondolj rájuk hálával, mert tőlük is sokat tanulsz!*

Feladatok

1. Beszéljétek meg, mit jelentenek a következő kifejezések? Írjátok le!

Üdvöt nyer:

Levezekli bűneit:

Felüdíti anyját:

Virágjában van életed:

Intelem:

Feddés:

Ne keserítsétek gyermekeiteket:

2. Írjatok közösen három-három példát olyan cselekedetekre, melyek a 4. parancsolat szerint helyesek, illetve helytelenek!

Helyes cselekedetek, jó tettek:

.....
.....

Helytelen cselekedetek, bűnök:

.....
.....

3. Válaszoljatok közösen a kérdésekre! Használhatjátok a tankönyvet.

A szülők iránti tiszteleten kívül mire vonatkozik még a 4. parancs?

.....
Mivel tartoznak a szülők gyermekeiknek?

.....
Mi a kötelessége a felnőtt gyermekeknek?

.....
Ki vét a parancs ellen?

.....

4. Adjatok elő egy jelenetet, amely a szülők gyermekeik iránti gondoskodását, szeretetét mutatja be! Adjatok neki címet! Tervezzetek forgatókönyvet!

5. Rajzold le a füzetedbe, mivel fejezheted ki szüleid iránti szeretetedet, háládat gyerekként, és amikor felnőtt leszel! Oszd két részre a képet!

5. NE ÖLJ!

(Ter 4,3–11; Mt 5,21–24)

Ne ölj! Az 5. parancsolat az emberi **élet tiszteletére tanít és arra, hogy őrizzük meg lelkünkben a békét.** Az élet ura Isten, tőle kapjuk létünket, ezért senkinek sincs joga a mások vagy saját életében kárt tenni. **Vigyáznunk kell a saját és mások egészségére, életére és épségére!** A parancsot súlyosan **sérti a szándékos emberölés** (ez égbekiáltó bűn*), **a terhesség-megszakítás** (meg

nem született gyermek életének kioltása), **az eutanázia** (haldokló, beteg vagy hátrányos helyzetű emberek életének kioltása) **és az öngyilkosság.** Vét a parancs ellen, aki egészségre káros szereket (kábítószer, alkohol, nikotin) túlzó mértékben fogyaszt, aki közlekedéskor vagy más **veszélyes helyzetekben felelőtlenül viselkedik, vagy aki embertársát gyűlöli, haragot táplál iránta.**

- Mire tanít az 5. parancsolat?
- Ki az élet ura?
- Mire figyelmeztet az 5. parancs?
- Mi sérti a parancsot?
- Miért nem szabad gyűlölni senkit?

* Égbekiáltó bűnnek nevezzük azokat a halálos bűnöket, amelyek közvetlenül Istentől kapnak büntetést. A testvérgyilkosság ilyen bűn.

Ne ölj!

Káin és Ábel (Ter 4,3–11)

Történt, hogy Káin a föld terméséből áldozatot mutatott be az Úrnak. Ábel is áldozatot mutatott be, nyája zsenge bárányaiból. Az Úr kegyesen tekintett Ábelre és áldozatára, Káinra és áldozatára azonban nem tekintett. Ezért Káin nagyon haragos lett, és lehorgasztotta fejét. Az Úr szólt Káinhoz: „Miért vagy haragos, és miért horgasztod le a fejed? Ha helyesen teszel, miért nem emeled fel a fejed? De ha nem cselekszel helyesen, nem bűn van-e az ajtó előtt, mint leselkedő állat, amely hatalmába akar keríteni, s amelyen uralkodnod kell? Káin közben így szólt testvéréhez, Ábelhez: „Menjünk a mezőre!” Amikor pedig a mezőn voltak, Káin rátámadt testvérére, Ábelre, és agyonütötte. Ekkor az Úr megkérdezte Káint: „Hol van a testvéred, Ábel?” Ő így válaszolt: „Nem tudom; talán őrzője vagyok testvéremnek?” Erre ő ezt mondta: „**Mit tettél? Testvéred vére felkiált hozzám a földről.** Ezértátkozott leszel, bujdosni fogsz a földön, amely megnyitotta száját, hogy beigya kezedből testvéred vérért!”

Hogyan kapcsolódik a kiemelt mondat az égbekiáltó bűn elnevezéshez?

A harag (Mt 5,21–24)

Hallottátok, hogy **a régiek ezt a parancsot kapták: Ne ölj!** Aki öl, állítsák a törvényszék elé. **Én pedig azt mondom nektek: Már azt is állítsák a törvényszék elé, aki haragot tart embertársával!** Aki embertársát ostobának nevezi, állítsák a nagytanács elé! Aki azt mondja neki, hogy te bolond, méltó a pokol tüzére. Ha tehát ajándékot akarsz az oltáron felajánlani, és ott eszedbe jut, hogy embertársadnak valami panasza van ellened, hagyd ott ajándékokodat az oltár előtt, s menj, előbb békülj ki embertársaddal, aztán térj vissza és ajánld fel ajándékokodat!

Hogyan kapcsolódik egymáshoz a gyilkosság és a harag? Miért nem szabad haragot tartanunk senkivel?

GONDOLKODJ! Mi indította Káint testvére meggyilkolására? Milyen bűnöknek nevezzük azokat, amelyek sok más súlyos bűn kiindulópontjai? Sorold fel őket!

IMÁDKOZZ! Sok helyen pusztít háború, ezekben sok ember hal meg. Kérd Istent, hogy enyhítse a szenvedést és adja meg a békét!

JÓ, HA TUDOD: Ha nem verekszel, nem tartasz haragot, kerülöd a baleset-veszélyes helyzeteket, imádkozol a békéért, a haldoklókért, a még meg nem született életekért, akkor te is teszel valamit az 5. parancs betartásáért.

Feladatok

1. Karikázzátok be közösen az igaz állítások előtti betűt!

- A Ábel meggyilkolta Káint.
- B Káin földműves volt.
- C Ábel áldozata kedves volt Isten előtt.
- D Káin irigységből megölte testvérét.
- E A gyilkosság nagyon súlyos, halálos bűn.
- F A harag és bosszúállás nem bűn.
- G Csak az a súlyos bűn, amiért börtönbüntetés jár.
- H Az állami törvények sok mindent megengednek, ami Isten előtt bűn.

2. Egészítsétek ki közösen a szöveget! Segítségül használhatjátok a tankönyvet.

Az 5. parancsolat az emberi, és a lelki béke megőrzésére Vigyáznunk kell a saját, és mások, életére és épségére! A parancsot súlyosan sérti a szándékos, a terhesség-megszakítás, az eutanázia (haldokló, beteg vagy hátrányos helyzetű emberek életének kioltása) és az

Vét a parancs ellen, aki egészségre káros szereket (kábitószer, alkohol, nikotin) túlzó mértékben fogyaszt, aki közlekedéskor vagy más veszélyes helyzetekben
....., vagy aki embertársát gyűlöli, táplál iránta.

3. Keress olyan újsághíreket, amelyek az 5. parancs elleni bűnökről tudósítanak! Az interneten is kereshetsz. Ragaszd be a füzetedbe!

4. Imádkozz azokért, akik bűntények áldozatai vagy elkövetői! Kérd számukra Isten irgalmát, kegyelmét!

5. Rajzold le a füzetedbe Káin és Ábel történetének egy jelenetét, majd színezd ki!

6. Történt-e veled olyan, hogy valaki haragból, irigységből rosszat tett neked? Írd le a füzetedbe, mi történt! Imádkozz azért, aki megbántott! Tégy vele valami jót!

7. Rendezzétek párokba, szóláncokba az összetartozó szavakat!

Ábel, gyilkos, büntető, juhpásztor, megbélyegzett, földműves, Káin, bujdosó, ártatlan, bűn, Isten, megbocsátó

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. NE PARÁZNÁLKODJ!

(Ter 1,26–28; Mt 5,27–28.31–32)

Ne paráználkodj! Isten saját képmására, **férfinak és nőnek teremtette az embert**, és egyenlő méltóságot adott nekik. Azt akarja, hogy **legyenek termékenyek**, és szaporodjanak. Isten szándéka az, hogy a férfi és a nő **a házasságban** élje meg ezt a hivatását, ezért **a házasságon kívüli szexuális élet** ellenkezik a Teremtő akaratával, **bűn**. A 6. parancsolat a házastársak számára a hűséget, a

nem házások számára pedig az önmegtartóztatást írja elő. Ez önfegyelmet, mértékletességet, felelős magatartást kíván. **Tiltja a tisztaság elleni bűnöket** (a házasságtörést, a paráznaságot, a pornográfiát, a homoszexuális cselekedeteket). Vét a parancs ellen, aki illetlen filmet, képet néz, szemérmetlenül öltözködik, viselkedik, beszél. **Isten** mindenkinek **megadja a kegyelmet**, segítséget **a parancs megtartásához**, ezért aki komolyan törekszik rá, meg is tudja valósítani.

- *Milyen hivatást bízott Isten az emberre?*
- *Hol kell megélni az embernek ezt a hivatását?*
- *Miért bűn a házasságon kívüli szexuális élet?*
- *Mit ír elő a 6. parancsolat? Mit tilt?*
- *Hogyan lehet megvalósítani a tiszta életet?*

Ne paráználkodj!

Az ember teremtése (Ter 1,26–28)

Isten szólt: „Teremtsünk embert képmásunkra, magunkhoz hasonlóvá! Ők uralkodjanak a tenger halai, az ég madarai, a háziállatok, a mezei vadak és az összes csúszómászó fölött, amely a földön mozog!” Isten megteremtette az embert saját képmására, az Isten képmására teremtette őt, férfinak és nőnek teremtette őket. Isten megáldotta őket, szólt hozzájuk: „Legyetek termékenyek, szaporodjatok, töltsétek be a földet és vonjátok uralmatok alá!”

Miért szép és fontos dolog a házasság és a gyermekek nevelése? Miért jó békés, rendezett családban élni? Mit tehetsz azért, hogy a te családot is ilyen legyen?

A házasságtörés (Mt 5,27–28.31–32)

Hallottátok a parancsot: Ne törj házasságot! Én pedig azt mondom nektek, hogy aki bűnös vágygal asszonyra néz, szívében már házasságtörést követett el vele. Előírták: Aki elbocsátja feleségét, adjon neki válólevelet! Én pedig azt mondom nektek, hogy aki elbocsátja feleségét – hacsak nem paráznasága miatt –, okot ad neki a házasságtörésre. S aki elbocsátottat vesz feleségül, házasságot tör!

Miért fontos, hogy a házastársak hűségesek legyenek egymáshoz, és egész életükben együtt maradjanak? Milyen nehézségeket, károkat okoz a válás?

JÓ, HA TUDOD: A nemiség az emberi élet természetes velejárója, ezért ezzel kapcsolatban szükséges ismerni az Egyház tanítását. Hogy ezt megértsük, tudnunk kell néhány fogalom jelentését.

A tisztaság azt jelenti, hogy a nemiséget, szexualitást teljesen Isten akarata szerint éljük meg. Erre kell törekednünk!

A paráznaság a házasságon kívüli testi egyesülést jelenti. Amikor a házasságban nincs meg a házastársi hűség, akkor beszélünk **házasságtörésről**.

A pornográfia újságokban, filmekben vagy más módon közszemlére teszi a szexualitást, így akar minél nagyobb anyagi hasznot szerezni.

A homoszexuális cselekedet azonos nemű személyek közötti szexuális kapcsolatot jelent. Ez súlyos bűn, és ellentétes a Teremtő akaratával.

A szemérmertlenség olyan viselkedés, amely súlyos tisztaság elleni bűnökre ingerel másokat, ezért önmagában is bűn.

ÉRDEKLŐDJ! Kik azok a szentek, akiknek életében különösen hangsúlyos volt a tisztaság megélése? Őket gyakran ábrázolják fehér liliommal a kezükben.

IMÁDKOZZ! Kérd Istent, hogy segítsen tiszta étellel felkészülnöd jövőendő élethívátásodra!

Feladatok

1. Válaszoljatok közösen a kérdésekre! Használhatjátok a tankönyvet.

Milyen hivatást bízott Isten az emberre?

.....

Hol kell megélnie az embernek ezt a hivatását?

.....

Miért bűn a házasságon kívüli szexuális élet?

.....

Mit ír elő a 6. parancsolat?

Mit tilt?

Hogyan lehet megvalósítani a tiszta életet?

.....

2. Közös megbeszélés után karikázzátok be az igaz állítások betűjelét!

- A Isten azért adta a parancsokat az embereknek, hogy megnehezítse számukra a földi életet, és ezért majd kiérdemeljék az üdvösséget.
- B Isten azért adta a parancsokat, mert tudja, hogy tartósan csak ezek megtartásával lehetünk boldogok a földön és az örök életben is.

- C A 6. parancsolat ma már túlhaladott, sok szempontból nem érvényes.
- D A tízparancsolat minden parancsa érvényes ma is, és az is marad örökre.
- E Az ördög azon munkálkodik, hogy az emberek a parancsok betartását hátrányosnak és túl nehéznek érezzék, és bűnt kövessenek el.
- F Isten segítségével képesek vagyunk megtartani a tízparancsolatot.

3. Keress olyan képet, amelyen szépen, divatosan, mégis illendően felöltözött embereket láatsz! Ragaszd be a füzetedbe!

4. Írjátok közösen igaz állításokat a 6. paranccsal kapcsolatban!

.....

.....

.....

.....

.....

5. Láttál már olyan reklámot, óriásplakátot, amely sérti a jó ízlést, esetleg kifejezetten szemérmetlen? Mi volt ez? Mit kell tenni ilyenkor? Írjátok le!

.....

.....

.....

.....

.....

7. NE LOPJ!

(Jn 12,1–8; Mt 6,1–4; Mt 6,19–21)

Ne lopj! Isten az egész Földet, a természeti kincseket, a növényeket és az állatokat is az emberre bízta, hogy viselje gondját, és gazdálkodjon velük igazságosan és szeretettel. Mindennek a sok értékes és jó dolognak az a célja, hogy az emberek megélhetését és fejlődését segítse. **Isten szándéka az, hogy mindenki úgy használja saját vagyonát, tulajdonát, hogy az másoknak is javára legyen, mások tulajdonát pedig tartsa tiszteletben, ne vegye el.**

A parancs arra tanít, hogy szeressük és segítsük a szegényeket, legyünk nagylelkűek a rászorulókkal. **Sérti a parancsot a lopás, rablás, rongálás, sikkasztás, csalás, uzsora, kizsákmányolás, pazarlás.** Ha ezek nagy kárt okoznak, súlyos bűnök.

- *Kire bízta Isten a Földet?*
- *Hogyan kell az embereknek bánni a Földön található dolgokkal?*
- *Mi a rendeltetése a Föld javainak?*
- *Hogyan kell használni saját tulajdonunkat?*
- *Hogyan kell viszonyulnunk mások tulajdonához?*
- *Mi a helyes viselkedés a szegényekkel szemben?*
- *Mely bűnök sértik a 7. parancsot?*

Ne lopj!

A betániai vacsora (Jn 12,1–8)

Hat nappal húsvét előtt Jézus Betániába ment, ahol Lázár lakott, akit feltámasztott a halálból. Ott vacsorát rendeztek neki. Márta felszolgált, és Lázár is a vendégek közt volt. Mária vett egy font valódi nárduszból készült, drága olajat, megkenete vele Jézus lábát és megtörölte a hajával. A ház betelt az olaj illatával. Az egyik tanítvány, a karióti Júdás, aki elárulta, méltatlankodott miatta: „Miért nem adták el inkább az olajat 300 dénárért, s miért nem osztották szét a szegények közt?” De nem azért beszélt így, mintha a szegényekre lett volna gondja, hanem mert tolvaj volt: ő kezelte a pénzt, és eltulajdonította, amit rábíztak. Jézus így szólt: „Hagyd békén! Hadd tegye, hiszen temetésem napjára teszi! Szegények mindig vannak veletek, de én nem leszek mindig veletek.”

Milyen bűnt akart elkövetni Júdás? Mely mondatokból látjuk, hogy képmutató és álszent volt? Nézzetek utána a Bibliában, hogy később mi lett a sorsa!

Az alamizsnálkodás (Mt 6,1–4)

Ügyeljete, hogy a jót ne az emberek szeme láttára tegyétek, azért, hogy lássanak benneteket! Így semmi jutalom nem vár rátok mennyei Atyátoknál. Amikor tehát alamizsnát adsz, ne kürtöltess magad előtt, mint a képmutatók teszik a zsinagógában és az utcán, hogy dicsérik őket az emberek! Bizony, mondom nektek, megkapták jutalmukat. **Te úgy adj alamizsnát, hogy ne tudja a bal kezed, mit tesz a jobb!** Így alamizsnád titokban marad, és Atyád, aki a rejtekben is lát, megjutalmaz.

Beszélgétek meg, mit jelent a kiemelt mondat!

A kincsgyűjtés (Mt 6,19–21)

Ne gyűjtsetek magatoknak kincset a földön, ahol moly rágja és rozsdá marja, s ahol betörnek és ellopják a tolvajok! A mennyben gyűjtsetek kincset, ahol nem rágja moly és nem marja rozsdá, s ahol nem törnek be és nem lopják el a tolvajok! Ahol a kincsed, ott a szíved is!

Soroljatok fel földi és égi kincseket!

JÓ, HA TUDOD: **Lopás** az, ha a tulajdonos tudta és beleegyezése nélkül valaki birtokba vesz valamit. **A rablás**, amikor erőszakkal veszik el más tulajdonát. **A sikkasztás** azt jelenti, hogy valaki saját céljára használja fel más tulajdonát vagy a közvagyonot. **A csalás** hazugsággal, hamisítással, becsapással okozott kár. **Az uzsora** olyan kár, amit mások szorult helyzetének kihasználásával okoznak, például úgy, hogy nagyon magas kamatot kérnek a kölcsönbe adott pénzért. **A kizsákmányolás** lényege, hogy mások nehéz helyzetével visszaélve valamiért (pl. munka) sokkal kevesebbet adnak cserébe, mint az értéke. **A rongálás** lényege, hogy szándékosan kárt tesznek valamiben. **A pazarlás** pénz vagy más értékek túlzott felhasználása. **Az alamizsna** a rászorulóknak juttatott adományt jelenti.

GONDOLKODJ! Keress a fentiekre a mindennapi élet helyzeteiből vett példákat!

Feladatok

1. Válaszoljatok közösen a kérdésekre! Használhatjátok a tankönyvet.

Kire bízta Isten a Föld javait?

.....

Hogyan kell az embereknek bánni ezekkel?

.....

Mire szolgálnak a Föld javai?

.....

Hogyan kell használni saját tulajdonunkat?

.....

Hogyan kell viszonyulnunk mások tulajdonához?

.....

Mi a helyes viselkedés a szegényekkel szemben?

.....

Mely bűnök sértik a 7. parancsot?

.....

2. Írjátok közösen öt igaz állítást a 7. paraccsal kapcsolatban!

.....

.....

.....

.....

.....

3. Készíts rajzot a füzetedbe egy olyan cselekedetről, amely sérti a 7. parancsot, tehát bűn!

4. Foglajátok mondatokba a következő szavakat, majd írjátok le a füzetbe!

lopás, rongálás, alamizna, bűn, csalás, kizsákmányolás, jótékonykodás

5. Karikázzátok be a helyes megállapítások betűjelét!

- A Amikor segítünk a rászorulókon, ne azért tegyük, hogy elismerést kapjunk.
- B Soha ne adjunk a szegényeknek kiselejtezett dolgokat, hanem használhatót és jót.
- C A rászorulóknak bármi megfelel, örüljenek, hogy kapnak valamit.
- D A betegekben, szegényekben Jézust kell látnunk, és e szerint kell viselkednünk velük.
- E A betegeket meglátogatni kellemetlen és felesleges időpocsékolás.
- F Csalni szabad, mert mindenki ezt teszi; ez nem bűn.

8. NE HAZUDJ, MÁSOK BECSÜLETÉBEN KÁRT NE TÉGY!

(ApCsel 5,1–11; 7,51–60)

Ne hazudj, mások becsületében kárt ne tégy! Isten arra hív minket, hogy igazságban éljünk. Ez azt jelenti, hogy elvárja tőlünk, hogy **beszédünk és egész életünk legyen egyenes, őszinte és becsületes, és életünket az ő szándékai szerint alakítsuk.** Az Isten akaratához való ragaszkodás sokszor nagyon nehéz; vannak olyan helyzetek, amikor ez akár a vértanúsághoz is vezethet. Így

történt például Szent István első vértanú esetében is. **Sérti a parancsot a hazugság, a kétszínűség, a képmutatás, a hamis eskü, a megszólás, rágalmazás, a könnyelmű ítélkezés, hízeltetés és a manipulálás.** Az igazság ellen elkövetett bűnöket mindig jóvá kell tenni!

- *Mire hív minket Isten a 8. parancsot által?*
- *Mit jelent az igazságban élni?*
- *Mi a legnagyobb áldozat, amit Isten igazságáért hozhatunk?*
- *Ki volt az első keresztény vértanú?*
- *Milyen bűnök sértik ezt a parancsot?*
- *Mit kell tennünk, ha vétettünk az igazság ellen?*

Ne hazudj, mások becsületében kárt ne tégy!

Ananiás és Szafira (ApCsel 5,1–11)

Egy Ananiás nevű ember feleségével, Szafirával együtt eladta az egyik földjét. Az árából felesége tudtával egy részt megtartott magának, s csak egy másik részt vitt el, és tett oda az apostolok lába elé. Péter azonban így szólt hozzá: „Ananiás, hogy csábíthatta el szívedet a sátán, hogy be akard csapni a Szentlelket, és a föld árának egy részét félretedd?” Hát nem a tied maradhatott volna, ha meg akartad tartani? Vagy ha eladtad, nem rendelkezhetél szabadon az árával? Miért vetemedtél ilyesmire? Nem embereknek hazudtál, hanem Istennek!” E szavak hallatára Ananiás összeesett és meghalt. Nagy félelem fogott el mindenkit, aki csak hallotta. A fiatalabb emberek meg fölálltak, betakarták, elvitték és eltemették. Mintegy három óra múlva felesége is eljött, mit sem tudva a történekről. Péter megkérdezte: „Mondd csak, valóban ennyiért adtátok el a földet?” – „Igen, annyiért” – válaszolta. Péter folytatta: „Mire való volt egymás közt megegyeznetek, hogy próbára teszitek az Úr Lelkét? Látod, akik férjedet eltemették, már az ajtónál vannak, hogy téged is kivigyenek.” Az asszony azon nyomban a lábához rogyott és meghalt. Amikor a fiatalok beléptek, már holtan találták. Kivitték, és a férje mellé temették. Nagy félelem vett erőt az egész egyházon, és mindenkin, aki csak hallott a dologról.

GONDOLKODJ! *Milyen bünt követett el Ananiás és Szafira? Mi okuk lehetett rá, hogy ilyet tegyenek?*

István beszéde és vértanúsága (ApCsel 7,51–60)

„Mindig ellenálltatok a Szentléleknek, s mint atyáitok, olyanok vagytok ti is. Melyik prófétát nem üldözték atyáitok? Mind megölték azokat, akik az Igaz eljövételéről jövendöltek. S most ti lettetek árulói és gyilkosai, ti, akik az angyalok közreműködésével átvettétek a törvényt, de nem tartottátok meg.” Amikor ezt hallották, haragra gyulladtak, és fogukat vicsorgatták ellene. Ő azonban a Szentlélekkel eltelve fölnézett az égre, és látta az Isten dicsőségét, és Jézust az Isten jobbján. Felkiáltott: „Látom, hogy nyitva az ég, és az Emberfia ott áll az Isten jobbján!” Erre ordítani kezdtek, befogták fülüket, s egy akarrattal rárontottak, kivonszolták a városból és megkövezték. A tanúk egy Saul nevű ifjú lábához rakták le ruhájukat. Míg kövezték Istvánt, így imádkozott: „Uram, Jézus, vedd magadhoz lelkemet!” Majd térdre esett és hangosan felkiáltott: „Uram, ne ródd fel nekik bűnül!” Ezekkel a szavakkal elszenderült.

Miért kövezték meg Istvánt a zsidók? Mi lett a neve később a történetben szereplő Saulnak? Mit tudtok róla?

JÓ, HA TUDOD: A sátánt Jézus a „hazugság atyjának” nevezi, benne nincs igazság, az embereket is hazug életre buzdítja. **A hazugság** azt jelenti, hogy valótlant mondunk azért, hogy másokat félrevezessünk.

A kétszínűség, hízélgés és a képmutatás lényege, hogy viselkedésünkkel, szavainkkal nem az igazságot fejezzük ki, és így akarunk előnyökhöz jutni. **A rágalmazás** az, amikor valakire valamilyen bűnt ráfognak. **A megszólas az**, amikor ok nélkül kibeszélik mások bűneit. **Könnyelműen az ítélezik**, aki kellő alap nélkül tart bűnösnek mást. **A manipulálás** lényege, hogy hamis információkkal, hatásokkal akarnak befolyásolni embereket (vagy a közvéleményt) a tömegkommunikáció (sajtó, rádió, televízió) által, vagy más módon.

JELÉNÍTSÉTEK MEG! Szituációs játékkal mutassátok be a fenti bűnöket, és azt is, hogyan lehet jóvátenni őket!

IMÁDKOZZ! Kérd Istent, hogy mindig igazmondó, egyenes lelkületű ember lehess!

Feladatok

1. Válaszoljatok közösen a kérdésekre! Használhatjátok a tankönyvet.

Mire hív minket Isten a 8. parancsolat által?

.....

Mit jelent az igazságban élni?

.....

Mi a legnagyobb áldozat, amit Isten igazságáért hozhatunk?

.....

Ki volt az első keresztény vértanú?

Milyen bűnök sértik ezt a parancsot?

.....

Mit kell tennünk, ha vétettünk az igazság ellen?

.....

2. Fogalmazzatok meg együtt néhány mondatban, miben hasonlít és miben tér el a vértanú a „hősi halottól”! Ha tudtok, írjatok példákat is!

.....

.....

.....

.....

3. Keressetek közösen példákat a fogalmakra a mindennapi életből!

Kétszínűség:

.....

Rágalmazás:

.....

Megszólás:

.....

Könnyelmű ítélet:

.....

4. Készíts rajzot a füzetedbe Szent István vértanúságáról! Színezd ki a rajzot!

5. Vágj ki kartonból egy száj formát! Amikor sikerül elkerülnöd egy szavakkal elkövethető bűnt, vagy valamilyen jót tenni szavaiddal (vigasztalni, bátorítani, dicsérni), rajzolj rá egy virágot!

9. FELEBARÁTOD HÁZASTÁRSÁT NE KÍVÁND!

(2Sám 11,1–27)

Felebarátod házastársát ne kívánd! A parancsolat arra tanít, hogy nem szabad eltúrnünk magunkban a bűnös kívánságokat és gondolatokat. Ha ilyenek támadnak bennünk, akkor tudatosítani kell magunkban, hogy amire vágyunk, az bűnös dolog, ezért még gondolatban sem szabad tovább foglalkoznunk vele. Ha ennek ellenére újból és újból eszünkbe jut, akkor imádkoznunk kell Istenhez,

hogy segítsen legyőzni ezt a kísértést és elkerülni a bűnt. **Vét a parancs ellen, aki nem utasítja el a bűnös vágyakat és kívánságokat, mert ezek bűnös tettekre vezetnek, és számos súlyos bűn származhat belőlük.** Ez történt Dávid király esetében is, aki házasságtörést követett el, és bűnös volt Urija halálában.

- *Mire tanít a 9. parancsolat?*
- *Mit kell tennünk, ha bűnös kívánságok támadnak bennünk?*
- *Ki vét a parancs ellen?*
- *Miért veszélyesek a bűnös kívánságok?*
- *Milyen bűnöket követett el Dávid király a történetben?*

Felebarátod házastársát ne kívánd!

Dávid és Batseba (2Sám 11,1–27)

Abban az időben, amikor a királyok hadba szoktak szállni, Dávid elküldte Joábot, és vele a testőrségét és egész Izraelt. Lemészárolták az ammonitákat, és megostromolták Rabbát. Maga Dávid Jeruzsálemben maradt. Az egyik nap estefelé történt, hogy Dávid fölkeltek fekvőhelyéről, és fölment királyi palotája tetőteraszára. A tetőről meglátott egy asszonyt, amint épp fürdött. Nagyon szép asszony volt. Dávid elküldött, és értesítéseket szerzett az asszony felől. Így tájékoztatták: „Batseba az, a hettita Urijának a felesége.” Erre Dávid elküldte embereit és elhívatta. El is ment hozzá, és ő együtt hált vele, majd hazament. Ám az asszony teherbe esett. Ekkor Dávid üzenetet küldött Joábnak: „Küldd nekem haza a hettita Uriját!” Amikor Urija elment Dávidhoz, Dávid érdeklődött, hogy áll a dolog Joábbal, a csapatokkal és a hadakozással. Aztán azt mondta Dávid Urijának: „Menj haza házába!” Urija a királyi palota kapuja előtt, ura szolgái közt tért nyugovóra, nem ment le házába. Dávid megkérdezte Urijától: „Hát nem a csatából jöttél? Miért nem mész le a házába?” Urija így válaszolt Dávidnak: „A láda, valamint Izrael és Júda sátorban laknak, parancsnokom Joáb, és parancsnokom szolgái a puszta földön táboroztak. Hát akkor én hogy menjek le házába enni, inni és asszonnyal hálni? Másnap reggel Dávid levelet írt Joábnak, és Urijával vitette el. A levélben ezeket írta: „Állítsátok Uriját előre, ahol leginkább tombol a harc! Aztán húzódjatok mögüle vissza, hogy eltalálják és halálát lelje!” Így esett, hogy a város ostromakor Joáb olyan helyre állította, ahol Dávid emberei közül néhányan elestek. A hettita Urija is halálát lelta. Joáb a csata egész lefolyásáról tudósította Dávidot. Amikor Urija felesége hírét vette, hogy férje meghalt, elsíratta férjét. Amikor azonban letelt a gyász ideje, Dávid elküldött, és magához vette a házába. Így felesége lett és fiút szült neki. De az a tett, amit Dávid elkövetett, nem tetszett az Úrnak.

Milyen bűnös cselekedetek elkövetésére indították a rossz gondolatok Dávid királyt? Nézzetek utána a Bibliában, mi történt vele később! Megbánta-e tettét?

BESZÉLJÉTEK MEG! Mit jelentenek a következő mondatok? „A szívből törnek elő a gonosz gondolatok, a gyilkosság, a házasságtörés, a kicsapongás” (Mt 5,19). – „Boldogok a tiszta szívűek, mert meglátják az Istent!” (Mt 5,8).

JÓ, HA TUDOD: A **szemérmesség** azt jelenti, hogy tiszták vagyunk viselkedésünkben, ruházódásunkban, szórakozásainkban, beszédünkben és emberi kapcsolatainkban. A **felebarát** (embertárs) mindenki, aki segítségre szorul, akivel a mindennapok összehozzák az embert: a családtag, a munkatárs, az útitárs stb.

GONDOLKODJ! Mondj néhány példát arra, mi illő (szemérmes) és mi nem a ruházatban, a szórakozásban és a viselkedésben!

IMÁDKOZZ! Kérd Istentől, hogy adjon neked és szeretteidnek tiszta szívet!

Feladatok

1. Karikázzátok be közösen az igaz állítások előtti betűt!

- A Gondolattal is lehet bűnt elkövetni.
- B Nyugodtan gondolhatunk bármit, rosszat is, az nem bűn.
- C Fontos imádkozni azért, hogy Isten látásmódja szerint tudjuk nézni a dolgokat.
- D Csak akkor kell imádkozni, ha nagy bajban vagyunk.
- E A válasz természetes dolog, mindenkinek joga van hozzá, ma már nem bűn.
- F Ami Isten akaratával ellenkezik, az minden korban bűn.

2. Írjátok be a szövegbe a hiányzó kifejezéseket! Ha szükséges, használjátok a tankönyvet!

A 9. parancs arra tanít, hogy nem szabad eltűrnünk magunkban a bűnös
..... és gondolatokat. Ha ilyenek támadnak bennünk, akkor tudatosítani
kell magunkban, hogy amire vágyunk,, ezért még
gondolatban sem szabad tovább foglalkoznunk vele. Ha ennek ellenére újból és újból

....., akkor
kell Istenhez, hogy segítsen legyőzni ezt a kísértést és
a bűnt.

3. Közös megbeszélés után írd példákat a mindennapi életből arra, hogyan lesz egy rossz gondolatból bűnös cselekedet! A füzetedbe dolgozz!

4. Írjatok közösen három-három igaz állítást Dávid királyról és Urijáról!

.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. Rajzold le a füzetedbe, hogyan esett el a csatában Urija! Színezd ki!

6. Írd a füzetedbe egy rövid imát, amelyben tiszta gondolkodást, tiszta szívet kérsz Istentől!

7. Válassz olyan könyveket, olvasmányokat, amelyekből tiszta gondolkodást, szép dolgokat tanulhatsz! Olvass gyakran ilyeneket (pl. Eleanor H. Porter: *Az élet játéka*)! Sorolj fel hasonlókat!

10. FELEBARÁTOD TULAJDONÁT NE KÍVÁND!

(1Kir 21,1–16)

Felebarátod tulajdonát ne kívánd! A parancs arra tanít, minket, hogy **az anyagiaknál fontosabb Isten**, ezért nem a különféle földi dolgokra kell vágyakoznunk, hanem arra, ami a legfontosabb, hogy eljussunk Istenhez az örök boldogságra. **Le kell győznünk magunkban az irigységet**, amit mások tulajdona, sikere, öröme kelt bennünk, **és soha sem szabad mások javai után mér-**

téktelenül vágyakozni. Ha azt vesszük észre, hogy ilyen gondolataink vannak, ezeket el kell utasítanunk, és imádkoznunk kell, hogy Isten segítsen ellenállni a kísértésnek. Jó módszer az is, ha imádkozunk azokért, akikre irigyek vagyunk, vagy akiknek tulajdonát kívánjuk. **Vétség a parancs ellen a kapzsiság, az irigység, a féktelen vágyakozás mások tulajdonára; ezek súlyos bűnök elkövetésére indíthatnak.** Így vétkezett Acháb király és felesége is.

- *Mire tanít a 10. parancsolat?*
- *Az anyagiak helyett mire kell vágyakoznunk?*
- *Hogyan győzhetjük le az anyagiasságot és az irigységet?*
- *Milyen vétségek sértik a parancsot?*
- *Mit tett Acháb király és a felesége?*

Felebarátod tulajdonát ne kívánd!

Nabot szőleje (1Kir 21,1–16)

Nabotnak volt egy szőlőskertje Achábnak, Szamária királyának a palotája mellett. Acháb beszélt Nabottal. Így szólt hozzá: „Engedd át nekem a szőlőskertedet, hogy veteményeskertül szolgáljon nekem; egész közel fekszik házamhoz! Adok érte egy jobb szőlőskertet, vagy ha úgy tetszik jobban, kifizetem az árát pénzben.” Nabot azonban azt válaszolta Achábnak: „Az Úr óvjon attól, hogy atyáim örökségét átengedjem neked!”

Acháb hazament. Kedvetlen volt, és haragos a válasz miatt, amit Nabot adott neki. Leheveredett, befordult és nem evett semmit. Odament hozzá a felesége, Izebel, és megkérdezte: „Mi van veled, hogy olyan kedvetlen vagy és nem eszel semmit?” „Megbeszélésem volt Nabottal – felelte. Azt mondtam neki: Engedd át nekem szőlőskertedet arany ellenében, vagy ha úgy tetszik jobban, adok neked érte egy (másik) szőlőskertet. De az kijelentette: Nem engedem át neked atyáim örökségét!” Felesége, Izebel erre azt mondta neki: „Hát nem vagy Izrael királya? Kelj föl, egyél, és légy jókedvű! Majd én megkerítem Nabot szőlejét!”

Aztán leveleket írt, lepecsételte az ő pecsétjével és elküldte őket a Nabottal együtt lakó véneknek és előkelőknek. Ezt írta a levelekben: „Hirdessetek böjtöt és Nabotot ültessétek az asztalfőre, az emberek közé! Aztán vele szemben két semmirekellő ember kapjon helyet, akik tanúskodnak majd ellene és kijelentik: Káromoltad Istent és a királyt! Aztán vezessétek ki, és kövezzétek agyon!” S városának lakói, a vének és előkelők, akik együtt laktak vele a városban, úgy tettek, amint Izebel parancsolta, ahogy a nekik küldött levelekben írva volt. Böjtöt hirdettek, és Nabotot az asztalfőre ültették az emberek közé. Aztán előkerült két semmirekellő ember, s leült vele szemben. Tanúságot tettek, és kijelentették: „Nabot káromolta Istent és a királyt!” Erre kiverték a város elé és agyonkövezték. Majd jelentették Izebelnek: „Nabotot megköveztük, halott.” Mihelyt Izebel meghallotta, hogy Nabotot agyonkövezték, azt mondta Izebel Achábnak: „Nos, vedd birtokba Nabot szőlejét, amelyet nem akart neked pénzért átengedni! Nabot nem él többé, halott.” Amikor Acháb meghallotta, hogy Nabot halott, fogta magát, elment Nabot szőlejébe és birtokba vette.

GONDOLKODJ! Mely mondatok érzékeltetik Acháb mértéktelen vágyakozását Nabot szőlőkertjére? Kiknek volt szerepe az ártatlan Nabot meggyilkolásában? Milyen bűnös kívánságból indult ki ez a sok személyt érintő súlyos bűn? A hét főbűn közül melyiknek lehetett szerepe mindebben? Felelősek-e tettükért, akik Izebel parancsára cselekedtek? Miért?

IMÁDKOZZ! Ha úgy érzed, hogy irigyelsz valakit, imádkozz érte rendszeresen! Igyekezz valami jót tenni neki! Ne tórd meg magadban az irigység érzését!

Feladatok

1. Válaszoljatok közösen a kérdésekre! Használhatjátok a tankönyvet.

Mire tanít a 10. parancsolat?

.....

.....

Az anyagiak helyett mire kell vágyakoznunk?

.....

Hogyan győzhetjük le az anyagiasságot és az irigységet?

.....

.....

Milyen vétségek sértik a parancsot?

.....

.....

Mit tett Acháb király és a felesége?

.....

2. Beszéljétek meg, milyenek ismertétek meg a bibliai szemelvényből Acháb királyt és a feleségét? Írjátok le néhány mondatban!

.....

.....

.....

.....

.....

3. Beszéljétek meg, melyik név nem illik a sorba! Karikázzátok be!

Dávid, Urija, Acháb, Júdás, Péter, Csongor, Batseba, Nabot, Saul

4. Játsszátok el bábokkal Nabot történetét! Készítsétek el a saját szereplők bábfiguráját! Tanuljátok meg pontosan a szöveget!

5. Válaszoljatok a kérdésekre közös megbeszélés után!

Milyen jó tulajdonságaid, adottságaid vagy tárgyaid vannak, amire esetleg mások vágyakoznak, irigyelnek tőled?

.....

.....

Mi az, amire te vágyakozol, vagy irigyled mástól?

.....

.....

Hogyan küzdhetsz az irigység ellen?

.....

.....

11. A FŐPARANCS

(Mt 22,34–40; 5,43–48; Zsid 13,1–16)

Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és minden erődből! Szeresd felebarátodat, mint önmagadat! Ez az Isten és az ember iránti szeretet kettős parancsa. **Magában foglalja a tízparancsolat megtartását,** hiszen Isten iránti szeretetünket úgy mutathatjuk meg, ha megtartjuk parancsait, követjük akaratát. **Arra tanít, hogy helyesen és egyformán**

szeressük magunkat és embertársainkat. Szeretetünk akkor helyes, ha úgy szeretjük egymást, ahogyan Isten szeret minket. **A szeretet azt jelenti, hogy jót tesz a másoknak,** olyasmit, ami a javára válik. Ezt akkor is meg tudom tenni, ha ellenszenves nekem, vagy ha megbántott vagy rossz hozzámm, ezért kérheti tőlünk Isten azt, hogy ellenségeinket is szeressük. **Mindegyik szeretetlenség, minden ártó cselekedet vétség a parancs ellen.**

- *Hogyan szól a főparancs?*
- *Mivel mutathatjuk meg szeretetünket Isten iránt?*
- *Mikor szeretjük helyesen önmagunkat és embertársainkat?*
- *Mit jelent egy másik embert szeretni? Szükséges ehhez pozitív érzelem?*
- *Hogyan szerethetjük ellenségeinket?*
- *Ki szegi meg a parancsot?*

A főparancs

A főparancs (Mt 22,34–40)

Hogy próbára tegye, az egyik törvénytudó kérdéssel fordult Jézushoz: „Mester, melyik a főparancs a törvényben?” Jézus ezt felelte: „Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből! Ez a legnagyobb, az első parancs. A második hasonló hozzá: Szeresd felebarátodat, mint saját magadat! Ezen a két parancson alapszik az egész törvény és a próféták.”

Miért mondhatjuk, hogy a főparancson alapszik az egész törvény?

Az ellenség szeretete (Mt 5,43–48)

Hallottátok a parancsot: Szeresd felebarátodat és gyűlöld ellenségedet! Én pedig azt mondom nektek, szeressétek ellenségeiteket, és imádkozzatok üldözőitekért! Így lesztek fiai mennyei Atyátoknak, aki fölkelte napját jókra is, gonoszokra is, esőt ad igazaknak is, bűnösöknek is. Ha csupán azokat szeretitek, akik szeretnek benneteket, mi lesz a jutalmatok? Nem így tesznek a vámosok is? S ha nem köszöntitek, csak barátaitokat, mi különöset tesztek? Nem így tesznek a pogányok is? Legyetek hát tökéletesek, amint mennyei Atyátok tökéletes!

Keressetek olyan részletet az evangéliumból, ahol Jézus az őt bántókért imádkozik! Ti hogyan lehettek jók azokhoz, akik megbántottak vagy kárt okoztak nektek? Mondjatok példákat!

Erkölcsei intelmek (Zsid 13,1–16)

Ápoljátok a testvéri szeretetet! Ne feledkezzetek meg a vendégszeretetről, hisz ilyen módon némelyek tudtuk nélkül angyalokat láttak vendégül! Gondoljatok a foglyokra, mintegy osztozva sorsukban, és az üldözöttekre, hiszen magatok is testben éltek. A házasságot mindenki tartsa tiszteletben, házasság-életetek legyen tiszta, mert a tisztátalanokat és a házasságtörőket elítéli az Isten! Ne legyetek kapzsiak, elégedjétek meg azzal, amitek van! Hiszen ő maga ígérte: „Nem távozom el tőled, s nem hagylak magadra.” Ezért bizalommal mondhatjuk: Az Úr oltalmaz engem, nem félek. Ember mit árthat énnekem? Emlékezzetek meg előljáróitokról, akik az Isten szavát hirdették nektek! Gondoljatok életútjuk végére, és kövessétek őket a hitben! Jézus Krisztus ugyanaz tegnap, ma és mindörökké. Ne hagyjátok, hogy különféle megtévesztő tanítások félrevezessenek benneteket! Mert jó, ha az ember kegyelemmel erősíti a szívét. Mutassuk be Istennek szüntelenül a dicséret áldozatát: az őt

megvalló ajkak gyümölcsét! A jótékonyságról és az adakozásról ne feledkez-
zetek meg, mert az ilyen áldozat kedves az Istennek! Engedelmeskedjete
előjáróitoknak, kövessétek őket, mert ők vigyáznak rátok, abban a tudatban,
hogy számot adnak lelketekről!

*Milyen helyes cselekedetekre buzdít Szent Pál ebben a részletben? Értelmezzétek
közösén, mit jelentenek ezek! Ti melyiket és hogyan tudnátok megvalósítani élete-
tekben?*

JÓ, HA TUDOD: Isten és az emberek iránti szeretetünket a bűn kerülésével és
jó cselekedetekkel mutathatjuk meg.

IMÁDKOZZ! Kérd Istent, hogy tegyen képessé a főparancs megtartására
minden helyzetben!

Feladatok

1. Írjátok be közösén a hiányzó szavakat! Használjátok a tankönyvet!

Szeresd Uradat, Istenedet, teljes lelkedből,
teljes elmédből és! Szeresd felebarátodat,
mint! Ez az Isten és az ember iránti szeretet kettős
..... Magában foglalja a
..... megtartását, hiszen Isten iránti szeretetünket úgy mutathatjuk meg,
ha megtartjuk, követjük akaratát. Arra tanít, hogy
helyesen, és egyformán szeressük magunkat és embertársainkat. Szeretetünk akkor helyes,
ha úgy szeretjük egymást, ahogyan minket. A szere-
tet azt jelenti, hogy jót teszünk a másoknak, olyasmit, ami
Ezt akkor is meg tudom tenni, ha ellenszenves nekem, vagy ha

vagy rossz hozzám, ezért kérheti tőlünk azt, hogy ellenségeinket Minden szeretetlenség, minden ártó cselekedet vétség a parancs ellen.

2. Írjátok le közösen a füzetetekbe az irgalmasság testi és lelki cselekedeteit! Válassz ki közülük néhányat, és ezeket tedd meg rendszeresen!

3. Összekeveredtek a főparancs szavai. Írd le helyesen a vonalakra!

szívedből, teljes, lelkedből, szeresd, Uradat, Istenedet, teljes, minden, erődből, szeresd, felebarátodat, elmédből, és, mint, önmagadat

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Rajzold le a füzetedbe, milyen jót tettél ezen a héten! Színezd ki!

5. Érdeklődj! Kik voltak azok a szentek, akik kiemelkedően sokat gyakorolták az irgalmasság testi cselekedeteit! Írj példákat!

.....

.....

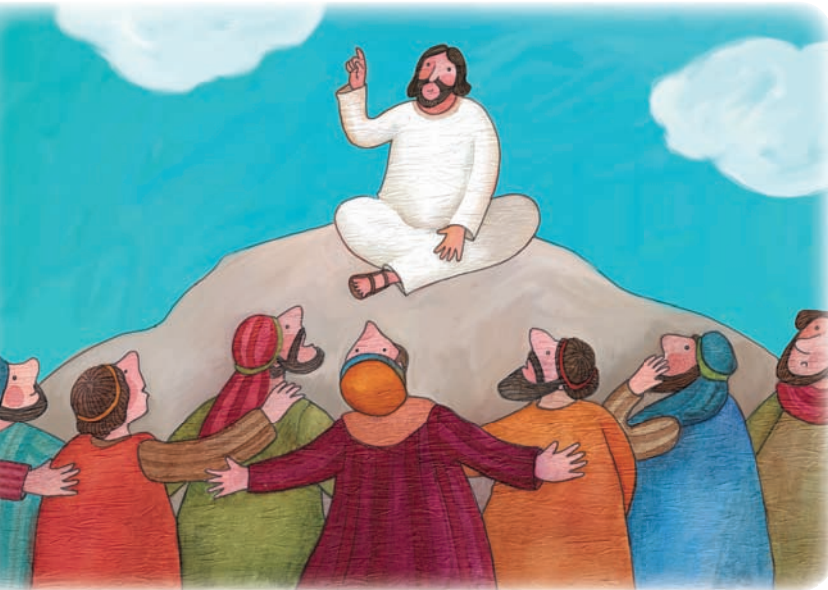
.....

.....

.....

12. A BOLDOGSÁGOK

(Mt 5,3–12)

A nyolc boldogságra Jézus tanította az embereket a „hegyi beszédben”. A tízparancsolat megtartása alapkövetelmény. Aki még tökéletesebben szeretne élni, annak a nyolc boldogság ad útmutatást a fejlődéshez. **Az örök élet szempontjából más a fontos, más jelent boldogságot, mint a földi életben.** Ezért tűnnek első hallásra furcsának, érthetetlennek a boldogságokban megfo-

galmazott gondolatok. Isten tudja, mi jó az embernek, ezért biztosak lehetünk abban, hogy tanítása valóban az igazi, örök boldogság útját mutatja meg. **Eltávolodik Istentől, aki a földi javakhoz görcsösen ragaszkodik, nem érez szomorúságot a bűnök miatt, nem keresi az igazságot, békétlen, közömbös mások szenvedése iránt, nem törekszik Isten akaratát követni, nem áll ki hite mellett, ha ebből hátránya származik.**

- *Ki tanította az embereket a nyolc boldogságra?*
- *Miért kell megtartani a tízparancsolatot?*
- *Hogyan törekedhetünk Istennek tökéletesen tetsző életre?*
- *Miért lehetünk biztosak abban, hogy a nyolc boldogság valóban az üdvösségre vezet el minket?*
- *Milyen, a boldogságokkal ellentétes tényezők távolíthatnak el Istentől?*

A boldogságok

A nyolc boldogság (Mt 5,3–12)

Boldogok a lélekben szegények, mert övék a mennyek országa. Boldogok, akik szomorúak, mert majd megvigasztalják őket. Boldogok a szelídek, mert övék lesz a föld. Boldogok, akik éheznek és szomjazzák az igazságot, mert majd eltelnek vele. Boldogok az irgalmasok, mert majd nekik is irgalmaznak. Boldogok a tiszta szívűek, mert meglátják az Istent. Boldogok a békeességben élők, mert Isten fiainak hívják majd őket. Boldogok, akik üldözést szenvednek az igazságért, mert övék a mennyek országa. Boldogok vagytok, ha miattam gyaláznak és üldöznek benneteket, és hazudozva minden rosszat rátok fognak. Örüljete és ujjongjatok, mert nagy lesz a mennyben a jutalmatok! Így üldözték előttek a prófétákat is.

Értelmezzétek közösen a boldogságok jelentését! Olvassátok el hozzá a „Jó, ha tudod” részt is! Olvassátok el többször, jegyezzétek meg, esetleg tanuljátok meg a fenti részletet!

JÓ, HA TUDOD: *A nyolc boldogság megértése által lesz gondolkodásunk Isten látásmódjához hasonló. Az embernek nem szabad semmihez, – főképp az anyagiakhoz – görcsösen ragaszkodnia, ezt jelenti a lelki szegénység erénye. A „szegény” szónak vallásos jelentése is van. Nem a vagyon nélkülieket jelenti, hanem azokat, akik teljesen Istenre bízzák életüket. A szomorúak életfelfogása komoly, bántja őket a maguk és mások bűne. A szelídek önuralmat tudnak gyakorolni. Akik éheznek és szomjazzák az igazságot, vágyódnak Isten és a lelki értékek után. Az irgalmasok átérzik az emberek nehézségeit, s igyekeznek rajtuk segíteni. A tiszta szívűek és a békeességesek igyekeznek az emberek közt felmerülő ellentéteket megszüntetni. Boldog, aki hátrányt, üldözést szenved a keresztény vallásért, mégis kitart hitében.*

GONDOLKODJ! *Keress példákat a szentek életéből arra, hogyan éltek a boldogságok szerint!*

IMÁDKOZZ! *Kérd Istent, adjon kitartást, hűséget és erőt azoknak, akiket keresztény hitük miatt üldöznek!*

Feladatok

1. Másold le a nyolc boldogságot a füzetedbe egy üres oldalra, a leckében található szemelvény szövegéből! Díszítsd rajzokkal! Tanuld meg!

2. Olvassátok el a szöveget! Válaszoljatok közösen a kérdésekre!

*Vali, Vili és Cili arról beszélgettek, hogy milyen sok gazdag énekes, művész, színész lesz az alkohol vagy valamilyen kábítószer rabja. Sok pénzük van, sikeresek, ismertek, és mégis ezeknek a szerekek a fogyasztásában akarják megtalálni a boldogságukat. Helyette betegek és szomorúak lesznek. Van-
nak nagyon szegény emberek, akik esetleg már öregek és betegek is, mégis igyekeznek segíteni a náluk is nehezebb helyzetben lévőkön, kedvesek és mosolygósak, boldogok.*

Mi lehet az oka annak, hogy sok gazdag és „sikeres” ember boldogtalan?

.....
.....

Miért lehet boldog valaki öregen, betegen vagy szegényen is?

.....
.....

Mit jelentenek az „önzés” és az „önzetlenség” kifejezések?

.....
.....

Éreztél-e már boldogságot, amikor tudtál valakinek segíteni vagy örömet szerezni? Minek örültél akkor?

.....
.....

Mi minden jelenthet igazi örömet egy Istent szerető gyereknek vagy felnőttnek?

.....
.....

3. Válassz egyet a boldogságok közül, amelyiket közel érzed magadhoz és életre tudnád váltani! Írd le!

.....
.....
.....

4. Beszéljétek meg, mit jelentenek a fogalmak! Használhatjátok a tankönyvet.

Lelki szegény:

.....

Irgalmas:

.....

Szelíd:

.....

Éheznek és szomjaznak az igazságot:

.....

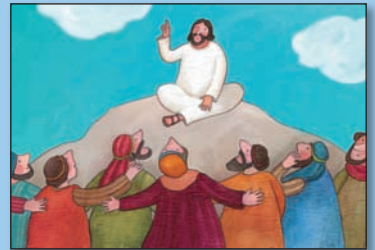
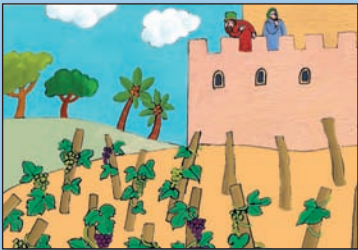
Tiszta szívűek:

.....

Üldözést szenvednek az igazságért:

.....

RAJZOS ÖSSZEFOGLALÁS – ISMÉTLÉS

Összefoglaló feladatok

1. Fogalmazzátok meg közösen, mit jelentenek az alábbi fogalmak!

Bálványimádás:

Szemérmertlenség:

Káromkodás:

Megszólás:

Sikkasztás:

Átkozódás:

Uzsora:

Házasságtörés:

Babona:

2. Csoportosítsátok az előző feladatban felsorolt bűnöket aszerint, hogy melyik parancsolatot szegi meg elkövetője!

1. parancs:

2. parancs:

6. parancs:

7. parancs:

8. parancs:

3. Kössétek össze a fogalmakat a hozzájuk tartozó magyarázattal!

szentségtörés	Az Oltáriszentség, szent személyek, helyek, tárgyak meggyalázása, vagy az Egyház szentségeinek méltatlan felvétele.
csalás	Isten létének el nem ismerése.
alamizna	Hazug kijelentések vagy megtartani nem kívánt ígéretek.
az Úr napja	Igazolására Isten nevét használjuk.
rágalmazás	Hazugsággal, hamisítással, becsapással okozott kár.
pazarlás	A rászorulóknak juttatott adomány.
hamis eskü	Pénz vagy más értékek felesleges, túlzó felhasználása.
manipulálás	Amikor valakire valamilyen bűnt ráfognak.
istentagadás	Vasárnap. Lényege, hogy hamis információkkal akarnak befolyásolni embereket.

4. Kössétek össze közösen a boldogságmondások elejét és végét!

Boldogok a lélekben szegények,	mert majd megvigasztalják őket.
Boldogok, akik szomorúak,	mert övük a mennyek országa.
Boldogok a szelídek,	mert majd nekik is irgalmaznak.
Boldogok, akik éheznek és szomjaznak az igazságot,	mert Isten fiainak hívják majd őket.
Boldogok az irgalmasok,	mert meglátják az Istent.
Boldogok a tiszta szívűek,	mert övük a mennyek országa.
Boldogok a békeességben élők,	mert majd eltelnek vele.
Boldogok, akik üldözést szenvednek az igazságért,	mert övük lesz a föld.

5. Karikázzátok be mindegyik sorban az oda nem illő fogalmat! Indokoljátok döntéseteket!

szentségtörés, rágalmozás, adakozás, csalás

.....

tisztaság, szemérmertlenség, házasságtörés, paráznság

.....

Isten akarata, erkölcsi törvény, emberi szabályzat, tízparancsolat

.....

6. Írjátok az igaz állítások elé „I”, a hamis állítások elé „H” betűt!

..... A tízparancsolatot Isten ajándékozta az embereknek.

..... A tízparancsolat megtartása alapkövetelmény.

..... A boldogságmondások ellentmondanak a tízparancsolat tanításának.

..... A főparancs az összes parancs lényegét foglalja össze.

..... A nyolc boldogság életre váltásával tökéletesedik életünk.

..... A nyolc boldogságot Mózes kőtáblákba vésve hozta az embereknek.

..... A főparancs átértelmezi a tízparancsolatban foglaltakat.

..... A főparancs az Isten és az ember iránti szeretet kettős parancsa.

7. Foglaljátok össze, majd közösen írjátok le!

Hogyan él az, aki betartja a tízparancsolat első három parancsát?

.....

Hogyan él, aki hű a többi hét parancsolatban is?

.....

.....

III. AZ EGYHÁZ ÖT PARANCSA – AZ IRGALMASSÁG CSELEKEDETEI

1. A VASÁRnapot és a kötelező ünnepeket szentmisével és munkaszünettel szenteld meg!

Az Egyház öt parancsa segíti a hívőket abban, hogy helyesen éljék életüket az Egyház tagjaiként. Az Egyház Krisztustól kapta az oldás és kötés hatalmát, ezért fogalmazhat meg parancsokat a hívek számára. Az Egyház első parancsa: **A vasárnapot és a kötelező ünnepeket szentmisével és munkaszünettel szenteld meg! Karácsony, újév és Nagyboldogasszony napja olyan paran-**

csolt ünnepek, amelyek gyakran nem vasárnapra esnek, ezeket is meg kell szentelnünk. Az ünnepnapokon a munkán kívül érdemes tartózkodni például a nagyobb bevásárlásoktól is, hiszen ha vasárnap járunk vásárolni, azzal hozzájárulunk ahhoz, hogy érdemes legyen az üzleteket vasárnap is nyitva tartani, és az ott dolgozókat vasárnapi munkára berendelni.

- *Miben segíti a híveket az Egyház öt parancsa?*
- *Hogy hangzik az Egyház első parancsa?*
- *Hogyan kell megszentelnünk a vasárnapot?*
- *Milyen tevékenységet kell kerülnünk a parancsolt ünnepeken?*
- *Miért jó, ha kerüljük a vasárnapi bevásárlást?*

A vasárnapot és a kötelező ünnepeket szentmisével és munkaszünettel szenteld meg!

János testvér misézés közben összeesik (részlet a *Fiorettiből*)

János testvérrel különös dolog esett meg. Miután János testvér a fráterekkel együtt elmondta a hajnali imádságot, a kertbe ment, hogy Krisztus szenvedésén elgondolkodva áhítatosan készüljön a szentmisére, amelyet aznap reggel neki kellett elmondania. Az átváltoztatás szavain elmélkedve végiggondolta Krisztus végtelen szeretetét, aki nem elégedett meg azzal, hogy drága vére árán megváltson bennünket, hanem legszentebb testét és vérének lelkünk táplálékául is itt hagyta nekünk. Ahogy ezt elméjében forgatta, Jézus szeretete olyan hévvel és édes örömmel árasztotta el szívét, hogy nem bírta ezt a gyönyörűséget magában tartani, ezért hangosan kiáltozni kezdett, virradatkor szívében ezzel a lázas nyugtalansággal, ajkán a szent szavakkal a templomba ment abban a hiszemben, hogy senki sem látja és senki sem hallja. Ám valamelyik testvér éppen a kóruson imádkozott, aki mindent látott és mindent hallott. János testvér lelke annyira csordultig telt az isteni kegyelemmel, hogy nem türtőztethette magát, és hangosan kiáltozott. Így múlt el az idő a szentmise kezdetéig. Akkor felöltözködött, az oltárhoz ment és elkezdte a misét. Ahogy előrehaladt a misézésben, lelkét egyre jobban elborította Krisztus szeretetének forrósága, és ezzel együtt valami olyan isteni érzelmeket, amit maga sem ismert és szavakkal sem tudott kifejezni. Annyira, hogy attól tartott, a misét nem tudja folytatni. Mivel azonban ilyesmi már máskor is előfordult vele, s akkor Isten lecsendesítette lángolását, most is ebben bízott. Ám az átváltoztatást bevezető szavaknál már alig bírt megállni a lábán. Végül is az átváltoztatás szavainak csak a felét tudta kimondani, mégpedig azért, mert érezte Krisztusnak és angyalainak jelenlétét, és látta, hogy Krisztus nem lép be az ostyába, vagyis addig a kenyér nem változik át Szent Testévé, amíg ki nem mondja a mondat másik felét, ez úgy megbénította, hogy nem tudta folytatni a misét. Hosszú idő elteltével János testvérnek mégis sikerült kimondania az elmaradt szavakat. Azonnal eltűnt a kenyér színe, és az ostyában láthatóvá vált a megtestesült és megdicsőült Krisztus. János testvér ekkor még mélyebben elmerült a szemlélődés édességében. Miután pedig magasba emelte az ostyát és a megszentelt kelyhet, önkívületbe ragadtatott, teste hátrahanyatlott, s ha a mögötte álló gvárdián föl nem fogja, hanyatt vágódik a földön. Így feküdt eszméletlenül, azaz elragadtatásban egészen a délutáni imáig. Krisztus dicséretére. Ámen.

BESZÉLJÉTEK MEG! *Hogyan élte át, értette meg János testvér a szentmisén történtek jelentőségét? Miért kegyelem, ha megértjük, milyen nagy ajándék számunkra a szentmise és az Oltáriszentség? Miért ájult el, esett önkívületbe János testvér? Mit tanulhatunk a szentek legendáiból, hogyan kell értelmeznünk ezeket?*

ISMÉTELJ! *Elevenítsétek fel, amit a szentmiséről tanultatok! Melyek a szentmise fő részei? Mi a szentmise csúcspontja? Miért fontosak életünkben a vallási ünnepek? Hogyan lehet helyesen ünnepelni?*

GONDOLKODJ! *Hogyan szoktad eltölteni a vasárnapot és az ünnepnapokat? Részt veszel-e ezeken a napokon mindig szentmisén? Nem szoktál-e késve érkezni, esetleg a szentmise vége előtt távozni? Figyelsz-e, bekapcsolódsz-e az imába és az éneklésbe? Igyekszel-e életedben megvalósítani azt a jót, amire az evangéliumban és a szentbeszédben buzdítást kaptál? Kell-e valamin változtatnod, valamiben javulnod ezen a téren?*

Feladatok

1. Válaszoljatok közösen a kérdésekre!

Miben segíti a híveket az Egyház öt parancsa?

.....

Hogyan kell megszentelnünk a vasárnapot?

.....

Milyen tevékenységeket kell kerülnünk a parancsolt ünnepeken?

.....

Miért jó, ha kerüljük a vasárnapi bevásárlást?

.....

2. Olvassátok el a történetet, majd válaszoljatok közösen a kérdésekre!

Miki egyik vasárnap focikupán vett részt az iskola szervezésében. Nagyon készült rá, ezért hétfői leckéit már szombaton elkészítette, és a tanulnivalóval is végzett. A kupa nagyon jól sikerült, Miki sokat nevetett a barátaival, mozgott a friss levegőn, kikapcsolódott. A szentmisére aznap nem ment el; arra gondolt, úgymint gyakran jár vasárnap templomba, nem baj, ha egy alkalom kimarad.

Miben hibázott Miki?

Mit tanácsolnál neki, ha legközelebb ilyen helyzetbe kerül?

Szerinted Miki igyekezett megtartani az Egyház parancsát?

Veled történt már hasonló? Meséld el!

3. Fogalmazzatok meg együtt egy imát, amelyben megköszönitek a kegyelmet, amellyel Jézus az Oltáriszentségben gazdagít minket! Imádkozzatok el áldozás után!

.....

.....

.....

4. Ismételjétek át a legfontosabb tudnivalókat a szentmiséről!

Milyen szövegeket olvasnak fel a lektorok és a pap a szentmisén?

.....

Melyek a szentmise fő részei?

Mely imádságokat mondjuk közösen?

.....

Melyek az állandó énekek?

2. A PÉNTEKI BŰNBÁNATI NAPOKAT ÉS A PARANCSOLT BÖJTÖKET TARTSD MEG!

A pénteki bűnbánati napokat és a parancsolt böjtöt tartsd meg! Péntekenként Jézus haláláért emlékezünk. Jézus a mi bűneink megváltásáért halt meg a kereszten, ezért minden péntek bűnbánati nap, amelyet a nagyböjtben úgy tartunk meg, hogy nem eszünk húsból készült ételleket. Az év más időszakaiban péntekenként tarthatunk böjtöt vagy végezhetünk más jó cselekedeteket.

Vannak úgynevezett szigorú böjti napok, ezek a hamvazószerda (a nagyböjt első napja) és a nagypéntek (amikor Krisztus kereszthaláláért emlékezünk), ezeken a napokon 18 és 60 éves kor között háromszori étkezés (egyszeri jóllakással) és a hústól való tartózkodás jelenti a böjtöt; 14 és 18 éves kor között és 60 év felett csak a hústól kell tartózkodni. A 14 év alatti gyerekeknek a böjt és a hústól való tartózkodás még nem kötelező, mégis helyes, ha igyekeznek ők is csatlakozni (valamilyen formában) a bűnbánati napok megtartásához, számukra ez jó cselekedet.

- Mire emlékezünk péntekenként?
- Hogyan kell megtartani a pénteki bűnbánati napot?
- Mely napokon kell szigorú böjtöt tartaniuk a 18–60 éveseknek?
- Mit jelent a szigorú böjt?
- Mit kell tenniük a 14 év alattiaknak a bűnbánati napokon?

A pénteki bűnbánati napokat és a parancsolt böjtöt tartsd meg!

Szent Ferenc negyvennapos böjtöt tart a perugiai tó egyik lakatlan szigetén (részlet a *Fiorettiből*)

Isten úgy akarta, hogy Szent Ferenc, akit második Krisztusként adott a világnak az emberek üdvösségére, sok mindenben hasonló legyen Jézus Krisztushoz, az ő egyszülött Fiához. Kitűnik ez abból, hogy Szent Ferencnek is Krisztus példája nyomán tizenkét társa volt, abból, hogy csodálatos módon megkapta az Üdvözítő szentséges sebeit, és abból is, hogy Krisztushoz hasonlóan tartotta meg a negyvennapos böjtöt. Ez pedig a következőképpen történt. Szent Ferenc egyszer húshagyó kedden, miután a perugiai tó partján egyik tisztelője házában éjszakázott, azt a sugallatot kapta Istentől, hogy a nagyböjtöt a tó valamelyik szigetén töltsse. Megkérte hát vendéglátóját, hogy csónakján vigye el őt egy lakatlan szigetre, mégpedig hamvazószerdára virradóra, hogy senki se lássa. Ez a derék ember tiszteletből készséggel teljesítette kérését. Szent Ferenc nem vitt egyebet magával, csak két kis kenyeret. Amint a szigetre értek, s az ember már indulófélben volt haza, Szent Ferenc még lelkére kötötte, hogy senkinek se árulja el hollétét, és csak nagycsütörtökön jöjjön érte. Ezzel híve eltávozott, ő pedig egyedül maradt a szigeten. Mivel semmiféle hajlékot nem talált, ahová visszavonulhatott volna, egy sűrű bozótos helyen húzta meg magát, ahol a bokroknak és cserjéknek összefonódása egy rejtett zugot, szinte kunyhót alkotott. Ezen a helyen töltötte imádságba és az égiek szemléletébe merülve a nagyböjt idejét. Se nem evett, se nem ivott, mindössze az egyik kenyér felét fogyasztotta el. Itt talált rá jó embere, amikor nagycsütörtökön érte ment, s látta, hogy az egyik kenyér szegetlenül maradt, a másiknak pedig csak a fele hiányzik. Általános volt a vélemény, hogy azt a darab kenyeret is csak az áldott Krisztus böjtje iránti tiszteletből ette meg. Krisztus ugyanis negyven nap és negyven éjjel böjtölt, és egyáltalán nem vett magához földi táplálékot. Szent Ferenc, bár követte Krisztus példáját, azzal a darab kenyérrel űzte el magától a hiúság ördögét. Később e csodálatos önmegtartóztatás színhelyén Isten számos csodat művelt Szent Ferenc érdemeiért, s ezért az emberek házakat kezdtek építeni a szigeten, és odajöttek lakni. Rövid idő alatt népes városka emelkedett, s épült benne kolostor is a barátoknak, amit a Sziget monostorának neveztek el. A városka férfiai és asszonyai még ma is nagy tisztelettel és kegyelettel őrzik azt a helyet, ahol Szent Ferenc a nagyböjtöt tartotta. Krisztus dicséretére. Ámen.

BESZÉLJÉTEK MEG! *Hogyan töltötte Szent Ferenc a nagyböjti időszakot? Miért akart szigorúan böjtölni? Mit jelent, hogy Isten csodát művel valakinek az érdemeiért? Mit tudunk meg a történetből az önmegtartóztatás értékéről? Ti miben lehettek önmegtartóztatók?*

Családokban hogyan szoktátok megtartani a pénteki bűnbánati napot a nagyböjti időn kívül? Milyen lehetőségei vannak ennek? Hogyan lehet elkerülni azt, hogy elfeledkezzetek a pénteki bűnbánati nap megtartásáról?

IMÁDKOZZ! *Mondj imát azokért, akiknek soha nem jut elegendő egészséges táplálék!*

Feladatok

1. Válaszoljatok közösen a kérdésekre!

Mire emlékezünk péntekenként?

Mely napokon kell szigorú böjtöt tartaniuk a 18–60 éveseknek?

.....

Mit jelent a szigorú böjt?

.....

2. Írjatok együtt öt igaz állítást a bűnbánati cselekedetekről és bűnbánati napokról!

.....

.....

.....

.....

.....

3. Karikázzátok be az igaz állítások betűjelét!

- A A böjti időszakok testünk megtisztítását szolgálják.
- B A nagyböjtben arra készülünk, hogy tiszta szívvel ünnepelhessük Jézus feltámadását.
- C Minden pénteken tartózkodnunk kell a hús fogyasztásától.
- D Bűnbánati napok a nagyböjti időszakon kívül is vannak.
- E A bűnbánati napok megtartásának egyik módja, ha ilyenkor igyekszünk jót cselekedni.

4. Rajzold le a füzetedbe, hogyan készült Szent Ferenc húsvét ünnepére!

5. Beszéljétek meg, mit jelent az „elsőpéntek” fogalma! Milyen ígérek kötődnek a kilenc elsőpéntek megtartásához? Röviden írjátok le!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. Karikázd be azt a szót, amelyik nem illik a többi közé! Indokold választásodat!

önmegtagadás, jó cselekedetek, böjt, imádság, kikapcsolódás, hústilalom

.....

.....

.....

3. ÉVENTE GYÓNJÁL, ÉS LEGALÁBB A HÚSVÉTI IDŐBEN ÁLDOZZÁL!

Az Egyház harmadik parancsa arra figyelmeztet, hogy milyen **fontos a rendszeres szentgyónás és szentáldozás**. Legalább évenkénti gyónást és a húsvéti időben szentáldozást kér a hívektől. Ennél jóval többre kell törekednünk, hiszen mindkét szentségben sok kegyelmet kapunk, amelyek segítenek eljutni az örök boldogságba. **Áldozni**, ha nincs súlyos bűnünk, **érdemes minden szent-**

misén, amelyen részt veszünk, azaz minden vasárnap, vagy akár naponta. **Gyónni** pedig feltétlenül **fontos halogatás nélkül, ha súlyos bűnt követünk el**. Ha nincs halálos bűnünk, akkor is érdemes havonta (pl. elsőpénteken) elvégeznünk a szentgyónást.

- *Mire figyelmeztet az Egyház harmadik parancsa?*
- *Miért érdemes rendszeresen gyónni és áldozni?*
- *Mikor kell halogatás nélkül a bűnbocsánat szentségéhez járulnunk?*
- *Általában milyen időközönként célszerű gyónni és áldozni?*

Évente gyónjál, és legalább a húsvéti időben áldozál!

JÓ, HA TUDOD: Gyónások alkalmával mindig az előző gyónás óta elkövetett bűnöket idézzük fel. A felkészülés menete: Segítségül hívjuk a Szentlelket, hogy felismerjük bűneinket. Megvizsgáljuk lelkiismeretünket, megbánjuk bűneinket, erősen elhatározzuk, hogy nem bántjuk meg többé Istent.

Ilyen felkészülés után kerülhet sor a szentgyónásra. A gyónás után az elégtétel elvégzésével, életünk megváltoztatásával, rendszeres, esténkénti lelkiismeret-vizsgálattal, jó elhatározások megtartásával, imával, jó cselekedetekkel, jó társaság keresésével törekedhetünk megtartani Isten akaratát. Igyekeznünk kell másokat is segíteni ebben.

JEGYZD MEG! Amikor lelkiismeret-vizsgálatot végzünk, számba vesszük bűneinket, hogy majd a gyónáskor megvallhassuk őket. Ebben segítenek a különféle lelkitükrök, olyan kérdéssorok, melyek segítenek bennünket bűneink felismerésében. A szentgyónáskor a pap elégtételt ad, ez többnyire valamilyen imádság vagy jó tett, amit a gyónás után el kell végeznünk. Az elégtétel elvégzése jele annak, hogy készek vagyunk jóvátenni bűneinket.

IMÁDKOZZ! Tanuld meg, mondd el a következő imákat!

Ima szentáldozás előtt

Jézus Krisztus!

Szentáldozáshoz akarok most járulni.

Kérlek, segíts nekem, hogy olyan jól végezzem el, ahogyan te kívánod!

Hiszem, hogy a Szentostyában te vagy jelen, Jézusom.

Szeretlek, édes Jézusom, mert olyan jóságos vagy, hogy eljössz hozzám.

Jöjj hozzám, Uram, Jézus,

és áldott legyen a te látogatásod! Ámen.

Ima szentáldozás után

Hozzám jöttél Jézus,
ég és föld Királya,
kicsiny gyermekednek
szegényes házába.

Örülök Jézusom,
hogy az enyém lettél,
kérek, hogy szívemben
örök lakást vegyél. Ámen.

Feladatok

1. Karikázzátok be az igaz állítások betűjelét!

- A Kötelező minden héten gyónni.
- B A pap bocsátja meg a bűnöket.
- C A bűnbánat szentségében a bűnöket Isten bocsátja meg.
- D A Szentlélek segít felismerni és megbánni bűneinket.
- E Minden súlyos bűnt meg kell gyónnunk.
- F Érdemes havonta gyónni, mert ez segíti lelki fejlődésünket.

2. Kössétek össze az összetartozókat! Egy fogalomnak több párja is lehet, de lehet olyan is, aminek nincs párja.

	bűnbánat
lelkitükör	erős elhatározás
feloldozás	önvizsgálat
elégtétel	bűnbocsánat
gyónás	jóvátétel
	engesztelés
	bűnbevallás

**3. Érdeklődj, melyik szentről mondjuk, hogy a gyónási titok szentje!
Miért? Mi a gyónási titok?**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Esténként gondold át a napod, mi volt jó cselekedet, és mi volt Istennek nem tetsző cselekedet! Tedd az önvizsgálatot rendszeres szokásoddá!

5. Számozással állítsátok közösen helyes sorrendbe a mondatokat!

- Magunkhoz vesszük az Oltáriszentséget.
- A szentgyónásban megtisztítjuk lelkünket az Oltáriszentség fogadására.
- Eljárunk a hittanórákra, megtanuljuk, amit ott hallunk.
- Figyelmesen részt veszünk a szentmisén.
- Megtartjuk az egyórás szentségi böjtöt.
- Imádkozunk szentáldozás előtt.
- Elmondjuk az áldozás utáni imát.
- Igyekszünk a kapott kegyelem erejének segítségével minél több jót tenni.

4. HÁZASSÁGODAT AZ EGYHÁZ TÖRVÉNYEI SZERINT KÖSD MEG, ÉS GYERMEKEIDET KATOLIKUS MÓDON NEVELD!

(Mt 19,6)

A házasságkötés komoly, egész életre szóló döntés, amelyet Isten előtt kell kimondani, és a házasság szentségének kegyelmével megerősíteni. Ezt kéri az Egyház 4. parancsa a katolikus hívektől. A szentségi házasságban élő hívek azt is megígérik Isten színe előtt, hogy hűségesek lesznek egymáshoz, elfogadják, és katolikus módon nevelik a gyermekeket, akikkel Isten megajándékozta őket.

A szentségi házasságot Isten megáldja, és kegyelmével segíti a házaspárt abban, hogy családi életüket Isten szándéka szerint tudják élni. A gyerekeknek örömmel kell fogadniuk, ha szüleik hitoktatásra, egyházi iskolába vagy a plébániai közösségbe küldik őket, hiszen ezzel Istennek tett ígéretüket tartják meg. Fontos megbecsülni és segíteni a gyermekes családokat, hiszen ők elfogadták Istentől a nekik ajándékozott emberi életet, és felnevelésükért sok áldozatot hoznak.

- *Hogy hangzik az Egyház 4. parancsa?*
- *Mit jelent megtartani ezt a parancsot?*
- *Mit ígér a templomi esküvőn Istennek és egymásnak a jegyespár?*
- *Miért jelent többet a szentségi házasság, mint a polgári házasságkötés?*
- *Miért kell örülnünk, ha szüleink fontosnak tartják vallásos nevelésünket?*
- *Miért kell becsülnünk a családokat?*

Házasságot az Egyház törvényei szerint kösd meg, és gyermekeidet katolikus módon neveld!

A házasságkötés szövege

Pap: Kedves jegyespár! Eljöttetek ide a templomba, hogy **az Úr megpecsételje és megszentelje szívetek szeretetét**, egyházának szolgája és a hívek közösségének színe előtt. Krisztus Urunk bőséges **áldását adja erre a szeretetre. Egy külön szentség kegyelmével gazdagít és erősít meg titeket**, hogy kölcsönös örök hűségben vállalni tudjátok a házastársak szent kötelességeit. A házasság szentségének méltósága őszinte szándékot kíván tőletek. Feleljetek ezért az Egyház kérdéseire!

Pap: N., megfontoltad-e Isten előtt szándékodat, és szabad elhatározásból jöttél-e ide, hogy házasságot köss? *Vőlegény:* Igen! *Pap:* Ígéred-e, hogy leendő feleségedet tiszteled és szereted, amíg a halál el nem választ benneteket egymástól? *Vőlegény:* Ígérem! *Pap:* Elfogadod-e a gyermekeket, akikkel Isten megajándékozta házasságotokat? *Vőlegény:* Elfogadom! *Pap:* Ígéred-e, hogy Krisztusnak és az ő Egyházának törvényei szerint neveled őket? *Vőlegény:* Ígérem! (Majd ezeket a kérdéseket felteszi a menyasszonynak is.)

Pap: Kedves jegyespár! Most következik az a szent pillanat, amikor ünnepélyesen kinyilvánítjátok, hogy egymásnak házastársai akartok lenni. Forduljatok egymás felé. Fogjatok egymással kezét, és én egybefonódott kezeteiket átkötöm stórával annak jeléül, hogy **házasságotok Isten előtt felbonthatatlan** lesz.

Pap: N., nyilatkozzál Isten és az Anyaszentegyház színe előtt, akard-e a jelenlevő N.-t feleségül venni? *Vőlegény:* Akarom! *Pap:* Mondd tehát utánam: N., – Isten szent színe előtt – feleségül veszek. *Pap:* N., nyilatkozzál Isten és az Anyaszentegyház színe előtt, akarsz-e a jelenlevő N.-hez feleségül menni? *Menyasszony:* Akarok! *Pap:* Mondd tehát utánam: N., – Isten szent színe előtt – feleségül megyek hozzád.

Pap: Most **megkötött házasságotokat az Egyház nevében érvényesnek nyilvánítom, és megáldom az Atya, ✠ a Fiú ✠ és a Szentlélek ✠ nevében.** *Hívek:* Ámen. *Pap:* Ti pedig, testvéreim, akik itt jelen vagytok, legyetek tanúi e **szent életszövetség** megkötésének, amely Krisztus Urunk szavai szerint **felbonthatatlan: „Amit Isten egybekötött, ember szét ne válassza”** (Mt 19,6)!

BESZÉLJÉTEK MEG! Milyen ígéretek hangzanak el az esküvőn? Mit mond a pap a házasság szentségéről? Kinek a nevében áldja meg a házasságot?

JÓ, HA TUDOD: Manapság sokan vannak, akik nem kötnek egyházi házasságot, csak polgári esküvőt tartanak. Olyanok is egyre többen akadnak, akik egyáltalán nem tartják fontosnak a házasságkötést. Sokan elválnak, esetleg újabb házasságot kísérelnek meg egy vagy több alkalommal. Az sem ritka, hogy egy házaspár nem szeretne gyermeket. Mindez nem egyezik meg Isten szándékával és az Egyház tanításával.

IMÁDKOZZ! Kérd Istent, hogy amikor felnőtt leszel, tudj neki tetsző, boldog házasságban élni, és szeretettel, jó példával, helyesen nevelni gyermekeidet! Jó, ha imádkozol olyan családokért és házaspárokért, akik nehéz helyzetben vannak, hogy Isten erősítse meg őket kegyelmével. (Ezzel sokat segíthetsz, hiszen a gyermekek imája nagyon értékes Isten előtt.)

Boldog Kalkuttai Teréz írta

„Mi az, ami nélkülözhetetlen? Az otthon, a valahová tartozás.” – „Kik a legfontosabb emberek? A szülők.” – „Minden gyermek drága, mert mindegyikük Isten teremtménye.”

Értelmezzétek közösen ezeket a gondolatokat!

Feladatok

1. Válaszolatok közös megbeszélés után írásban a kérdésekre!

Mit jelent megtartani az Egyház 4. parancsát?

.....

Mit ígér a templomi esküvőn Istennek és egymásnak a jegyespár?

.....

Miért jelent többet a szentségi házasság, mint a polgári házasságkötés?

.....

Miért kell örülnünk, ha szüleink fontosnak tartják vallásos nevelésünket?

.....

Miért kell becsülnünk a családokat?

.....

2. Karikázzátok be mindegyik sorban azt a kifejezést, amelyik nem illik a többi közé! Választásotokat indokoljátok!

hűség, szeretet, pompa, gyermekek elfogadása, tisztelet

.....

megfontolt szándék, szabad elhatározás, tanúk, hosszú fátyol, az Egyház képviselője

.....

3. Olvassátok el a történetet, majd válaszoljatok a kérdésekre!

Cili egy nap sírva találta barátnőjét az osztályteremben. Odament hozzá, hogy megvigasztalja.

A lány elmesélte neki, hogy előző nap tudta meg szüleitől, hogy el fognak válni. Még azt is hozzátette elkeseredésében, hogy ő biztos nem fog házasságot kötni, ha felnőtt, és gyermekei sem lesznek, mert úgy sincs semmi értelme. Cili nagyon elszomorodott, otthon anyukájának is elmesélte a dolgot, sokat beszélgettek róla.

Mit gondolsz, mivel nyugtatta az anyukája Cilit?

.....

Hogyan tudná Cili enyhíteni barátnője fájdalmát?

.....

Szerinted, látva a sok válást, van értelme házasságot kötni?

.....

4. Fogalmazd meg röviden szóban, te hogyan fogod megtartani az Egyház 4. parancsát felnőttként, saját családban!

5. AZ EGYHÁZAT ANYAGI HOZZÁJÁRULÁSODDAL IS TÁMOGASD!

(Lk 21,1–4; ApCsel 2,42–47)

Az Egyház 5. parancsa arra buzdítja a híveket, hogy anyagiakkal is segítsék az Egyház tevékenységét. Az Egyház a Krisztusban hívők közössége, tagjait nemcsak a közös hit, hanem az összetartozás és az összetartás is egybekapcsolja. Ezért **az Egyház tevékenységének anyagiakkal és munkával való segítése (lehetőségeihez mérten) minden hívő felelőssége és feladata.** Az épületek

fenntartása és karbantartása, a betegek, szegények, rászorulóknak segítése, a katolikus oktatás támogatása mind fontos feladatok, amelyek megvalósításához anyagi eszközökre (pénzre) van szükség. A hívek az egyházközségi megajánlással, a perselybe helyezett adományokkal, az adó 1%-ának felajánlásával segíthetik az Egyházat. Hozzájárulhatnak a feladatok megvalósításához kétféle vagy szellemi munkájukkal is.

- *Mire buzdít az Egyház 5. parancsa?*
- *Miért kell a híveknek anyagilag támogatni az Egyházat?*
- *Milyen feladatokhoz van szüksége pénzre az Egyháznak?*
- *Hogyan lehet az Egyházat anyagiakkal támogatni?*
- *Milyen módon segíthetik még a hívek az Egyházat?*

Az Egyházat anyagi hozzájárulásoddal is támogasd!

A szegény asszony két fillérje (Lk 21,1–4)

Jézus föltekintett és figyelte, hogyan dobják a gazdagok adományait a templom perselyébe. Közben látta, hogy egy szegény özvegy két fillért dobott be. Erre megjegyezte: „Bizony, mondom nektek, hogy ez a szegény özvegy többet dobott be, mint bárki más. Mert a többiek feleslegükből adták az adományt, ő azonban mind odaadta, ami szegénységéből telt: egész megélhetését.

Miért tudnak együttérzőek és nagylelkűek lenni a szegények? Miért választhat el egyes embereket a gazdagság Istentől?

A jeruzsálemi egyház élete (ApCsel 2,42–47)

Állhatatosan kitartottak az apostolok tanításában és közösségében, a kenyértörésben és az imádságban. Félelem fogott el mindenkit, mert az apostolok révén sok csoda és jel történt Jeruzsálemben. A hívek mind ugyanazon a helyen tartózkodtak, és közös volt mindenük. Birtokaikat és javaikat eladták, s az árát szétosztották azok közt, akik szükségét szenvedtek. Egy szívvel-lélekkel mindennap összegyűltek a templomban. A kenyeret házaknál törték meg, s örömmel és egyszerű szívvel vették magukhoz az ételt. Dicsőítették az Istent, és az egész nép szerette őket. Az Úr pedig naponként növelte az üdvözültek számát ugyanott.

BESZÉLJÉTEK MEG! Mit tanulhatunk a fenti két bibliai idézetből az adakozásról?

Miért becsülte Jézus sokra a szegény asszony adományát? Hogyan éltek az őskeresztények? Miben mutatkozott meg, hogy összetartoznak? Miért szerette őket az egész nép?

Mi hogyan tudjuk ma hívőként megélni Krisztusban való összetartozásunkat és egymás segítségét? Mit jelent a „szeretetszolgálat”? Miért fontos az egyházi segélyszervezetek, karitatív szervezetek munkája?

IMÁDKOZZ! Kérd Istent, hogy mindig vedd észre, miben segíthetsz a hívő közösség tagjainak, és legyen benned készség arra, hogy meg is tedd!

NÉZZ UTÁNA! Hová lehet elvinni a feleslegessé vált, jó állapotú ruhane-
mút, játékot? Kik, milyen szervezetek tudják eljuttatni a rászorulóknak?

Boldog Kalkuttai Teréz írta

„A javak egymással való megosztása az egyetlen dolog, ami megszüntetheti a szegénységet. Jézus a legszegényebbekért jött el az emberek közé, hogy nekik az emberbarátságot tanítsa. Ez azt jelenti, hogy a gazdagok juttassanak a szegényeknek is azokból a javakból, amelyeket Istentől kaptak.”

Értelmezzétek közösen Teréz anya szavait!

Feladatok

1. Válaszoljatok közösen a kérdésekre! Segít a tankönyv.

Milyen feladatokhoz van szüksége pénzre az Egyháznak?

.....

Hogyan lehet az Egyházat anyagiakkal támogatni?

.....

Milyen módon segíthetik még a hívek az Egyházat?

.....

2. Beszélgetsetek! A ti környezeteken milyen karitatív tevékenységeket végez az Egyház? Hogyan tudtok ebbe ti is bekapcsolódni? Foglaljátok össze írásban!

.....

.....

.....

.....

.....
.....
3. Készíts rajzos ábrát a füzetedbe, amelyben megjeleníted az Egyház öt parancsát! Jelképeket, kis jeleneteket rajzolva is dolgozhatsz!

4. Olvassátok el újra a leckében szereplő szövegeket! Válaszoljatok a kérdésekre!

Miért becsülte Jézus sokra a szegény asszony adományát?

Mit fejezett ki az asszony azzal, hogy minden pénzét odaadta?

Mit gondolsz, a történetben szereplő gazdagok hibát követtek el? Indokold is!

Mit tanulhatunk az őskeresztények példájából?

Mi minden tartotta össze és gyarapította a jeruzsálemi egyházat?

5. Keresd meg a templomokban a Szent Antal-perselyt! Tedd szokásoddá, hogy a zsebpénzedből ebbe is rendszeresen teszel valamennyit! Az Egyház ezt a pénzt a rászorulókra fordítja!

6. AZ IRGALMASSÁG TESTI CSELEKEDETEI

(Mt 25,31–45)

Az irgalmasságnak hét testi cselekedetét ismerjük. 1. Enni adni az éhezőknek. 2. Inni adni a szomjazóknak. 3. Felöltöztetni a ruhátlanokat. 4. Befogadni a vándorokat. 5. Meglátogatni a betegeket. 6. Meglátogatni a foglyokat. 7. Eltemetni a halottakat. Ezeket a cselekedeteket olyan szeretettel kell megtennünk, mintha Jézus lenne a rászoruló, akinek segítünk. Minden embertársunkban Jé-

zust kell látnunk. Ma nem csak közvetlenül, hanem intézmények, közösségek támogatásával is tudunk segíteni szükségét szenvedő embertársainkon. Ilyenek például a különféle szociális szolgálatot és karitatív tevékenységet végző szervezetek és szerzetesrendek. **Fontos, hogy törekedjünk minden nap valamilyen jót tenni,** ne mulasszunk el segíteni azokon, akiken tudunk!

- Sorold fel az irgalmasság testi cselekedeteit!
- Hogyan kell segítenünk a rászorulókat?
- Kit kell látnunk embertársainkban?
- Milyen intézmények, közösségek támogatásával segíthetünk a rászorulókon?

Az irgalmasság testi cselekedetei

Az utolsó ítélet (Mt 25,31–45)

Amikor eljön dicsőségében az Emberfia és vele minden angyal, helyet foglal főséges trónján. Elébe gyűlnek mind a nemzetek, ő pedig különválasztja őket egymástól, ahogy a pásztor különválasztja a juhokat a bakoktól. A juhokat jobbjára állítja, a bakokat pedig baljára. Aztán így szól a király a jobbán állókhoz: Jöjjetek, Atyám áldottai, vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot! Éhes voltam, és adtatok ennem. Szomjas voltam, és adtatok innom. Idegen voltam, és befogadtatok. Nem volt ruhám, és felruháztatok. Beteg voltam, és meglátogattatok. Börtönben voltam, és fölkerestetek. Erre megkérdezik az igazak: Uram, mikor láttunk éhesen, hogy ennedadtunk volna, vagy szomjasan, hogy innodadtunk volna? Mikor láttunk idegenként, hogy befogadtunk volna? Mikor láttunk betegen vagy börtönben, hogy meglátogathattunk volna? A király így felel: Bizony mondom nektek, amit a legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, velem tettétek. Ezután a balján állókhoz is szól: Távozzatok színem elől, ti átkozottak, az örök tűzre, amely a sátánnak és angyalainak készült! Mert éhes voltam, s nem adtatok ennem. Szomjas voltam, s nem adtatok innom. Idegen voltam, s nem fogadtatok be. Nem volt ruhám, s nem ruháztatok fel. Beteg és fogoly voltam, s nem jöttetek el meglátogatni. Ekkor ezek is megkérdezik: Uram, mikor láttunk éhesen vagy szomjasan, idegenként vagy ruhátlanul, betegen vagy börtönben, s nem voltunk szolgálatodra? Erre majd ezt feleli: Bizony, mondom nektek, amit a legkisebbek valamelyikével nem tettetek, velem nem tettétek. Ezek örök büntetésre mennek, az igazak meg örök életre.

Értelmezzétek, beszéljétek meg az idézett szentírási részt!

JÓ, HA TUDOD: Sok szent áldozta az egész életét az irgalmasság testi cselekedeteinek gyakorlására. Ilyen volt például Árpád-házi Szent Erzsébet vagy Boldog Kalkuttai Teréz, akik a szegények, a betegek és haldoklók segítségével tűntek ki. Ők Isten iránti szeretetből segítettek másokon, ez tette őket képessé azokra a hatalmas lemondásokra és erőfeszítésekre, amelyekre a szegények és betegek szolgálatában szükségük volt.

GONDOLKODJ! Van-e a környezetekben magányos, beteg vagy nélkülöző ember? Hogyan segíthetnél neki?

IMÁDKOZZ! Mond egy imádságot a szegényekért és a betegekért, ezzel is segíthetsz nekik!

Kalkuttai Teréz anya: Öröm

Az öröm imádság, az öröm erő.

Az öröm háló, amellyel lelkeket foghatunk.

Isten szereti az örvendező imádságot.

A legjobb módja, hogy Istennek hálát adjunk: ha dolgunkat örömmel tesszük.

A szerető szív vidám szív.

Ne engedd, hogy a gondok úgy hatalmukba kerítsenek, hogy miattuk elfelejts örülni a feltámadt Krisztusnak.

Mindnyájan Istenhez vágyódunk, a mennyországba, de hatalmunkban áll, hogy már most és itt nála legyünk a mennyben, s minden pillanatban boldogságban részesüljünk.

Ez azt jelenti: szeressünk úgy, ahogyan ő szeret, segítsünk, ahogyan ő segít, adjunk, ahogyan ő ad, szolgáljunk, ahogyan ő szolgál, mentsek meg az embert, ahogyan ő megment minket, huszonnégy órán át vele legyünk, és a legnyomorúságosabb öltözékben is ismerjük fel.

Milyen utat javasol Teréz anya, hogy már itt a földön is boldogok legyünk?

Feladatok

1. Közös megbeszélés után karikázzátok be az igaz állítások betűjelét!

- A Több szerzetesrend és karitatív szervezet hivatása az irgalmasság testi cselekedeteinek rendszeres gyakorlása.
- B Az irgalmasságnak hét testi cselekedetét ismerjük.
- C Az irgalmasság testi cselekedetei csak közvetlenül, személyesen gyakorolhatók.
- D Törekednünk kell arra, hogy felismerjük az irgalmasság alkalmait, és a szerint cselekedjünk.
- E Az irgalmasság testi cselekedeteit nem lényeges gyakorolni.

2. Nézz utána, hogyan gyakorolta Árpád-házi Szent Erzsébet az irgalmasság testi cselekedeteit! Foglald össze és írd ide, amit találtál!

.....

.....

.....

.....

3. Tanuld meg Jézus szavait! Jussanak eszedbe gyakran!

„Bizony mondom nektek, amit a legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, velem tettétek” (Mt 25,40).

„Bizony mondom nektek, amit a legkisebbek valamelyikével nem tettetek, velem nem tettétek” (Mt 25,46).

4. Beszéljétek meg, hogyan tudjátok gyakorolni az irgalmasság testi cselekedeteit! Írjátok példákat!

.....

.....

.....

.....

.....

5. Beszélgetsetek! Mit csináltak a fogolykiváltó rendek szerzetesei? Mikor éltek? Hogyan élték meg hivatásukat? Írjátok le röviden!

.....

.....

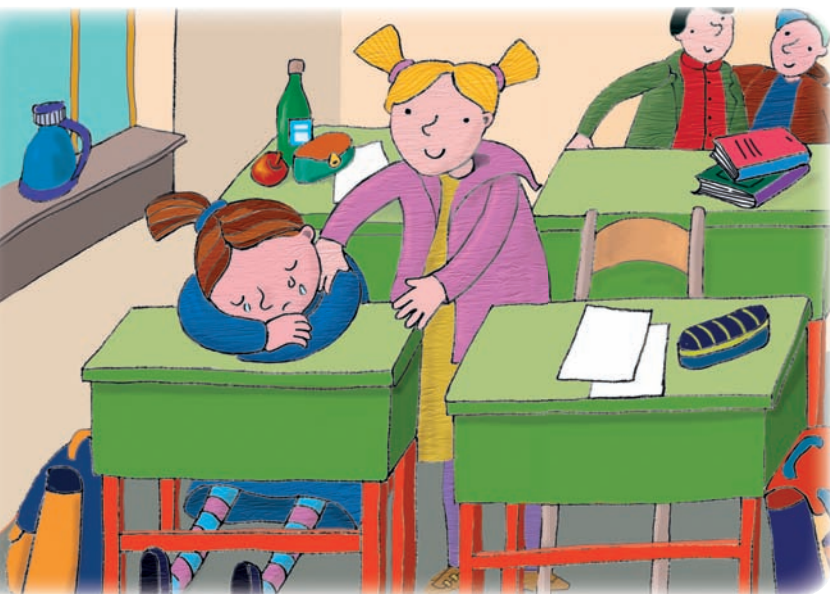
.....

.....

.....

7. AZ IRGALMASSÁG LELKI CSELEKEDETEI

(Mt 21,12–17; Lk 23,32–43; Lk 17,3–4)

Az irgalmasságnak hét lelki cselekedete van.

Ezek a következők: 1. Tanácsot adni a bizonytalankodóknak. 2. Tanítani a tudatlanokat. 3. Figyelmeztetni a bűnösöket. 4. Vigasztalni a szomorúakat. 5. Megbocsátani a bántásokat. 6. Türelemesen elviselni a keletlen személyeket. 7. Imádkozni Istenhez az élőkért és a holtakért. Ezek a cselekedetek kedvesek Isten előtt. Mindannyiunk

életében adódik alkalom a megbocsátásra, a mások iránti türelemre, az imárra, vagy a szomorúak vigasztalására. Tanácsot adni, tanítani, vagy másokat figyelmeztetni bűneikre akkor szabad, ha ezt megalapozottan, kellő tudással és szeretettel tudjuk megtenni. Bizonyos esetekben gyerekek is tudják gyakorolni az irgalmasságnak ezeket a cselekedeteit (pl. figyelmezteti a kistestvérét, hogy ne felejtse el imádkozni reggel, vagy ne legyen figyelmetlen a szentmisén). **Fontos, hogy ne hanyagoljuk el az irgalmasság lelki cselekedeteinek gyakorlását, hanem tegyük meg, amikor lehetőségünk van rá!**

- Sorold fel az irgalmasság lelki cselekedeteit!
- Mikor adhatunk tanácsot, taníthatunk vagy figyelmeztethetünk másokat?
- Mondjatok példát, milyen helyes tanácsot adhatnak egymásnak a gyerekek!

Az irgalmasság lelki cselekedetei

A templom megtisztítása (Mt 21,12–17)

Jézus bement a templomba, és kiüzte onnan, akik a templomban adtak-vettek. A pénzváltók asztalait és a galambárosok padjait felforgatta. „Meg van írva – mondta –, hogy az én házamat az imádság házána fogják nevezni, ti pedig rablók barlangjává teszitek.”

A templomban vakok és sánták mentek hozzá, s ő meggyógyította őket. Amikor a főpapok és írástudók látták, hogy csodákat tesz, s hogy a gyerekek a templomban így kiáltoznak: „Hozsanna Dávid fiának!”, méltatlankodtak és szóltak neki: „Hallod, mit kiabálnak?” Jézus így válaszolt: „Hallom. Nem olvastátok sose: Gyerekek és csecsemők ajkával hirdetted dicsőségedet?”

Mire figyelmeztette Jézus a pénzváltókat és kereskedőket? Vajon miért volt ilyen erőteljes a figyelmeztetés?

Jézus a kereszten (Lk 23,32–43)

Két kivégzésre ítélt gonosztevőt is vittek vele. Amikor odaértek arra a helyre, amelyet Koponya-helynek hívtak, ott fölfeszítették, s a gonosztevőket is vele, egyiküket jobbról, másikukat balról. Jézus pedig mondta: „Atyám, bocsáss meg nekik, hisz nem tudják, mit tesznek!” Ruháján sorsot vetve megosztottak. A nép bámészkodott, a főtanács tagjai gúnyolódtak: „Másokat megmentett – mondták –, most mentse meg magát, ha ő a Messiás, az Isten választottja!” Gúnyt űztek belőle a katonák is, odamentek és ecettel kínálták: „Ha te vagy a zsidók királya, szabadítsd meg magad!” – mondták. Feje fölé görög, latin és héber nyelvű feliratot tettek: „Ez a zsidók királya.” Az egyik fölfeszített gonosztevő káromolta: „Nem te vagy a Krisztus? Szabadítsd meg hát magad, és minket is!” A másik rászólt: „Nem félsz az Istentől? Hisz te is ugyanazt a büntetést szenveded! Mi tetteink méltó jutalmát kapjuk, de ő nem csinált semmi rosszat!” Aztán hozzá fordult: „Jézus, emlékezzél meg rólam országodban!” Ezt válaszolta neki: „Bizony, mondom neked, még ma velem leszel a mennyben!”

Az irgalmasságnak mely cselekedeteit gyakorolta Jézus az idézett részben?

A megbocsátás (Lk 17,3–4)

Vigyázzatok magatokra! Ha vét ellened testvéred, fedd meg! De ha megbánja, bocsáss meg neki! Ha hétszer vétkezik is naponta ellened, és hétszer fordul hozzád azzal, hogy „bánom”, bocsáss meg neki!

Az irgalmasság mely lelki cselekedetére buzdít az idézetben Jézus?

JEGYZD MEG! Jézus életében is nyomon követhetjük az irgalmasság cselekedeteinek gyakorlását. Az evangéliumban számos esetben olvassuk, hogy Jézus tanított, gyógyított vagy figyelmeztette a bűnösöket, sőt azt is, hogy megbocsátott kínozónak, és imádkozott értük. Jézus követendő példát mutatott életével minden embernek.

JÓ, HA TUDOD: Sok szent az irgalmasság lelki cselekedeteinek gyakorlásával tűnt ki. Ilyenek voltak a lelkivezetéssel, gyóntatással, mások tanításával, nevelésével foglalkozó szentek, és az Egyház nagy gondolkodói (egyházatyák, egyháztanítók, egyházdoktorok), akiknek tanítása, írásai, művei sokakat segítettek eljutni a hitre, közelebb kerülni Istenhez és az örök boldogsághoz.

NÉZZ UTÁNA! Ki volt Szent Ágoston, Bosco Szent János, Szalézi Szent Ferenc, Vianney Szent János? Hogyan gyakorolták ők az irgalmasság lelki cselekedeteit? Keress más szentek életéből is példákat az irgalmasság lelki cselekedeteinek gyakorlására!

Feladatok

1. Írjátok be közösen a hiányzó szavakat a kipontozott helyekre!

Az irgalmasság lelki cselekedetei

..... a bizonytalankodóknak.

..... a tudatlanokat.

..... a bűnösöket.

..... a szomorúakat.

..... a bántásokat.

..... a kellemetlen személyeket.

..... az élőkért és a holtakért.

2. Olvassátok el újra a Jézus megfeszítéséről szóló szentírási részt! Válaszoljatok közösen a kérdésekre!

Jézus mely cselekedeteivel gyakorolja az irgalmasságot?

.....

Mi a főtanács tagjainak a bűne?

Követ-e el bűnt a báméskodó nép? Miért?

.....

Mit tesz a jobb lator? Az irgalmasság mely cselekedetét?

.....

3. Válasszatok ki egyet a leckében említett szentek közül! Nézzetek utána, hogyan jellemezte életét az irgalmasság! Beszélgetsetek róla!

4. Készíts rajzot a füzetedbe, amely az irgalmasság valamely lelki cselekedetét ábrázolja, esetleg többet is közülük!

5. Vizsgáld meg lelkiismeretedet, majd válaszolj a kérdésekre!

Az irgalmasság lelki cselekedetei közül melyiket gyakorlod a leggyakrabban?

.....

Melyik esik leginkább nehezedre? Miért?

.....

Mit érzel, ha mégis sikerül az előbbit megtenned?

.....

Ki tud neked ebben segíteni?

.....

RAJZOS ÖSSZEFOGLALÁS – ISMÉTLÉS

Összefoglaló feladatok

1. Magyarázzátok meg röviden az alábbi fogalmakat! Írjatok példákat is!

Parancsolt ünnep:

.....

Bűnbánati nap:

.....

Szigorú böjt:

.....

Karitatív tevékenység:

.....

Adomány:

.....

2. Karikázzátok be közösen az igaz állítások betűjelét!

- A Az irgalmasság lelki cselekedeteire elegendő gyakran gondolni, nem kell tettekre váltani.
- B Az irgalmasság testi cselekedeteit meg kell tennünk, amikor alkalmunk nyílik rá.
- C Az Egyház parancsa szerint a vasárnapokat meg kell szentelnünk.
- D A vasárnapok megszentelése azt jelenti, hogy elmegyünk szentmisére, egyebet nem.
- E Hamvazószerdán és nagypénteken minden megkereszteltnek szigorú böjtöt kell tartania.
- F Az irgalmasság testi és lelki cselekedeteinek gyakori végzése segít egyre jobban megélnünk a szeretet parancsát.

3. Javítsd ki az előző feladat hamis állításait úgy, hogy igazak legyenek!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Összekeveredtek az Egyház parancsainak szavai. Állítsátok sorba!

Az Egyházat böjtöket hozzájárulásoddal Házasságodat az Egyház szerint kösd meg és támogasd gyermekeidet katolikus neveld Évente és a húsvéti időben anyagi A vasárnapot is és legalább a kötelező gyónjál szentmisével és törvényei munkaszünettel szenteld meg a ünnepeket A pénteki módon áldozzál bűnbánati napokat és parancsolt tartsd meg

1.
2.
3.
4.
5.

5. Kösd össze a mondatok elejét a végével!

Inni adni	a vándorokat.
Enni adni	a betegeket.
Felöltöztetni	a ruhátlanokat.
Befogadni	az éhezőknek.
Meglátogatni	a halottakat.
Meglátogatni	a szomjazóknak.
Eltemetni	a foglyokat.

6. Olvasd el újra, és foglald össze saját szavaiddal, hogyan tanít minket Jézus az irgalmasság testi cselekedeteinek fontosságáról!

.....

.....

.....

.....

7. Ismételjétek át, olvassátok el Jézus alábbi tetteit, szavait! Az irgalmasság mely lelki cselekedeteire ad példát ezekben? (Jézus alapvetően mindig tanít, a szűkebb tartalomra koncentráltok!)

Mt 5,3–12: „Így tanította őket...”

.....

.....

.....

Mt 6, 25–34: „Ne aggódjatok...”

.....

Lk 18,9–14: „Aki magát felmagasztalja...”

.....

Jn 17,20–25: „De nem csak értük könyörgök...”

Lk 23,34: „Atyám, bocsáss meg nekik...”

.....

Lk 18,18–23: „Mit tegyek, hogy elnyerhessem...”

Keressetek olyan példákat, amelyek azt mutatják, hogy Jézus rendkívüli türelemmel viselte el emberi gyengeségeinket, bűneinket!

.....

.....

8. Karikázd be azt a kifejezést, ami nem illik a többi közé! Indokold választásodat!

az Egyház anyagi támogatása, családi élet, szentségi élet, a Szentírás olvasása, az ünneplés módja, önmegtartóztatás

.....

.....

IV. A KATOLIKUS EGYHÁZ HITVALLÁSA

1. MI A „HITVALLÁS”?

A Hitvallás összefoglalás, amelyben az Egyház röviden, tömören megfogalmazza, hogy miben hisz, és ezt tovább is adja. A Hitvallásban foglaltakat minden hívőnek hinni és vallani kell. A szentmisében a Nicea-konstantinápolyi hitvallást imádkozzuk. Gyakran mondjuk (pl. a rózsafüzér elején) az Apostoli hitvallást is; mindkettő hitünk érvényes és hiteles összefoglalása. A Hit-

vallást Hiszekegynek, vagy latin kifejezéssel „Credo”-nak is szoktuk nevezni. A Hitvallást fontos megtanulnunk, és megértenünk a benne összefoglalt tanítás pontos jelentését, hiszen így értjük meg, hogy katolikus hívőként miben is hiszünk.

- *Mi a Hitvallás?*
- *Miért kell vallani a híveknek a Hitvallásban foglaltakat?*
- *Melyik két Hitvallást szoktuk leggyakrabban imádkozni?*
- *Hogyan nevezzük még a Hitvallást?*
- *Miért kell megtanulnunk és megértenünk a Hiszekegyet?*

A Nicea-konstantinápolyi hitvallás

Hiszek az egy Istenben,
mindenható Atyában, mennynek és földnek,
minden láthatónak és láthatatlannak Teremtőjében.

Hiszek az egy Úrban, Jézus Krisztusban,
Isten egyszülött Fiában,
aki az Atyától született az idő kezdete előtt.
Isten az Istentől, Világosság a Világosságtól,
valóságos Isten a valóságos Istentől,
született, de nem teremtmény,
az Atyával egylényegű; és minden általa lett.

Értünk, emberekért, a mi üdvösségünkért
leszállott a mennyből.

Megtestesült a Szentlélek erejéből, Szűz Máriától,
és emberré lett.

Poncius Pilátus alatt értünk keresztre feszítették,
kínhalált szenvedett és eltemették.

Harmadnapra feltámadott az Írások szerint,
fölment a mennybe, ott ül az Atyának jobbján,
de újra eljön dicsőségben, ítélni élőket és holtakat,
és országának nem lesz vége.

Hiszek a Szentlélekben,
Urunkban és éltetőnkben,
aki az Atyától és Fiútól származik;
akit éppúgy imádunk és dicsőítünk,
mint az Atyát és a Fiút.

Ő szólt a próféták szavával.

Hiszek az egy, szent, katolikus
és apostoli Anyaszentegyházban.

Vallom az egy keresztséget a bűnök bocsánatára,
várom a holtak feltámadását,
és az eljövendő örök életet. Ámen.

Az Apostoli hitvallás

Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek Teremtőjében.

És Jézus Krisztusban, az ő egyszülött Fiában, a mi Urunkban; aki fogantatott Szentlélektől, született Szűz Máriától; szenvedett Poncius Pilátus alatt; megfeszítették, meghalt és eltemették. Alászállt a poklokra, harmadnapon feltámadt a halottak közül; fölment a mennybe, ott ül a mindenható Atyaisten jobbján; onnan jön el ítélni élőket és holtakat. Hiszek Szentlélekben. Hiszem a katolikus Anyaszentegyházat; a szentek közösségét, a bűnök bocsánatát; a test föltámadását és az örök életet. Ámen.

IMÁDKOZZ! *Tanuld meg legalább az egyik Hitvallást, imádkozd el ezen a héten minden nap, hogy jól megjegyezd!*

Feladatok

1. Válaszoljatok írásban a kérdésekre! Segít a tankönyv.

Mi a Hitvallás?

Miért kell vallani a híveknek a Hitvallásban foglaltakat?

.....

Melyik két Hitvallást szoktuk leggyakrabban imádkozni?

.....

Miért kell megtanulnunk és megértenünk a Hiszekegyet?

.....

2. Írd be a Credo hiányzó szavait a kipontozott helyekre!

Hiszek az egy Istenben, mindenható, mennynek és földnek,

minden láthatónak és láthatatlannak Hiszek az egy Úrban,

....., Isten Fiában, aki az Atyától született az idő kezdete előtt. Isten az, Világosság a Világosságtól, Isten a valóságos Istentől, született, de nem az Atyával; és minden általa lett. Értünk, emberekért, a mi leszállott a mennyből. Megtestesült a erejéből,, és emberré lett. Poncius Pilátus alatt értünk , kínhalált szenvedett és eltemették. fel-támadott az Írások szerint, fölment a mennybe, ott ül az , de újra eljön dicsőségben, ítélni élőket és holtakat, és országának nem lesz vége.

3. Tanulmányozzátok a *Hiszekegyet*, majd válaszoljatok közösen szóban az alábbi kérdésekre!

- ◆ Foglald össze saját szavaiddal, mit mond az ima Jézus istenségéről!
- ◆ Milyen látható és láthatatlan dolgokat teremtett az Atya?
- ◆ Mit fog tenni Jézus a világ végén?
- ◆ Miért testesült meg Jézus?
- ◆ Mi mindent állít a Hiszekegy a Szentlélekről?

4. Karikázd be az igaz állítások előtti betűt!

- A A Hiszekegy tartalmazza hitünk legfontosabb tételeit.
- B Az Apostoli hitvallás már nem érvényes, csak hagyománytiszteltből imádkozzuk.
- C A Hiszekegyet a vasárnapi szentmisében is imádkozzuk.
- D A „Credo” szó azt jelenti: Hiszek.
- E A Hitvallást elég megtanulnunk, megérteni csak a teológusoknak kell.

2. HISZEK AZ ATYAISTENBEN

(MTörv 6,4; Iz 45,22; Kiv 3,6; Jn 8,28; Jn 3,16–17; Zsolt 8,1–9; Zsolt 24,8)

„Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennye-
nek és földnek Teremtőjé-
ben.” **Az (egyetlen igaz) Istenben való hit az alap-
ja minden további hit-
igazságnak.** Isten mindig
volt és mindig lesz, azaz
kezdet és vég nélkül léte-
zik. Az Atyaisten az Első
Isteni Személy. A terem-
mények mind tőle, a Ter-
emtőtől kapták létüket,
életüket. **Isten végtelenül
jó, szent, szellemi lény,**

ő maga a Szeretet és az Igazság. **Isten egy, mégis három személyben létezik, ezek az Atya, a Fiú és a Szentlélek.** Ezt a három személyt együtt Szentháromságnak nevezzük. Mindent Isten teremtett, az angyalokat, az embert, az állatokat és az egész anyagi világot. Az embert Isten saját képmására alkotta. Az ember feladata, hogy megismerje, szolgálja és szeresse Istent, és eljusson az örök boldogságra. Istent szolgálni azt jelenti, hogy akarata szerint élünk.

- *Hogy hangzik a Nicea-konstantinápolyi hitvallás első mondata?*
- *Ki az Isten? Hány Isten van?*
- *Kitől kapták létüket a teremtmények?*
- *Milyen az Isten? Hány személyben létezik?*
- *Kik alkotják a Szentháromságot? Mi az ember feladata?*

Hiszek az Atyaistenben

A Szentírás mondja Istenről (MTörv 6,4; Iz 45,22; Kiv 3,6; Jn 8,28; Jn 3,16–17; Zsolt 24,8)

„Halljad Izrael, egyetlen az Úr” (...); „nincs más” (...); „Ábrahám, Izsák és Jákob Istene.” (...) **„Én vagyok!”** (...) „Úgy szeretete a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy üdvözljön általa a világ.” (...) „Ő az Erős, a Hatalmas.”

Miért fontos hangsúlyozni, hogy csak egyetlen Isten van, a mi Urunk? Milyen más istenekben hittek régen és hisznek napjainkban az emberek? Milyen hitigazságra utal a kiemelt rész?

A Teremtő dicsérete (Zsolt 8,1–9)

Dávid zsoltára. Uram, mi Urunk, milyen csodálatos széles e világon a te neved! Dicsőségedet az egekig magasztalja a gyermekek és a kicsinyek ajka. Védőbástyát emeltél elleneid ellen, hogy elhallgattasd az ellenszegülőt és a lázadót. Bámulom az eget, kezéd művét, a Holdat és a csillagokat, amelyeket te alkottál. **Mi az ember,** hogy megemlékezel róla, az ember fia, **hogy gondot viselsz reá? Majdnem isteni lényé teted, dicsőséggel és fönséggel koronáztad. Hatalmat adtál neki kezéd műve fölött,** mindent lába alá vetettél: minden juhot és barmot, a mezők vadjait, az ég madarait, s a tenger halait, mindent, ami a tengerek ösvényén kering! Uram, mi Urunk, milyen csodálatos széles e világon a te neved!

GONDOLKODJ! *Hogyan, milyen szavakkal dicsőíti Istent a fenti bibliai rész? Miért hálás, mit köszön meg a zsoltáros? Mire utálnak a kiemelt sorok? Te hogyan tudnál hálát adni, dicsőíteni saját szavaiddal?*

BESZÉLJÉTEK MEG! *Mit ír le Assisi Szent Ferenc Istenről a következő imában? Mely hitigazságokra utálnak a kiemelt sorok?*

Assisi Szent Ferenc hálaéneke

Te vagy a szentséges, Úristen, te vagy Isten minden istenek fölött, az egyetlen, aki csodákat művelsz. Te vagy az erős, te vagy a nagy, te vagy a felséges. Te vagy a mindenható, **te vagy égnek és földnek szentséges atyja és királya. Te vagy a hármas és egy,** az Úr, te vagy Isten minden istenek fölött. Te vagy a jóság, te vagy minden jóság, te vagy a legfőbb Jóság; az Úr, az élő és igaz Isten. Te vagy a szeretet, te vagy a bölcsesség, te vagy az alázatosság,

te vagy a béketűrés. Te vagy a szépség, te vagy a biztonság, te vagy a békeség, te vagy az öröm. Te vagy reménységünk, te vagy az igazság és a mértékletesség, te vagy minden gazdagságunk. Te vagy a gyengédség, te vagy a mi védőnk, a mi oltalmazónk és védőbástyánk. Te vagy a mi menedékünk és erősségünk. Te vagy a mi hitünk, reményünk és szeretetünk. Te vagy a mi lelkünk édessége. Te vagy a végtelen jószág, a nagy és csodálatos Úristen, mindenható, jóságos, irgalmas és a mi Megváltónk.

JÓ, HA TUDOD: Isten mindenhatósága azt jelenti, hogy mindent megtehet, amit csak jóságos szeretetével akar. Isten szellemi lény, azaz nincs teste. Jézusnak, a Második Isteni Személynek azért van teste, mert ő emberré lett, valóságos Isten és valóságos ember is egyben.

JEGYEZD MEG! Isten megismerésében segítségünkre van a hitoktatás, a Biblia figyelmes olvasása, a szentmisén hallott igehirdetés. Felismerhetjük őt a teremtett világ szépségét, jóságát és rendjét megfigyelve, és más módon is. Isten minden embert az örök boldogságra hívott.

Feladatok

1. Válaszoljatok közösen a kérdésekre! Használhatjátok a tankönyvet.

Ki az Isten? Hány Isten van?

Kitől kapták létüket a teremtmények?

Milyen az Isten? Hány személyben létezik?

.....

Kik alkotják a Szentháromságot?

Mi az ember feladata?

.....

.....

2. Gondolkodjatok közösen, beszéljétek meg! A válaszokat leírhatjátok a füzetetekbe.

- ◆ Sorolj fel olyan vallásokat, amelyek több istenben hisznek!
- ◆ Mi jellemzi ezeket az isteneket? Miben különböznek a teremtő Atyától?
- ◆ Mit jelent az, hogy Isten „egyetlen” Isten?

3. Fogalmazz meg egy rövid imádságot, amelyben saját szavaiddal dicsőíted Istent!

.....

.....

.....

.....

4. Keress képeket, amelyek Istent ábrázolják! Ragaszd be a füzetedbe! A képek alapján válaszolj a kérdésekre!

Miért nehéz Istent lefesteni?

.....

Hogyan szokták mégis ábrázolni?

Mire utalnak ezek az ábrázolások?

.....

5. Olvassátok el Ady Endre *Az Úr érkezése* című versét!

Mikor elhagytak,
Mikor a lelkem roskadozva vittem,
Csöndesen és váratlanul
Átölelt az Isten.

Nem harsonával,
Hanem jött néma, igaz öleléssel,
Nem jött szép, tüzes nappalon,
De háborús éjjel.

És megvakultak
Hiú szemeim. Meghalt ifjuságom,
De őt, a fényest, nagyszerűt,
Mindörökre látom.

3. HISZEK JÉZUS KRISZTUSBAN

(Lk 24,1–12; Jak 1,19–27)

Hiszek Jézus Krisztusban, az Isten Fiában, ő a Második Isteni Személy, aki szeretetből emberré lett értünk, és Isten Fia-ként és Szűz Mária gyermekeként született a világra. **Ő valóságos Isten és valóságos ember** is egyben. Az Atyaistennel egyenlő. Jézus Krisztus tanítása és életpéldája által megismertette velünk az Atyát (Atyaistent). Parancsot adott, hogy szeressük egymást,

ahogy ő szeretett minket. Jézus sokat szenvedett, Poncius Pilátus római helytartó halálra ítélte. A keresztfára szegezve meghalt értünk, hogy vére árán megváltson minket. Eltemették, de harmadnapra feltámadt. Fölment a mennybe, de újra eljön majd megítélni élőket és holtakat, mindenkit érde-
mei szerint. Az örök életre kerülnek azok, akik elfogadták Isten szeretetét és jóságát, az örök szenvedésre jutnak azok, akik ezt a szeretetet és jóságot életük utolsó pillanatáig visszautasították. Az ő országának soha nem lesz vége.

- *Kicsoda Jézus Krisztus? Kinek az ismeretére tanított minket?*
- *Milyen parancsot adott az embereknek? Hogyan váltott meg minket?*
- *Mi történt Jézussal a halála utáni harmadik napon?*
- *Hová ment Jézus földi élete után? Mikor jön el újra, mit tesz majd akkor?*
- *Mi lesz az örök sorsa követőinek és az őt visszautasítóknak?*

Hiszek Jézus Krisztusban

Jézus feltámadása (Lk 24,1–12)

A hét első napján kora hajnalban (az asszonyok) kimentek a sírhoz, s magukkal vitték az előkészített illatszereket is. Úgy találták, hogy a kő el volt a sírtól hengerítve. Bementek, de az Úr Jézus testét nem találták. Még fel sem ocsúdtak meglepetésükből, már két férfi jelent meg mellettük, ragyogó ruhában. Ijedtükben a földre szegeződött a tekintetük. De azok így szóltak hozzájuk: „Miért keresitek az élőt a halottak között? Nincs itt, feltámadt! Emlékezzetek vissza, mit mondott nektek, amikor még Galileában járt: Az Emberfiának – mondta – a bűnösök kezébe kell kerülnie, fölfeszítik, de harmadnap feltámad. Erre eszükbe jutottak e szavai. A sírtól visszatérve mindent hírül adtak a tizenegynek és a többieknek. Mária Magdolna, Johanna és Jakab anyja, Mária, s néhány más asszony hozta a hírt, aki még velük volt, az apostoloknak, de azok üres fecsegésnek tartották, és nem hittek nekik. Péter mégis menten felkelt és a sírhoz futott. Benézett, de csak a lepleket látta. Hazament, és magában igen csodálkozott a történeteken.

Mit tapasztaltak az asszonyok Jézus sírjánál? Miért nem akartak hinni nekik a tanítványok? Kiket nevezünk a feltámadás tanúinak? Keressetek olyan szentírási részeket, amelyek a feltámadt Jézus megjelenéséről, emberekkel való találkozásáról szólnak!

BESZÉLJÉTEK MEG! Mit jelent számunkra Jézus feltámadása? Miben reménykedünk, miben hiszünk saját életünkkel kapcsolatban? Miért fontos az örök életbe vetett hit földi életünk szempontjából? Hogyan gondolkodnak és cselekszenek azok, akik szerint életünk a halál pillanatában véget ér? Hogyan élnek, mit tartanak fontosnak, akik az örök életben hisznek?

Az igazi jóság (Jak 1,19–27)

Értsétek meg, kedves testvéreim: Legyen minden ember készen a hallgatásra, de késedelmes a szólásra, késedelmes a haragra! Mert haragjában az ember nem azt teszi, ami az Isten előtt igazságos. Ezért hagyjatok fel minden tisztátalansággal, és burjánzó gonosszággal, fogadjátok tanulékony lélekkel a belétek oltott tanítást, ez képes megmenteni lelketeket! A tanítást váltsátok tettekre, ne csak hallgassátok, mert különben magatokat csaljátok meg! Ha ugyanis valaki csak hallgatja a tanítást, de nem követi, hasonlít ahhoz az

emberhez, aki a természettől kapott arcát tükörben nézegeti. Megnézi magát, aztán odébb megy, s nyomban elfelejti, milyen is volt. Aki ellenben figyelmesen tanulmányozza a szabadság tökéletes törvényét, és ki is tart mellette, aki nem feledékeny hallgatója, hanem tettekre váltója, az teljesítésében boldog lesz. Ha valaki vallásosnak tartja magát, nyelvét azonban nem fékezi, hanem áztatja magát, annak vallásossága mit sem ér. Az Isten és az Atya szemében ez az igazi, tiszta vallásosság: meglátogatni nyomorukban az árvákat és az özvegyeket, és tisztán maradni a világ szennyétől.

BESZÉLJÉTEK MEG! *Hogyan mutathatjuk meg cselekedeteinkkel, hogy hiszünk Jézusban és követni akarjuk őt? Mit ír Szent Jakab apostol az igazi jóságról? Miért nehéz, miért jelent mégis boldogságot így élni? Miben kellene még fejlődnetek, változnotok, ha Jézus példáját, tanítását akarjátok követni?*

IMÁDKOZZ! *A héten minden nap mondj el egy imát a bűnösök megtéréséért, hogy minél kevesebben legyenek azok, akik az örök szenvedésre, a pokolba jutnak!*

GONDOLKODJ! *Te mit tehetsz azért, hogy a környezetekben élők közelebb kerüljenek Istenhez?*

Feladatok

1. Közös megbeszélés után írjatok a füzetetekbe minél több igaz állítást Jézus Krisztusról!

2. Keressetek a *Hozsannában* vagy az *Éneklő Egyházban* olyan éneket, amely Krisztus iránti szeretetünkről szól! Másoljátok ide a címét! Énekeljétek el együtt!

.....

.....

.....

3. Írjatok közösen az igaz állítások elé „I”, a hamis állítások elé „H” betűt!

- Jézus Krisztus a Második Isteni Személy.
- Jézus Krisztus teremtmény, az első az emberek között.
- Jézus Krisztus Isten, emberi teste csak látszólagos volt.
- Jézus Krisztus egylényegű az Atyával.
- Jézus Krisztus a mi megváltásunkért vállalta a kereszthalált.
- Jézus Krisztus élete véges, nem végtelen, mint az Atyáé.
- Jézus Krisztus mindannyiunkat megítél majd az utolsó ítéletkor.

4. Olvassátok el újra Jakab apostol levelének részletét a leckében, majd válaszoljatok közösen a kérdésekre!

Miért nem szabad hirtelen haragból cselekednünk?

.....

Mit jelent a „szabadság tökéletes törvénye”?

.....

Milyen bűnökbe vihet a nyelv, ha nem fékezzük?

.....

Mit jelent az, hogy tettekre kell váltanunk Jézus tanítását?

.....

5. Beszélj meg szüleiddel, tanároddal!

- ◆ Mit jelent a „keresztény” szó?
- ◆ Miért jelképe a keresztényeknek a kereszt?
- ◆ Mit jelent az IHS rövidítés?

4. HISZEK A SZENTLÉLEKBEN

(ApCsel 2,1–13)

Hiszek a Szentlélekben, ő a Harmadik Isteni Személy, akit az Atyával és a Fiúval együtt imádunk. Ő működött a prófétákban, őt küldte el nekünk Jézus feltámadása és mennybe-menetele után. A Szentlélek azóta is működik az Egyházban, jelenlétével, ajándékai-val segíti az egész Egyházat és az Egyház tagjait egyenként, személy szerint is. Az ember a Szentlélek segítségével képes a nehézségek ellenére is Isten akarata szerint szeretetben élni.

- *Ki a Szentlélek?*
- *Kikben működött a Szentlélek?*
- *Ki küldte el nekünk a Szentlelket? Mikor?*
- *Mivel segíti az Egyházat és a hívőket a Szentlélek?*
- *Kinek a segítségével tudunk Istennek tetsző módon élni?*

Hiszek a Szentlélekben

A Szentlélek eljövetele (ApCsel 2,1–13)

Amikor érkezett pünkösd napja, ugyanazon a helyen mindnyájan együtt voltak. Egyszerre olyan zúgás támadt az égből, mintha csak heves szélvész közeledett volna, és egészen betöltötte a házat, ahol ültek. Majd lángnyelvek jelentek meg nekik szétoszolva, és leereszkedtek mindegyikükre. Mindannyiukat eltöltötte a Szentlélek, és különböző nyelveken kezdtek beszélni, úgy, ahogy a Lélek szólásra indította őket. Ez idő tájt vallásos férfiak tartózkodtak Jeruzsálemben, az ég alatt minden népből. Amikor ez a zúgás támadt, nagy tömeg verődött össze. Nagy volt a megdöbbenés, mert mindenki a saját nyelvén hallotta, amint beszéltek. Nagy meglepetésükben csodálkozva kérdezték: „Hát nem mind galileaiak, akik ott beszélnek? Hogyan hallja hát őket mindegyikünk a saját anyanyelvén? Mi, pártusok, médek, elamiták és Mezopotámiának, Júdeának, Kappadóciának, Pontusznak, Ázsiának, Frígiának, Pamfiliának, Egyiptomnak és Líbia Cirene körüli részének lakói, a Rómából való zarándokok, zsidók és prozeliták, krétaiak és arabok: halljuk, hogy a saját nyelvünkön hirdetik Isten nagy tetteit.” Csodálkoztak, és ezt kérdezték egymástól: „Mi lehet ez?” Mások gúnyosan megjegyezték: „Teleítették magukat édes borral.”

Mikor jött el a Szentlélek? Milyen jelenségek kísérték az eljövetelét? Milyen hatással volt a Szentlélek kiáradása az apostolokra? Miért csodálkozott a tömeg?

BESZÉLJÉTEK MEG! *Mi melyik szentségben kapjuk meg különösen is a Szentlelket? Működik-e a Szentlélek minden szentségben? Mit jelentenek a Szentlélek ajándékai?*

A Szentlélek hét ajándéka

Bölcsesség, értelem, jótanács, tudomány, lelki erősség, jámborság, istenfélelem.

Jöjj, kegyosztó Istenünk! (Veni Sancte – Babits Mihály fordítása – részlet)

Jöjj, Szentlélek Úristen, áraszd reánk teljesen fényességed sugarát!
Jöjj, ki árvák atyja vagy, jöjj, ki szívek lángja vagy, ajándékos jóbarát.
Te vagy a vigasztalás, drága vendég, lelki Társ, te az édes enyhülés.
Gondok között nyugalom, hőség ellen oltalom, zokogásban könnyülés.
Jöjj, és töltsd be híveid, titkos mélyű szíveit, boldogító égi tűz!

BESZÉLJÉTEK MEG! *Mikor, milyen alkalomból szoktuk a Veni Sancte kezdetű imádságot közösen énekelni vagy elmondani? Miért fontos, hogy a Szentlélek velünk legyen és segítsen minden feladatunkban?*

Énekeljétek el közösen az alábbi Szentlelket hívó gitáros éneket!

Szentlélek jöjj, lobogó láng, Szentlélek jöjj, a világ vár! Szentlélek jöjj, viharos szél, jöjj, áradj szét! Refr. Jöjj el élő vízforrás, jöjj, a szívünk téged vár! Jöjj, ki fényt adsz lelkünknek, jöjj, úgy várunk rád! Refr. Jöjj, igazság forrása, Jöjj, imádunk mindnyájan! Jöjj, reményünk éleszd fel, jöjj kegyelmeddel! Refr. Jöjj, a néped gyűjtsd egybe, jöjj, az alvót ébreszd fel! Jöjj, a bűntől tisztíts meg, bátoríts minket!

Feladatok

1. Válaszoljatok közösen a kérdésekre!

Ki a Szentlélek?

Miből érzékelhetjük jelenlétét, működését?

.....

Miben segíti az Egyházat és a hívőket a Szentlélek?

.....

Hogyan válik képessé az ember az Istennek tetsző életre?

.....

2. A Katolikus Egyház Katekizmusa így fogalmaz: „...a szentségek a Szentlélek re-mekművei.” Írjátok be a hiányzó helyekre a szentségek neveit!

A a Szentlélek szentsége, melyben megkapjuk ajándékait.

A a Szentlélek segíti az embert, hogy türe-lemmel viselje szenvedését.

A kézrátétel az a Szentlélek leszállásának a jele, aki kiválasztja és támogatja a jelölteket a szolgálatban.

A a Szentlélek által születünk újjá az istengyermeki életre.

A szentségében a Szentlélek bocsátja meg bűneinket, és a felkészülésben is segít.

Az a Lélek változtatja át a kenyeret és a bort.

A Szentlélek a megerősíti a feleket, hogy úgy szeressék egymást, ahogy Krisztus az Egyházat.

3. A következő mondatokban a Szentlélek hét ajándékáról olvashatsz. Kösd össze a mondatok elejét a végükkel! Dolgozzatok tanári irányítással!

A lelki erősség	emberré válásunk feltétele, az evangélium fényével világítja meg életünket.
Az értelem ajándéka	képesse tesz minket, hogy elmélkedjünk és elmélyedjünk Isten dolgaiban.
A bölcsesség	segít helyesen választani, helyesen válaszolni Istennek, együttműködni Istennel.
Az istenfélelem	az emberiség javát szolgáljuk, és Istent egyre jobban megismerjük.
A tudomány lelke által	felbátorít, hogy hitünket megvalljuk, az elbizonytalanodókat bátorítsuk, a megpróbáltatásokban állhatatosak maradjunk.
A jámborság ajándéka	képesse tesz, hogy higgyünk Isten szeretetében és mi magunk is megtanuljunk szeretni.
A jótanács lelke	a tisztelet érzelme, amivel elismerjük Istent urunknak, és nem akarjuk megbántani őt.

5. HISZEM AZ EGY, SZENT, KATOLIKUS ÉS APOSTOLI ANYASZENTEGYHÁZAT

(1Kor 12,12–31)

Hiszem az egy, szent, katolikus és apostoli Anyaszentegyházat. Az Egyház egy, mert mintaképe a Szentháromság egysége, mert egy a hite, egy a reménye és ugyanaz a szeretete. Az Egyház szent, mert Istentől való és Krisztus önmagát adta érte, hogy megszentelje. Az Egyház katolikus, mert hiánytalanul őrzi Krisztus tanítását és az egész kinyilatkoztatást. Az Egyház apostoli, mert

az apostolok alapjára épül, tanítása azonos az apostolokéval és az apostolok utódai kormányozzák. Az Egyház Krisztus titokzatos teste: látható szervezet, de ugyanakkor lelki közösség is. A földi Egyház Isten népe, mely vándorúton van. Jézus Krisztus a szentségek közvetítésével, alakítja Egyházát. Az Egyházban Isten kegyelme működik, ez segíti a híveket abban, hogy úgy tudjanak élni, hogy az üdvösségre jussanak. Az Egyház feladata, hogy hiánytalanul megőrizze, tanítsa, értelmezze és hirdesse az isteni igazságokat.

- *Milyen jellemzőkkel rendelkezik az Egyház?*
- *Miért mondjuk, hogy az Egyház egy, szent, katolikus és apostoli?*
- *Mi az Egyház?*
- *Mi segíti a híveket az üdvösségre jutni?*
- *Mi az Egyház feladata?*

Az Egyház Krisztus teste (1Kor 12,12–31)

A test ugyan egy, de sok tagja van, a testnek ez a sok tagja azonban mégis egy test. Így Krisztus is. Mi ugyanis mindnyájan egy Lélekben egy testté lettünk a keresztséggel: akár zsidók, akár pogányok, akár rabszolgák, akár szabadok. Mindannyiunkat egy Lélek itatott át. Mert a test nem egyetlen tagból áll, hanem sokból. Ha a láb azt mondaná is: „Nem vagyok kéz, tehát nem tartozom a testhez”, azért a testhez tartozik. Ha pedig a fül azt mondaná: „Nem vagyok szem, tehát nem tartozom a testhez”, azért a testhez tartozik. Ha a test csupa szem volna, hol maradna a hallás? Ha meg csupa hallás, hol volna a szaglás? Isten határozta meg minden egyes tag feladatát a testben, tetszése szerint. Ha valamennyi egy tag volna, hol volna a test? Így azonban sok a tag, de a test csak egy. A szem nem mondhatja a kéznek: „Nincs rád szükségem”; vagy a fej a lábnak: „Nincs rád szükségem.” Ellenkezőleg, a gyöngébbnek látszó tagok sokkal szükségesebbek. Sőt a test alacsonyabb rendű tagjait nagyobb gonddal vesszük körül, és a tisztességtelen tagok nagyobb tisztességben részesülnek, a tisztességes tagoknak ugyanis nincs erre szükségük. De Isten alkotta így a testet, és azért részesítette az alacsonyabb rendű tagot nagyobb tisztességben, hogy a testben ne támadjon meghasonlás, hanem **a tagok törődjenek egymással. Ha szenved az egyik tag, valamennyi együtt szenved vele, s ha tiszteletben van része az egyik tagnak, mindegyik örül vele.** Ti Krisztusnak teste vagytok, s egyenként tagjai. Ám az Egyházban Isten némelyeket apostollá, másokat prófétává, ismét másokat tanítóvá tett. Adott csodatevő hatalmat, gyógyítóerőt, segítőkészséget, kormányzóképeséget, különféle nyelvadományt. Vajon mind apostolok? Mind próféták? Mind tanítók? Valamennyien rendelkeznek csodatevő hatalommal és gyógyítóerővel? Mindnyájan értelmezik a beszédeket? Törekedjete azonban az értékesebb adományokra!

Értelmezzétek a kiemelt mondatokat! Melyik szentség tesz minket Krisztus testének, az Egyháznak tagjaivá? Milyen módon tartozunk össze az Egyház többi tagjával? Minek kell következnie ebből?

BESZÉLJÉTEK MEG! Miért jó, hogy mindenki más tulajdonságokat, képességeket, ajándékokat kapott Istentől? Ti mely adottságaitokat tudjátok felhasználni az Egyház, a hívő közösség és az emberek javára? Szabad irigykednünk mások adottságaira, helyzetére?

ISMÉTELJÉTEK! Kik a küzdő, a szenvedő és a megdicsőült Egyház tagjai? Hogyan segíthetik egymást, hogyan tartoznak össze? Miért fontos az elhunytakért imádkozni? Mit jelent a szentek közbenjárását kérni?

IMÁDKOZZ! Mondj el egy fohászt ezen a héten minden nap az Egyház segítségért, és azért, hogy legyen elegendő papi és szerzetesi hivatás!

JÓ, HA TUDOD: Sok szent pápa, püspök, szerzetes és szerzetesnő élt a történelem során. Az ő életükből tanulhatunk, példát vehetünk helytállásukról.

NÉZZ UTÁNA! Gyűjts minél több szent pápát és püspököt, sorold fel a nevüket, írd róluk néhány mondatot! Igyekezz szent magyar püspököket is írni!

Az Isten országa (Lk 17,20–21)

A farizeusok megkérdezték tőle, hogy mikor jön el az Isten országa. Ezt válaszolta: „Az Isten országa nem jön el szembetűnő módon. Nem lehet azt mondani: Nézzétek, itt van, vagy amott! Mert az Isten országa közöttetek van.”

Úgy kell élnünk az egyházi közösségben, hogy a köztünk uralkodó szeretet vonzó példa legyen mindenki számára. Tegyük meg ezért mindent!

Feladatok

1. Válaszoljatok közösen a kérdésekre! Segítségül használhatjátok a könyvet.

Milyen jellemzőkkel rendelkezik az Egyház?

.....

Mi az Egyház? Merre halad?

.....

Miért mondjuk, hogy az Egyház apostoli?

.....

Mi az Egyház feladata? Mi segíti ennek megvalósításában?

2. Olvassátok el a történetet, majd válaszoljatok közösen a kérdésekre!

Vili és Cili egy vasárnap éppen hazafelé tartott a diákmiséről, amikor két néni szólította meg őket, akik a világ végének közeledéséről beszéltek nekik; azt mondták a pontos idejét is tudják. A gyerekek megijedtek. Otthon szüleik megnyugtatták őket, és elmondták, hogy mit tanít a Katolikus Egyház a világ végéről. Azt is megmagyarázták, hogy vannak szekták is, akik a Bibliára hivatkozva téves tanításokat hirdetnek.

Te hallottál már hasonló esetről? Mikor? Hol?

Mit gondolsz, kik ezek az emberek?

Miért nem a templomba járnak?

Ők tagjai a Katolikus Egyháznak?

3. Közös megbeszélés után karikázzátok be az igaz állítások betűjelét!

- A Az Egyház látható feje a pápa, aki Szent Péter utóda.
- B Az Egyház rendszeresen felülbírálja, és olykor megváltoztatja az apostolok tanítását.
- C Az Egyházban a Szentlélek munkálkodik.
- D A küzdő Egyház tagjai a tisztítótűzben vezekelnek.
- E Az Egyház hitében egységes, de liturgiája templomként más és más.
- F Az Egyház Krisztus titokzatos teste, melyben mindannyian tagok vagyunk a keresztség által.

4. Írj egy rövid fohászt a füzetedbe, amelyben az Egyház vezetőiért imádkozol!

6. HISZEM A BŰNÖK BOCSÁNATÁT, A TEST FELTÁMADÁSÁT ÉS AZ ÖRÖK ÉLETET

(Mt 16,13–20; Jn 14,1–3; 1Kor 15,50–58)

Az Egyház megkapta Krisztustól a mennyek országa kulcsait, vagyis a bűnök megbocsátásának hatalmát. **A bűnök bocsánata az Egyházban a Szentlélek közreműködésével történik meg.** Nincs bűn, bármilyen súlyos legyen is, amit az Egyház közvetítésével Isten ne bocsáthatna meg, ha a bűnös őszintén bánja. A keresztség eltörli az áteredő bűnt és minden más bűnt, de az Egyháznak

hatalma van a bűnbocsánat szentségében a keresztség után elkövetett bűnök megbocsátására is. Hisszük a test feltámadását. **Ahogy Krisztus föltámadt és örökké él, úgy mi is föl fogunk támadni az utolsó napon. Az embe-
reket haláluk után Jézus megítéli** tetteik, életük szerint. Ez a különítélet, **ekkor dől el örök sorsunk.** Azok, akik Krisztus kegyelmében haltak meg, vagyis nem volt meg nem gyónt vagy meg nem bánt súlyos bűnük, vagy azonnal, vagy a számukra szükséges tisztulás után az örök boldogságba jutnak. Az Isten kegyelmén kívül, azaz a halálos bűnben elhunytak az örök halálba, a pokolba kerülnek, mely örökre szóló szenvedést, elszakítottságot jelent Istentől.

- *Miért bocsáthatja meg az Egyház a bűnöket?*
- *Mely szentségek által kaphatunk bűnbocsánatot?*
- *Mi történik testünkkel az utolsó napon?*
- *Mi történik velünk a különítéletkor?*
- *Mi lehet az elhunytak örök sorsa?*

Hiszem a bűnök bocsánatát, a test feltámadását és az örök életet

Péter vallomása (Mt 16,13–20)

Amikor Jézus Fülöp Cezaréájának vidékére ért, megkérdezte tanítványaitól: „Kinek tartják az emberek az Emberfiát?” Így válaszoltak: „Van, aki Keresztelő Jánosnak, van, aki Illésnek, Jeremiásnak vagy valamelyik másik prófétának.” Jézus most hozzájuk fordult: „Hát ti mit mondtok, ki vagyok?” Simon Péter válaszolt: „Te vagy Krisztus, az élő Isten Fia.” Erre Jézus azt mondta neki: „Boldog vagy Simon, Jónás fia, mert nem a test és vér nyilatkoztatta ki ezt neked, hanem az én mennyei Atyám! Én is mondom neked: **Péter vagy, erre a sziklára építem Egyházamat, s az alvilág kapui sem vesznek rajta erőt. Neked adom a mennyek országa kulcsait. Amit megkötsz a földön, a mennyben is meg lesz kötve, s amit feloldasz a földön, a mennyben is fel lesz oldva.**” Aztán lelkére kötötte tanítványainak, ne mondják el senkinek, hogy ő a Krisztus.

BESZÉLJÉTEK MEG! *Hogyan kapcsolódik a kiemelt rész az Egyház bűnbocsátó hatalmához? Mely tanult hitigazságokat támasztja még alá? Mit jelent az oldás és kötés hatalma, melyet Jézus Péterre és az Egyházra bízott?*

Jézus és az Atya (Jn 14,1–3)

Ne legyen nyugtalan a szívetek! Higgyetek az Istenben, és bennem is higgyetek! Atyám házában sok hely van, ha nem így volna, megmondtam volna nektek. Azért megyek el, hogy helyet készítsek nektek. Ha aztán elmegyek, és helyet készítetek nektek, újra eljövök, és magammal viszlek benneteket, hogy ti is ott legyetek, ahol én vagyok.

BESZÉLJÉTEK MEG! *Mire utal a fenti bibliai részlet? Kiknek mondja ezt Jézus? Tágabb értelemben kikre vonatkozik? Miért nem érdemes találgatnunk az utolsó ítélet időpontját? Ki az egyetlen, aki tudja, hogy mikor jön el a világvége? Keressétek ki a Szentírásból azt a részt, ahol Jézus erről beszél! Hallottál-e már olyan szektáról, amely az embereket a közeli világvégével rémisztgeti? Miért káros ez?*

A végső állapot (1Kor 15,50–58)

Azt még hozzáfűzöm, testvérek, hogy a test és vér nem örökölheti Isten országát, sem a romlandóság a romolhatatlanságot. Nos, titkot közlök veletek: Nem halunk ugyan meg mindnyájan, de mindnyájan elváltozunk, hirtelenül, egy szempillantás alatt, a végső harsonaszóra. Amikor az megszólal, **a halottak feltámadnak a romlatlanságra**, mi pedig elváltozunk. Ennek a romlandó testnek fel kell öltenie a romlatlanságot, ennek a halandónak a halhatatlanságot. Amikor a romlandó magára ölti a romlatlanságot, a halandó a halhatatlanságot, akkor teljesedik az Írás szava: A győzelem elnyelte a halált. Halál, hol a te győzelmed? Halál, hol a te fullánkod? A halál fullánkja a bűn, a bűn ereje pedig a törvény. De legyen hála Istennek, mert ő győzelemre segít minket, Jézus Krisztus, a mi Urunk által. Legyetek tehát állhatatosak és kitaratók, szeretett testvéreim! **Tegyetek mindig minél többet az Úr ügyéért, hiszen tudjátok, hogy az Úr ügyében való fáradozásotok nem hiábavaló!**

GONDOLKODJ! Mit állít Szent Pál a halottak feltámadásáról? Milyen lesz a feltámadás után az emberi test? Mit tehetsz azért, hogy eljuss az örök boldogságba? Hogyan segíthetsz ebben másokat?

Feladatok

1. Válaszoljatok közösen a kérdésekre! Segít a könyv.

Mit jelent, hogy az Egyház megkapta a mennyország kulcsait?

.....

Mely szentségek által kaphatunk bűnbocsánatot?

Mely bűnöket törli el a keresztség?

Mi a feltétele a bűnök bocsánatának?

2. Rajzold le a füzetedbe, hogyan képzeled el az utolsó ítéletet! Színezd ki a rajzodat!

3. Beszéljétek meg, mi a különbség a különítelet és az utolsó ítélet között? Írjátok le!

.....

.....

.....

4. Közös megbeszélés után karikázzátok be az igaz állítások előtti betűt!

- A A mennyek országának kulcsait csak Péter kapta meg, egyedül neki volt hatalma megbocsátani a bűnöket.
- B Az oldás és kötés hatalma a házasságok megkötésére és feloldására jogosítja fel az Egyházat.
- C Péter felismerte Jézusban a megígért Megváltót és a valóságos Istent.
- D Az utolsó ítéletkor testben támadunk fel.
- E Az utolsó ítélet időpontját Jézus napra pontosan meghatározta.

5. Javítsátok ki az előző feladat hamis állításait úgy, hogy igazak legyenek!

.....

.....

.....

6. Karikázd be a többi közé nem illő szót! Választásodat indokold!

a mennyország kulcsainak őrzője, szent, Simon, „kőszikla”, Péter apostol, első pápa, Jónás fia, emberek halásza, áruló

.....

.....

.....

.....

RAJZOS ÖSSZEFOGLALÁS – ISMÉTLÉS

Összefoglaló feladatok

1. Értelmezzétek közösen az alábbi fogalmakat!

Hitvallás:

Szentháromság:

Harmadik Isteni Személy:

Katolikus:

Krisztus titokzatos teste:

Oldás és kötés hatalma:

2. Mire mondjuk a hétköznapi nyelvben a *Hitvallásból* kölcsönzött fordulatokat? Magyarázzátok meg és foglaljátok mondatba!

Örök élet és még egy nap:

.....

.....

Belekerült, mint Pilátus a Krédóba:

.....

.....

3. Foglaljátok össze közösen, mi mindent tudatok meg a Szentháromság személyeiről a *Hitvallásból*!

Atya:

.....

.....

.....

Fiú:

.....

.....

.....

Szentlélek:

.....

.....

.....

4. Kössétek össze közösen a *Hitvallás* kifejezéseit az értelmezésükkel!

„a Szentlélek erejéből”	dicsősége egyenlő az Atyáéval
„az Atyától született az idő kezdete előtt”	mindennek, az egész világnak
„ül az Atyának jobbján”	a Szentlélek működése által
„vallom az egy keresztséget”	léte örök, nincs kezdete
„mennynek és földnek”	a szentség eltörölhetetlen jelet tesz ránk, nem lehet visszavonni
„minden láthatónak és láthatatlannak”	az anyagvilág és a szellemi létezők

5. Karikázzátok be közösen az igaz állítások előtti betűt!

- A A Hitvallásban foglaltakat minden hívőnek hinni és vallani kell.
- B A Nicea-konstantinápolyi hitvallás és az Apostoli hitvallás ugyanannak a szövegnek két különböző elnevezése.
- C A Nicea-konstantinápolyi hitvallás kijavítja az Apostoli hitvallás tévedéseit.
- D Az Istennek kezdete van, de vége nem lesz soha.
- E Isten három személyben létezik.
- F Az ember Isten képmására alkotott lény.
- G Jézus csak lélekben támadt fel.
- H Jézusban egy személyben van meg az isteni és az emberi természet.
- I A Szentlélek az Egyházban csak az első pünkösdkor működött, amikor újjukra indította az apostolokat.
- J A Szentlélek megszenteli életünket a szentségek által.
- K A különítélet rögtön halálunk után bekövetkezik.
- L Az Egyházat az apostolok hozták létre, hogy együtt maradhassanak.

6. Javítsátok ki az előző feladat hamis állításait úgy, hogy igazak legyenek!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. Jelöljétek meg mindegyik sorban a kakukktojást! Indokoljátok a választ!

hit, szentségi élet, napirend, apostoli jogfolytonosság, remény, szeretet

.....

.....

Harmadik Isteni Személy, Jézus testvére, Vigasztaló, Megszentelő, Szentlélek

.....

.....

egyszülött, teremtmény, Fiúisten, Megváltó, Jézus Krisztus

.....

.....

üdvözültek társasága, Egyház, Krisztus titokzatos teste, látható szervezet, lelki közösség

.....

.....

ÉV VÉGI ÖSSZEFOGLALÁS

1. Írd ki a füzetedbe külön oldalakra az alább felsorolt fogalmakat! Készítsetek közösen tablót ezekről (dolgozhattok öt csoportban is)! Díszítsétek képekkel, rajzokkal! Ismételjétek át, tanuljátok meg, amit leírtatok!

tízparancsolat

az Egyház öt parancsa

isteni és sarkalatos erények

a hét főbűn

az irgalmasság testi és lelki cselekedetei

2. Alakítsatok csoportokat! Csoportonként készüljétek fel egy kiselőadással az alábbi témákból! Adjátok elő egymásnak az órán! (Az előadáshoz képeket, szemléltető anyagokat, táblai vázlatot is használhattok.)

A) A bűn és következményei

- Ádám és Éva története.
- Ősbűn, áteredő bűn, keresztség, megszentelő kegyelem.
- Személyes bűnök: súlyos és bocsánatos bűnök.
- Hogyan követhetünk el bűnt?

B) A bűnbánat és a bűnbocsánat

- Hogyan tekint Isten a bűnös emberre?
- Mi a megtérés, a bűnbánat lényege? Példák a Szentírásból.
- Hogyan tarthatunk bűnbánatot, hogyan nyerhetünk bocsánatot?
- A bűnbánat szentsége: hogyan, mikor gyónjunk?

C) A tízparancsolat

- Hol olvashatjuk a Szentírásban? Hogyan került az emberekhez?
- Mit mond Isten iránti kötelességeinkről?
- Mit mond az emberek iránti kötelességeinkről?
- Melyek azok a tipikus bűnök, amelyekkel megsértjük az egyes parancsolatokat?

D) A boldogságok

- Hol olvashatjuk a boldogságokat a Szentírásban? Kitől kaptuk?
- Mi a kapcsolatuk a tízparancsolattal?
- Mit jelentenek az egyes boldogságok?

E) A Hitvallás

- A kétféle hitvallás.
- Legfontosabb tételek az Atyáról.
- Legfontosabb tételek a Fiúról: eredete, megtestesülése, isteni és emberi természete, megváltó műve.
- Legfontosabb tételek a Szentlélekről: eredete, műve.
- Az ember sorsa.
- Az Egyház legfontosabb tulajdonságai.

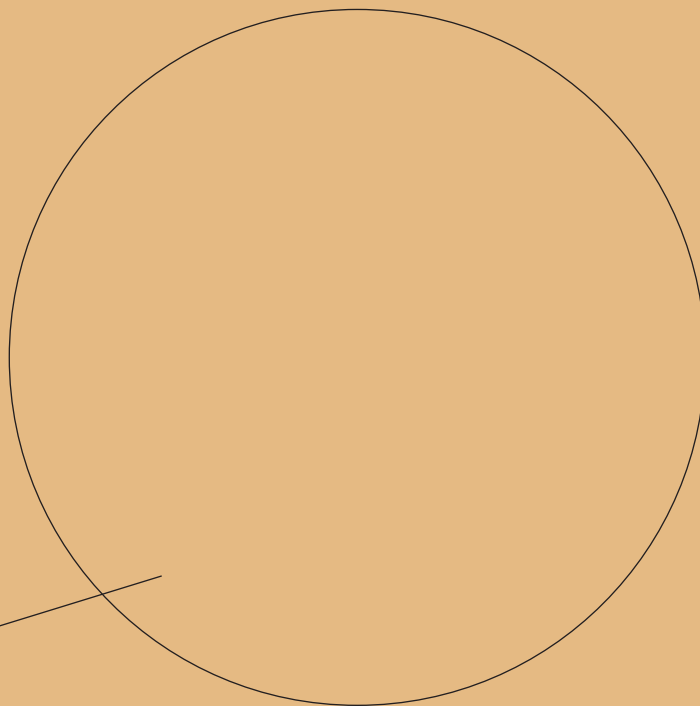
3. Csoportokban dolgozzatok továbbra is! Minden csoport az Egyház egyik parancsolatával foglalkozzon!

Készüljétek fel öt kérdéssel az adott parancsolattal kapcsolatban! Tegyétek fel kérdéseiteket a többi csoportnak, akik a válaszokat egy lapra írják! Javítsátok ki a válaszokat! Minden csoport annyi pontot kap, ahány jó választ adott.

4. Írjátok be közösen az alábbi fogalmakat a megfelelő karikákba!

igazságosság, tízparancs, nagylelkűség, az irgalmasság testi cselekedetei, hamis eskü, irigység, házasságtörés, lelkiismeret, becsületesség, jóság, parancsok megtartása, az Egyház öt parancsa, erősség, hit, nyolc boldogság, rendszeres bűnbánat, főparancs, bosszúállás, gyilkosság, bátorság, szentségek vétele, mértékletesség, tevékeny szeretet, remény, rágalmazás, okosság, az irgalmasság lelki cselekedetei, harag, szeretet, istentagadás, igazlelkűség

búnčk

A tanuló munkájának értékelése

HÓNAP	ÉRTÉKELÉS
SZEPTEMBER	
OKTÓBER	
NOVEMBER	
DECEMBER	
JANUÁR	
FÉLÉV	
FEBRUÁR	
MÁRCIUS	
ÁPRILIS	
MÁJUS	
JÚNIUS	
TANÉV VÉGE	

Házi feladatok, bejegyzések

A series of horizontal dotted lines for writing, spanning the width of the page.

A series of 20 horizontal dotted lines for writing.

A series of 20 horizontal dotted lines spanning the width of the page, providing a template for handwriting practice.

TARTALOMJEGYZÉK

Javaslatok a tankönyv használatához	5
I. Erkölcsi életünk alapfogalmai	7
1. A bűn és következményei	8
2. A kegyelem és a kísértés	12
3. A bűnös ember és Isten	16
4. A bűnbánat és a megtérés	20
5. A bűnbocsánat és a megbocsátás	24
6. Erények – a bennünk lévő jó	28
7. Az „isteni” erények	32
8. A „sarkalatos” erények	36
9. Felelősségünk – a szabad akarat	40
10. A hét „főbűn”	44
11. Az örök élet	48
<i>Rajzos összefoglalás – ismétlés</i>	<i>52</i>
II. Tízparancsolat – Főparancs – Boldogságok	57
1. Uradat, Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!	58
2. Isten nevét hiába ne vedd!	62
3. Az Úr napját szenteld meg!	66
4. Atyádat és anyádat tiszteld!	70
5. Ne ölj!	74
6. Ne paráználkodj!	78
7. Ne lopj!	82
8. Ne hazudj, mások becsületében kárt ne tégy!	86
9. Felebarátod házastársát ne kívánd!	90
10. Felebarátod tulajdonát ne kívánd!	94
11. A főparancs	98
12. A boldogságok	102
<i>Rajzos összefoglalás – ismétlés</i>	<i>106</i>

III. Az Egyház öt parancsa – Az irgalmasság cselekedetei	111
1. A vasárnapot és a kötelező ünnepeket szentmisével és munkaszünettel szenteld meg!	112
2. A pénteki bűnbánati napokat és a parancsolt böjtöt tartsd meg!	116
3. Évente gyónjál, és legalább a húsvéti időben áldozzál!	120
4. Házasságot az Egyház törvényei szerint kösd meg, és gyermekeidet katolikus módon neveld!	124
5. Az Egyházat anyagi hozzájárulásoddal is támogasd!	128
6. Az irgalmasság testi cselekedetei	132
7. Az irgalmasság lelki cselekedetei	136
<i>Rajzos összefoglalás – ismétlés</i>	140
IV. A Katolikus Egyház hitvallása	145
1. Mi a „Hitvallás”?	146
2. Hiszek az Atyaistenben	150
3. Hiszek Jézus Krisztusban	154
4. Hiszek a Szentlélekben	158
5. Hiszem az egy, szent, katolikus és apostoli Anyaszentegyházat	162
6. Hiszem a bűnök bocsánatát, a test feltámadását és az örök életet	166
<i>Rajzos összefoglalás – ismétlés</i>	170
Év végi összefoglalás	174

